

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.	Page
Tulekahjud 1928 a. — V. Feldman	201	201
Rahvalikkemine üle piiri 1928 a. — G. Tomberg	207	207
Linnade ja alevite rahvastik 1928 a. — G. Tomberg	211	211
Töötajate ja tööhõrside tegevus 1927—28 a. — R. Sõrmus	216	216
Riigimaa suurus ja kruntide arv 1. I. 1929 a. — J. Janusson	220	220
Pandimajade tegevus 1927—28 a. — R. Sõrmus	225	225
Elusloomade hinnad laataudel 1928 a. — H. Kuusk	229	229
Tartu ülikool 1926—28 a. — A. Lepp	232	232
Tallinna Tehnikum 1926—28 a. — A. Lepp	240	240
Pikalaenu pank 1928 a.	243	243
Suur- ja kesktööstusettevõtete tööjõud 1. jaanuaril 1929 a.	258	258

TABELID — TABLEAUX

(Standard-numeratsioon)	(Nupération permanente)
Tab. 1. Sissevedu veebruaris	Tab. 1. Importation en février
2. Väljavedu veebruaris	2. Exportation en février
3. Sisse- ja väljavedu veebruaris (tähtsamad ained)	3. Importation et exportation des principaux articles en février
4. Tollimatte läbikäik veebruaris	4. Commerce extérieur en février (par les douanes)
5. Tolliasutiste tulud detsembris	5. Recettes douanières en décembre
6. Ühendatud riigiraudteede tegevus jaanuaris	6. Chemins de fer unis en janvier
7. Tallinna sadama tegevus märtsis	7. Mouvement du port de Tallinn en mars
8. Eesti Panga äriselts 28. II. 29	8. Situation financière de la Banque d'Estonie au 28. II. 1929
9. Maapanga äriselts	9. Situation financière de la Banque agraire
10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriselts 1. XII. 28	10. Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1. XII. 28
11. Üksikute pankade äriseltsu summad 1. XII. 28	11. Montant des bilans des banques au 1. XII. 28
12. Riigi sissetulekud jaanuaris	12. Recettes de l'État en janvier
13. Valuuta hinnad Tallinna börsil märtsis	13. Cours du change à Tallinn en mars
14. Vabariigi piiridest ülesõitnud märtsis	14. Nombre des personnes passées les confins de la République en mars
15. Elanikkude arv linnades märtsis	15. Mouvement de la population dans les villes en mars
16. Liikvel olev raha 1. IV. 29	16. Billets en circulation 1. IV. 29
17. Pankadevahelise arvakoja tegevus veebruaris	17. Mouvement de la chambre de compensation en février
18. Protestitud vekslid veebruaris	18. Effets protestés en février
19. Kapitali emissioonid märtsis	19. Émissions des capitaux en mars
20. Tööstusloodang jaanuaris	20. Production de quelques industries en janvier
21. Loomataudid veebruaris	21. Épidémies en février
22. Tapamajade tegevus veebruaris	22. Fonctionnement des abattoirs en février
23. Suur müügihinnad jaanuaris ja veebruaris	23. Prix de gros en janvier et février
24. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järgi 1925—29	24. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1925—29
25. Turuhinnad märtsis	25. Prix de détail en mars
26. Elumaksumusindeksid	26. Nombres-indices du coût de la vie
27. Suur müügiindeksid	27. Nombres-indices des prix de gros
28. Tööhõrside ja eravahetalituskontorid veebruaris	28. Activités des bourses du travail et des agences d'affaires privées en février
29. Tööstusettevõtted ja nende tööjõud 1. märtsiks	29. Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1. mars
30. Tööstusettevõtteis veebruaris	30. Accidents du travail dans les entreprises industrielles en février
31. Tööstustööliste arvu liikumise indeksid	31. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main d'oeuvre dans les entrepr. industr.
32. Nakkushaigused veebruaris	32. Maladies contagieuses en février

TULEKAHJUD 1928 a.--INCENDIES en 1928.

Sis u: 1) Tulekahjud aastaegade järgi, lhk. 201. 2) Tulekahjude põhjused, lhk. 202. 3) Tekitatud kahjud, lhk. 203.

Algandmed tulekahjude kohta kogutakse poliitsel kaudu, kes iga tulekahju puhul täidab eri teatelehe. Teatelehtede kontrollimine ja kokkuvõtmine sünnib Keskbüroos.

Üldarvu liikumine
Mouvement du nombre général

Tulekahjude üldarv -- Nombre général des incendies

1.	1928	1927	1926	1925	1925 = 100			
					1928	1927	1926	1925
Tulekahjude arv oli--Nombre d'incendies a été:								
Maal--Arrondissement	603	706	735	560	107,7	126,1	131,2	100
Linnas--Villes	177	193	220	204	86,3	94,6	107,3	100
Kokku--Total	780	899	955	764	102,1	117,7	125,0	100
Neist tekitasid ainelist kahju Dommages causés par l'incendie								
Maal--Arrondissement	537	675	714	546	107,5	123,6	130,8	100
Linnas--Villes	121	144	155	139	87,1	103,6	111,5	100
Kokku--Total	708	819	869	685	103,3	119,6	126,9	100

Tulekahjude arvu järsule tõusule 1926 a. järgnes langus 1927--1928 a. Viimane liikumine sündis palju aeglasemalt ja seetõttu tulekahjude sagedus maal oli 1928 a. veel veidi suurem kui tõusu eelaastal (1925 a.), linnas aga, kiirematempolise languse järel, tulekahjude arv osutus väiksemaks 1925 a. vastavast arvust. Kahjustatud tulekahjude arv samuti vähenes 1927-28 a. linnas suuremal määral kui maades ning viimasel aastal oli väiksem 1925 a. arvust.

vastavalt 61,2 ja 78,9%. 1928 a. oli kahjustatud ja kahjustamata tulekahjude vähekord soodsaim Tartu linnas. Tulekahjude arvu poolest esikohal oli 1928 a. Petseri- ja 1927 a. Tartumaa (ühes linnadega) kuna arv oli väiksem mõlemil aastail Saaremaal. Suhteliselt oli tulekahjude arv kõigil aastail suurim Petserimaal, pealegi suurenedes iga aastaga; nii ületas mainitud maa tulekahjude arv 10.000 elaniku kohta vastavat keskmist arvu 1926 a. umbes kahekordselt, 1928 a. aga juba kolmekordselt. Tulekahjud näitavad sagedemist kahel viimasel aastal veel Valgamaal, eriti 1927 a., teistes maades tulekahjude liikumine sündis enamvähem vähenemise sihis; seejuures oli liikumise kiirus maades veidi suurem kui linnades, ning selle järel, vahel linnade ja maade tulekahjude arvu vahel vähenes (kahjustatud, 10.000 elaniku kohta). Tulekahjude arvu väiksuse poolest paistavad silma Harju-, Saare- ja Virumaa 1928 a. ning linnad ja alevid Tartu- ja Valgamaal.

Tulekahjude üldarvust tekitasid ainelist kahju (%)
Dommages causés par l'incendie au nombre général des incendies (%)

	1928	1927	1926
Maal--Arrondissement	97,3	95,6	97,1
Linnas--Villes	88,4	74,7	70,4
Kokku--Total	90,7	91,1	91,0

Kahjustatud tulekahjude osa oli alati väiksem ning kahjuta tulekahjude osa vastavalt suurem linnas, täpsema tulekahjude registreerimise ja parema tuletõrje korralduse tõttu. Ühtlasi on linnade seisukord ses suhtes viimasel a. paranenud, mais aga peaaegu muutumatult püsivad, mis ilmneb kahjustatud tulekahjude protsendi liikumisest 1927-28 a. Linnadele langes kahjustatud tulekahjudest 1927 a. 17,6% ja 1928 a. 17,1% ning kahjustamata tulekahjudest

1. **Tulekahjud aastaegade järgi.**
Incendies d'après les saisons.

Tulekahjude sageduse kõikumine üksikuil aastaegade ja aastail oleb linnas peaaegu liikult lahkuminevaist ilmastiku oludest (temperatuur, sademed) ja maades peale selle hooaja töödest--(viljakuiivatamine).

Suhtarve tulekahjustest — Nombres relatifs sur les incendies.

2.

	Maad—Arrondissements						Linnad ja alev.—Vil. et bour.						Kokku—Total						
	1928		1927		1926		1928		1927		1926		1928		1927		1926		
	Üldse	Kahjuga	Total	Causes/ dommage	Üldse	Kahjuga	Üldse	Kahjuga	Üldse	Kahjuga	Üldse	Kahjuga	Üldse	Kahjuga	Üldse	Kahjuga	Üldse	Kahjuga	
A. Arv 10 000 elaniku kohta — Par 10 000 habitants.																			
Viru	4,0	3,7	7,7	7,0	10,9	10,3	6,4	4,9	7,1	5,4	9,5	7,8	4,6	4,0	7,6	6,6	10,5	9,6	
Järva	6,7	6,3	7,9	7,5	5,7	5,5	6,7	6,7	13,4	12,0	—	—	6,7	6,4	8,6	8,1	4,8	4,8	
Harju	5,2	4,8	6,8	5,8	6,0	6,4	6,5	4,0	5,6	4,1	6,0	3,5	6,0	4,4	6,1	4,8	6,2	4,7	
Lääne	5,7	5,7	7,3	7,1	7,3	7,3	—	—	5,1	3,4	1,7	1,7	5,3	5,3	7,1	6,8	6,8	6,8	
Saare	5,4	5,4	4,3	3,9	5,6	5,6	5,9	5,9	5,9	5,9	11,9	8,9	5,4	5,4	4,4	4,0	5,8	5,8	
Pärnu	8,2	7,5	12,3	12,1	13,3	12,9	7,8	5,2	9,1	6,5	14,3	12,5	8,1	6,9	11,9	10,7	13,5	12,3	
Viljandi	9,3	9,1	7,7	7,7	8,4	8,2	7,2	6,4	8,8	8,8	4,8	4,8	8,9	8,7	7,9	7,9	7,8	7,7	
Tartu	5,9	5,9	9,3	9,2	9,9	9,6	4,0	2,9	5,7	3,3	8,7	5,1	5,3	4,7	8,1	7,9	8,4	8,1	
Valga	10,5	10,2	9,5	9,1	5,6	5,6	5,3	4,0	4,4	3,6	3,5	3,5	9,1	8,6	8,1	7,6	5,0	5,0	
Võru	7,5	7,5	6,7	6,4	7,7	7,6	4,6	4,6	7,7	7,7	9,2	9,2	7,2	7,2	6,7	6,5	7,8	7,7	
Petseri	22,8	22,8	19,9	19,9	18,3	18,2	5,0	5,0	9,9	9,9	—	—	22,2	22,2	19,6	19,6	17,8	17,6	
Kokku — Total	7,6	7,4	8,9	8,5	9,3	9,0	5,9	4,2	6,4	4,8	7,4	5,2	7,1	6,5	8,2	7,5	8,7	8,0	
B. Jaotus aastaegade järgi — Répartition des 100 incendies d'après les saisons.																			
100 tulekahjust oli:																			
Talvel—En hiver	21,4	21,8	18,0	18,5	13,8	14,0	33,3	29,9	33,2	29,2	38,6	31,6	24,1	23,2	21,3	20,5	18,3	17,1	
Kevadel—Au printemps	26,2	26,2	23,0	23,6	20,0	20,3	27,7	28,1	20,2	20,1	15,9	16,8	26,6	26,6	22,9	23,0	19,1	19,7	
Suvel—En été	23,5	23,7	32,9	31,7	33,7	33,3	22,6	25,6	28,0	27,8	21,3	23,2	23,2	24,0	31,8	31,0	31,9	31,9	
Sügisel—En automne	28,9	28,3	25,5	26,2	32,5	32,4	16,4	16,5	18,6	22,9	23,7	26,4	26,1	26,2	24,0	25,5	31,6	31,3	
C. Jaotus põhjuste järgi — Causes des incendies.																			
100 tulekahjust tekitasid:																			
Hooletus—Imprudence	38,2	38,3	34,3	34,2	37,1	37,4	47,5	50,4	47,7	45,8	52,3	56,8	40,3	40,4	37,2	36,3	40,6	40,9	
Korratud tuleasemed—Désordre des cheminées	21,9	22,1	20,4	21,0	15,0	15,2	9,6	9,9	14,0	14,6	9,1	9,0	19,1	20,1	19,0	19,9	13,6	14,1	
Südamed ja tahma põlemine—Étincelles, suie enflammée	8,0	7,7	8,2	7,8	11,3	10,8	15,3	5,8	11,4	9,7	14,5	5,2	9,6	7,3	8,9	8,2	12,1	9,8	
Pikne—Fondre	1,3	1,9	5,0	5,2	7,2	7,4	1,7	2,5	—	—	0,9	1,3	1,8	2,0	3,9	4,3	5,8	6,3	
Süütamine Incendie volontaire	18,1	17,7	15,0	14,7	11,6	11,2	8,5	9,1	8,3	6,9	4,1	3,9	15,9	16,2	13,6	13,3	9,8	9,9	
Arvatav süütamine—Incendie volontaire présumé	5,0	5,1	5,1	5,2	6,0	6,1	2,2	2,5	1,5	2,1	0,5	0,6	4,4	4,7	4,3	4,6	4,7	5,1	
Teadmata—Inconnu	7,0	7,2	12,0	11,9	11,8	11,9	15,2	19,8	17,1	20,9	18,6	23,2	8,9	9,3	13,1	13,4	13,4	13,9	
Kokku—Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Maades hariikult tulekahjude rohkuse poolest omab esimese koha suvi (metsade ja soode põlemised, piksest tekkinud tulekahjud), teise koha — sügis (viljakultivateste põlemised), kolmanda koha kevad ja neljanda koha talv, kuna linnades järjekord vastavalt oli: talv, suvi, sügis ja kevad. 1928 a. tulekahjude sagedusest olenev aastaegade järjekord muutus, eestkätt erakordselt vihmase suve tõttu. Maades suvi kõrgeimalt kohalt langes eelmadalaimale, kevad ja sügis nihkusid ühe koha võrra kõrgemale ning talv püsis madalaimal kohal.

Linnades suvi ja sügis langesid ühe koha võrra, kevad madalaimast tõusis eelkõrgemale ja talv jäi endisele (kõrgemale) kohale.

Kahjustaand tulekahjude arv 10 000 elaniku kohta aastaegade järgi.

	Maad			Linnad ja alevit		
	1928	1927	1926	1928	1927	1926
Talv . . .	1,6	1,6	1,3	1,5	1,4	1,6
Kevad . . .	1,9	2,0	1,8	1,1	1,0	0,9
Suvi . . .	1,8	2,7	3,6	1,0	1,3	1,3
Sügis . . .	2,1	2,2	2,9	0,6	1,1	1,4

Tulekahjude arv 10.000 elaniku kohta oli peaaegu võrdne linnades ja maades talvel, kõigil teistel aastaegadel, eriti aga sügisel, oli ta maades palju kõrgem. Tulekahjude arv tõusis

kahel viimasel aastal (võrreldes 1926 a.) talvekuudel maades ja kevadkuudel linnades, teistel aastaegadel liikumine üldiselt suundus vähenemise poole maal kui ka linnas; eriti järsk oli vähenemine maades 1928 a. suvel (1928 a. 1,8, 1927 a. 2,7—10.000 elan. kohta) ja 1927 a. sügisel (1927 a. 2,2, 1926 a. 2,9—10.000 elan. kohta) ning 1928 a. sügisel linnades (1928 a. 0,6, 1927 a. 1,1—10.000 elan. kohta).

2. Tulekahjude põhjused.

Causes des incendies.

Hooletusest alguse saanud tulekahjude arv vähenes 1928 a. absoluutselt maal ja linnas, kuna nende osasuurus, koguni aga kasvas (linnades ainult kahjuga) umbes nelja % võrra eelmise aastaga võrreldes ning teistel põhjustel tekkinud tulekahjud üldiselt vähenesid intensiivsemalt. Mainida oleks, et vähenemine leidis aset maal — suvel ja linnas — suvel ja sügisel, kuna teistel aastaegadel arv jäi kas endiseks või koguni suurenes.

Linnades ligikaudu pool kõigist tulekahjust tekkis hooletusest (puudulik järelevalve kütmisel ja pärast kütmist, hooletu ümberkäimine tule- ja tuldvõtvate ainetega jne.) maal keskmiselt see arv oli väiksem, üksikuis mais aga suurem (Lääne); absoluutselt seda liiki tulekahjude arv oli suurim Petserimaal.

Korratud tuleasemed põhjustasid 1928 a. maal veidi, linnades ligi $\frac{1}{3}$ võrra vähem tulekahje kui eelmisel aastal. Mainitud tulekahjud olid maal alati sagedamad kui linnas; 1928 a. seisukord ses suhtes muutus veelgi linnade kasuks. Sagedamad olid need tulekahjud 1928 a. maal — kevadel ja linnades — talvel (eelmisel aastal mõlemil talvel). Üksikutest maadest paistab silma sarnaste tulekahjude rohkuse poolest jällegi Petsrimaa, kus nende arv iga aastaga on suurenenud; ka Võru- ja Valgamaal sagesid seda liiki tulekahjud 1928 a. järsult.

Sademeist ja tahma põlemisest tekkis 1928 a. vähem tulekahje kui eelmisel aastal (linnades kahjustanud, ligi $\frac{1}{3}$ võrra) kuna nende osasuurus maades peaaegu ei muutunud, linnades aga samuti langes (kahjustanud umbes 4% võrra). Maal olid need tulekahjud sagedamad kevadel, (s. o. kütmise perioodi lõpul, mil korstnasse kogunud tahma hulk võib olla suurim, juhul kui puhastamist ei toimetata regulaarselt, nagu see maal sagedasti sünnib) kuna linnades tahmapõlemisi tuli ette kõige rohkem talvel (linnades suurem osa neist ainelist kahju ei sünnitanud).

Piksest tekitatud tulekahjude arv 1928 a. langes järsult maades, jaheda suve tagajärjel (1928 a. — 11, 1927 a. — 35 juhtu); linnades neid registreeriti 1928 a. 3-el juhul, kuna nad eelmisel aastal linnades täitsa puudusid.

Süütamiste ja arvatavate süütamiste arv kokku absoluutselt peaaegu ei muutunud, nende osatähtsus aga suurenes. Tulekahju põhjuste hulgas oli süütamine ainus, mis järjekindlalt sagenemise suunas on liikunud linnas kui maal; maal olid süütamised mitu korda sagedamad kui linnas (1928 a. üle kolme korra). Üksikuist maadest paistis süütamiste suure arvu poolest välja 1928-al kui ka eelmisel aastal Petsrimaa. Võrdlemisi palju oli süütamisi veel Pärnu-, Viljandi- ja Võrumaal 1928 a.; kahes viimases maas süütamiste arv kerkis viimasel aastal. Süütamiste arv oli väikseim Saaremaal (1), kuna 1927 a. seal ühtki juhist ei registreeritud. Linnad ainult Harjumaal (Tallinn) näitavad süütamiste sagenemist. Aastaaegadest oli süütamistulekahjude poolest ülekaalus enamasti sügis.

3. Tekitatud kahjud.

Tulekahjude summa oli:

Dommages causés.

	1 000 kr.				%			
	1928	1927	1926	1925	1928	1927	1926	1925
Maal	1 659	1 862	1 894	1 776	93,4	104,8	106,6	100
Linnas	639	913	1 173	690	106,5	152,2	195,5	100
Kokku	2 298	2 775	3 067	2 376	96,7	116,8	129,1	100

Ühes tulekahjude arvuga vähenes kahel viimasel aastal ka nende kahjusumma, nimelt 1927 a. 5,8% ja 1928 a. 12,7% võrra 1926 a. võr-

reldes, seejuures on linnade kahjusumma intensiivsema langemise järelduel 1928 a. muutunud suhteliselt peaaegu võrdseks maade summale, kuna ta 1926 a. oli suures ülekaalus.

Kahjusumma elaniku kohta oli (kr.)

	1928	1927	1926
Maal	2,10	2,30	2,39
Linnas	2,14	3,05	3,92
Kokku	2,11	2,54	2,81

Üksikuist maadest oli 1928 a. Harjumaal suurim kahjusumma (absoluutselt ja suhteliselt), väikseim — Saaremaal.

Tulekahju keskmine kahjusumma (1000 kr.)

3.	Maad			Linnad ja alevid			Kokku		
	1928	1927	1926	1928	1927	1926	1928	1927	1926
Viru	2,45	3,46	2,03	1,37	1,81	3,17	2,09	3,09	2,28
Järva	4,37	4,47	4,18	0,61	1,67	—	3,87	3,94	4,18
Harju	9,26	2,63	1,99	6,51	6,05	2,68	7,77	4,34	2,29
Lääne	3,95	1,95	3,96	—	1,80	0,20	3,95	1,94	3,89
Saare	2,20	1,75	2,45	0,21	1,35	0,11	2,08	1,71	2,24
Pärnu	3,43	4,22	2,60	5,39	10,50	20,14	3,80	5,15	6,99
Viljandi	2,23	2,09	2,75	2,58	13,67	0,81	2,28	4,18	2,55
Tartu	2,44	3,48	3,52	11,13	10,07	0,88	3,80	4,46	4,81
Valga	0,83	2,90	1,70	3,31	2,57	13,33	1,19	2,85	4,03
Võru	2,19	1,87	2,57	5,69	3,69	3,60	2,37	2,04	2,66
Petseri	1,20	1,22	1,95	6,50	1,70	—	1,24	1,22	1,95
Kokku	2,83	2,76	2,65	5,23	6,34	7,57	3,25	3,39	3,53

Keskmine kahjusumma alanes linnas 1927-1928 a. üle 2 tuh. kr võrra ning maades samal ajal kerkis 130 kr võrra, kuid sellepeale vaatamata oli keskmine kahjusumma maades 1928 a. veel ligi 2 korda madalam, mis olenes muidugi maahoonete, ning neis olnud vara vähemast väärtusest. Eriti madal oli keskmine kahjusumma Valga- ja Petsrimaal suurtulekahjude puudumise tõttu. Keskmise kahjusumma erakordse suurusega paistavad silma 1928 a. Harjumaal (9.260 kr) ja Tartu linn (11.130 kr) selle nähtuse põhjuseks olid suurtulekahjud (üle 10.000 kr kahjuga), milliseid juhtus esimesel 5, neist üks kahjuga üle 140.000 kr ja teisel 4, neist üks kahjuga 70.000 kr. Üldse oli suurtulekahje (kahjuga üle 10.000 kr) maades 26, kahju üldsumma 701.950 kr ja linnas 17 kahjusummaga 493.610 kr. Üksikute maade järgi jagunesid suurtulekahjud 1928 a. järgmiselt:

	Maad		Linnad	
	Arv	Kahju 1000 kr	Arv	Kahju 1000 kr
Viru	4	47	1	11
Järva	3	83	—	—
Harju	5	309	7	269
Lääne	3	81	—	—
Saare	1	23	—	—
Pärnu	4	72	3	52
Viljandi	1	12	1	12
Tartu	3	33	4	137
Valga	—	—	1	13
Võru	2	37	—	—
Kokku	26	702	17	494

Seega 43 suurtulekahju tekitasid kahju kokku 1.196 tuh. kr ehk 52% kahju üldsummast.

Tule hävitusjõud 1928 a. oli eelmisest suurem, nimelt kaotasid hooned põlemise läbi omast väärtusest keskmiselt maades 68,3% (1927 a. 41,8%) ja linnas 19,9% (1927 a. 17,4%). Aastaaegade järgi oli tule intensiivsus suurem maal-sügisel ja suvel (95,2 ja 90,4%), linnas—sügisel (67,0%) ja vähem maal ja linnas kevadel (41,3 ja 8,7%).

Üksikutest maadest omas tuli suurima hävitusjõu Saare- (94,6%) ja Petserimaal (90,4%), väikseima Virumaal (18,7%).

Teistest tulekahjest said eraldatud riigimetsa põlemised. Metsade peavalitsuse andmeil nende arv ja summa oli:

1928 a.	186,	kahjusumma	13 171	kr
1927 a.	254,	"	39 900	"
1926 a.	331,	"	38 600	"

Andmed põlenud varanduste, nende omanikkude ja varanduste tule vastu kindlustamise kohta.

4.	1928			1927			1926		
	1928	1927	1926	1928	1927	1926	1928	1927	1926
Hooned:									
Tule läbi kannatanud hoonete omanik. arv	692	728	783	Tulekahju läbi sai hoonete omanik keskmiselt kahju kr:					
Neist maal	592	607	640	Maal	1536	1770	1640		
Kannatanud hoonete arv	316	937	1015	Linnas ja alevs	4133	3190	3780		
Neist maal	707	774	847	Hooned kaotasid tule läbi keskmiselt oma väärtusest:					
Hoonete väärtus enne tulekahju 1000 kr	3410	4890	3200	Maal	68,3%	41,8%	33,1%		
Sellest maal	1330	2560	1270	Linnas ja alevs	19,9%	17,4%	27,9%		
Hoonete põlemisest saadud kahju 1000 kr	1323	1400	1590	Hoonete omanikest olid hooned tule vastu kindlustatud:					
Sellest maal	909	1070	1050	Maal	70,1%	60,5%	68,0%		
Kindlustuste arv (tule vastu)	488	515	547	Linnas ja alevs	73,0%	76,8%	78,3%		
Neist maal	415	422	435	Hoonete väärtuse üldsummast oli tule vastu kindlustatud:					
Kindlustuste summa 1000 kr	3051	3330	1920	Maal ¹⁾	61,2%	61,7%	54,3%		
Sellest maal	814	1580	690	Linnas ja alevs ¹⁾	50,0%	78,1%	63,6%		
Muu varandus:									
Tule läbi kannatanud muu vara omanik. arv	802	899	1091	Põlenud muu vara omaniku keskmise kahju kr:					
Neist maal	665	790	874	Maal	1128	1050	960		
Muu vara põlemisest saadud kahju 1000 kr	976	1320	1470	Linnas ja alevs	1650	3740	2920		
Sellest maal	750	800	840	Muu vara omanikest olid vara tule vastu kindlustatud:					
Kindlustuste arv (tule vastu)	119	111	108	Maal	10,8%	9,3%	8,0%		
Neist maal	72	71	70	Linnas ja alevs	34,3%	28,8%	17,5%		

¹⁾ Peamiselt 1928 a. aset leidnud 2 riigihooned (kindlustamata) põlemise järelduel see protsentarv langes.

Tulekahjude kohta ennem Keskbüroo väljaandels ilmunud ülevaated:

Tulekahjud 1927 a., V. Feldman; Eesti Statistika 1928 a., lhk. 194—199.

Tulekahjud 1924—26 a., V. Feldman; Eesti Statistika 1927 a., lhk. 512—517.

TULEKAHJUDE ARV ja KAHJUSUMMA (kroonides) ÜRSIKUIS MAIS, LINES ja ALEVEIS PÕHJUSTE JARGI 1928 a.
 NOMBRE D'INCENDIES et LEUR RÉPARTITION D'APRÈS les CAUSES, SAISONS et DOMMAGE (en kr) en 1928.

- 1) Talvel—En hiver
- 2) Kevadell—Au printemps
- 3) Süvel—En été
- 4) Sügisel—En automne.

	Hooletus Imprudence			Korratud tuleasemed Désordre des cheminées			Sädemed, tah-ma põlemine Etincelles, sùte enflam.			Pikne Poudre			Süütamine Incendiaire volontaire			Arvatav süütamine Incendiaire volontaire présumée			Teadmata Inconnu			Kokku Total		
	Arv-Nombre		Kahju summa kr-Dommage en kr	Arv		Kahju summa kr	Arv		Kahju summa kr	Arv		Kahju summa kr	Arv		Kahju summa kr	Arv		Kahju summa kr	Arv		Kahju summa kr	Arv		Kahju summa kr
	Üldse Total	Kahjuga Causeant		Üldse	Kahjuga		Üldse	Kahjuga		Üldse	Kahjuga		Üldse	Kahjuga		Üldse	Kahjuga		Üldse	Kahjuga		Üldse	Kahjuga	

Maad — Arrondissements.

Viru	1	4	4	2173	1	1	13960	2	2	2840	—	—	—	—	2	2	613	—	—	—	1	1	3877	10	10	23268		
	2	7	7	11999	4	4	10805	1	1	40	—	—	—	—	1	1	250	1	1	10695	1	1	3109	15	15	50822		
	3	1	1	3746	—	—	—	1	1	6789	—	—	—	—	2	2	800	—	—	—	—	—	—	4	4	11385		
	4	8	6	5242	2	2	4760	3	2	4310	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	12440	14	11	26752		
Kokku	20	18	23	2155	7	7	29525	6	6	13779	—	—	—	—	5	5	1693	1	1	10635	3	3	19420	43	40	98177		
1927 a.	36	32	28	26500	10	10	16640	7	7	164850	6	6	8330	18	17	18670	2	2	11950	5	5	3	3	15750	84	76	262690	
Järva	1	4	4	76370	2	2	488	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	76958		
	2	1	1	1862	1	1	—	2	2	110	—	—	—	—	4	4	15212	—	—	—	1	1	200	9	8	17381		
	3	4	4	3700	2	2	7050	1	1	36	1	1	2079	—	—	—	—	—	—	—	1	1	500	9	9	13365		
	4	4	4	10177	3	3	3158	—	—	—	—	—	—	2	1	15504	1	1	3527	—	—	—	10	9	32366			
Kokku	13	13	92	10210	8	7	10696	3	3	146	1	1	2079	6	5	30716	1	1	3527	2	2	700	34	32	139973			
1927 a.	19	19	126	210	7	7	13330	5	4	13750	2	2	7620	2	1	180	—	—	—	5	5	8950	40	38	170040			
Harju	1	1	1	5000	1	1	200	—	—	—	—	—	—	—	2	2	89591	—	—	—	2	2	11810	6	6	56801		
	2	5	8	21035	2	3	6432	5	5	30361	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2560	15	14	59956			
	3	5	4	32822	3	3	11900	2	2	4600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	147110	14	13	190520			
	4	4	4	15593	2	2	2050	—	—	—	—	—	—	—	6	5	69940	—	—	—	—	—	—	12	11	91433		
Kokku	19	17	74	450	6	6	18532	7	7	40961	—	—	—	8	7	103531	2	2	8556	5	5	161480	47	44	407510			
1927 a.	20	17	57	530	13	11	23800	3	2	8850	4	4	9160	9	7	10480	1	1	4950	12	11	24470	62	53	139240			
Lääne	1	2	2	53350	3	3	2852	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1090	2	2	20759	—	—	—	8	8	77901		
	2	4	4	5630	4	4	23747	1	1	50	1	1	2500	—	—	—	—	—	—	1	1	7500	—	—	11	11	39427	
	3	5	5	11478	1	1	1970	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	37	7	13485		
	4	10	10	16323	1	1	1185	—	—	—	—	—	—	1	1	2240	1	1	3287	1	1	4171	—	—	14	14	27206	
Kokku	21	21	36	283	9	9	80252	1	1	50	2	2	4740	2	2	4287	4	4	32490	1	1	37	40	40	158079			
1927 a.	16	15	18	19000	12	12	37650	2	2	5480	6	6	14110	6	6	10420	—	—	—	9	9	16820	51	50	97460			
Saare	1	2	2	6560	2	2	2050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	50	5	8660		
	2	4	4	1996	2	2	2796	2	2	6551	—	—	—	—	1	1	530	—	—	—	—	—	—	—	9	9	11875	
	3	5	5	10962	2	2	1250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	435	9	9	12047	
	4	3	3	5911	1	1	690	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	24230	6	6	30741	
Kokku	14	14	25	428	7	7	6896	2	2	6554	—	—	—	1	1	530	—	—	—	5	5	24715	29	28	63923			
1927 a.	10	9	9	22410	7	7	10650	2	2	2260	1	1	390	—	—	—	—	—	—	3	3	970	28	21	36710			
Pärnu	1	2	2	6	6	6	46053	5	4	5875	—	—	—	—	4	4	2342	—	—	—	—	—	—	15	14	54270		
	2	3	3	12746	1	1	17200	5	4	5425	—	—	—	—	2	2	1600	—	—	—	1	1	5	12	11	36976		
	3	3	3	35580	2	2	4510	—	—	—	—	—	—	—	6	5	1884	—	—	—	2	2	2410	13	12	44334		
	4	6	5	16168	2	2	3804	—	—	—	—	—	—	8	7	24608	1	1	1650	—	—	—	1	1	237	16	16	46405
Kokku	18	17	110	4045	10	9	31389	5	4	5425	—	—	—	20	18	30434	1	1	1650	4	4	2652	58	53	182045			
1927 a.	26	24	62	910	14	14	53600	14	12	37800	3	3	2300	17	16	40850	4	4	2650	13	13	13220	91	86	362730			
Viljandi	1	7	7	10562	2	2	7597	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	13	34920	
	2	7	7	25558	3	3	2773	2	2	8005	—	—	—	—	3	3	3382	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	46067
	3	3	3	1020	2	2	4217	1	1	7189	3	3	8256	2	2	3108	—	—	—	2	2	—	1	1	70	10	19543	
	4	7	7	7871	2	2	14587	3	3	15194	4	4	10136	14	13	29186	3	3	9551	4	4	5919	59	58	129634			
Kokku	24	24	12	17200	9	9	50020	5	5	6150	3	3	960	8	8	10490	6	6	9730	7	7	9980	50	50	104530			
1927 a.	12	6	6	7480	1	1	3002	1	1	380	—	—	—	2	2	2995	3	3	5150	4	4	10854	17	17	29661			
Tartu	1	1	1	689	10	10	29349	1	1	500	—	—	—	—	3	3	6932	1	1	10100	2	2	1817	18	18	49367		
	2	1	1	38938	1	1	4200	2	2	1644	—	—	—	—	3	3	2525	1	1	3000	2	2	7068	19	19	57273		
	3	7	7	16074	3	3	9503	—	—	—	—	—	—	1	1	4835	11	11	1621	1	1	700	1	1	1450	16	16	34183
Kokku	24	24	63	161	15	15	46854	4	4	2424	1	1	4935	11	11	14073	6	6	18950	9	9	20987	70	70	170484			
1927 a.	33	33	40	550	23	23	124550	9	9	30330	6	6	37860	13	13	50750	8	7	21050	18	18	73850	110	109	379240			
Valga	1	1	1	70	2	2	402	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	472	
	2	3	3	4040	3	3	650	3	2	8514	1	1	2100	1	1	250	—	—	—	—	—	—	1	1	800	12	11	11354
	3	3	3	295	3	3	475	—	—	—	—	—	—	—	1	1	650	—	—	—	—	—	—	—	7	7	1420	
	4	2	2	820	1	1	5836	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1700	—	—	—	—	—	—	3	3	10693		
Kokku	9	9	9	5225	9	9	7363	3	3	3514	1	1	2100	4	4	2600	—	—	—	4	4	3137	30	29	23939			
1927 a.	8	8	8	16200	4																							

RAHVALIIKLEMINE ÜLE PIIRI 1928 a.

MOUVEMENT de la POPULATION TRAVERSANT la FRONTIÈRE en 1928.

(Andmete saavutamiskorrast v. E. Stat. Nr. 78,(5) lhk. 288).

S i s u : 1) Ülepiirilikele jate bilanss, lhk. 207. 2) Riikondlus ja sugu, lhk. 207. 3) Liiklemise intensiivsus üksikuis piiripunktes, lhk. 209. 5) Piiriseaduste rikkumised, lhk. 209.

1. Ülepiirilikele jate bilanss. Alates 1924 a. on väljasõitnud ülekaalustanud iga aasta sissesõitnuid.

1.	Sisse sõitnud <i>Entrées</i>	Välja sõitnud <i>Sorties</i>	Sisse (+) ehk väljasõitnute (-) ülekaal <i>Excédents des entrées ou des sorties</i>
1928	246 551	247 218	- 667
1927	192 690	194 441	- 1 751
1926	127 405	130 262	- 2 857
1925	35 994	39 219	- 3 225
1924	35 830	35 734	- 404
1923	39 719	38 068	+ 1 651
1922	35 879	30 336	+ 5 543
1921	46 554	30 288	+ 16 266
1920	19 476	195	+ 19 281

1925 a. oli väljasõitjate ülekaal suurim — 3 225. Siit peale kahaneb vahe järjekindlalt. 1928 a. osutub vaheks ainult 667 väljasõitnute ülekaaluga. Arvesse võttes järjekindlat väljasõitnute ülekaalu kahanemise tendentsi ja 1929 a. esimeste kuude liiklemist, võime ennustada 1929 a. enamvähem sisse- ja väljasõidu tasakaalu. Toome allpool üksikute kuude vahed 1928 a.

jaanuar — 184	august — 1.101
veebruar — 307	september + 160
märts — 40	oktoober — 287
aprill — 183	november + 485
mai — 573	detsember — 364
juuni + 1.520	1929 a. jaanuar + 94
juuli + 154	veebruar + 541

Juuni-juuli sissesõitnute ülekaal langeb kahtlemata laulupeole tulnute arvele. Samuti on need juulis-augustis jälle välja sõitnud, mille tõendajaks augustikuu suur väljasõitnute ülekaal — 1.101. 1929 a. esimesed kaks kuud on annud ülejäägi, mis annabki lootusi sisse- ja väljasõidu tasakaalustuseks, kuna 1928 a. jaan.-veebr. miinusega lõppesid.

Ülepiirilikele jate registratsioon võimaldab ka väljasõitnute ülekaalu näol ära määrata kaudselt väljarändajate hulka. Tegelikult väljarändust peaks mainitud vahe veidi vähem olema sisserännu tõttu. Toome allpool nelja aasta (1924-27) väljarännu ja väljasõidu ülekaalu kokkuvõtete kõrvutise.

2.

	Sisse (+) ja väljasõitnute (-) vahed	Väljaränd (puhas)
1927	- 1 751	2 322
1926	- 2 857	2 426
1925	- 3 225	2 676
1924	- 404	1 222
Kokku 1924--27 a.	- 8 237	8 646

Esitatud andmed suhtuvad üksteisele võrdlemisi hästi. Tegelik väljaränd osutub 4 a. jooksul 409 võrra suuremaks, kui Vabariigi piiridest väljasõitnute ülekaal. Toodud arvule toetudes võiksime pidada 1924-27 a. jooksul Eestisse sisserännanute arvuks ligikaudu nelisada.

Üldine sisse- ja väljasõitnute hulk 1928 a. ületab tugevasti kõik eelmised aastad. 1927 aastast on sissesõit 28,0% ja väljasõit 27,1% suurem. Viimaste aastate järsk liikle jate tõus on küll esijoonel tingitud sissepassidega liiklemise võimaluse avanemisest Eesti-Läti vastava konventsiooni läbi 1925 a. lõpul, ent samuti on tugevalt tõusnud välispassidega liikle jate hulk. Viimasele asjaolule on osaliselt kaasa mõjunud mineva aastane laulupidu. Ent üldiselt võime märkida ülepiirilikelemise aasta-aastalt järjekindlat tõusu, mille tõttu 1929 a. võib ette arvata veel suuremat liikle jate määra.

2. Riikondlus ja sugu. Allpool tab. 3 nimetatamata riigid esinevad ühiselt muude riikide all. Nendest esijoonel võiks nimetada — Norra, Rumeenia, Kreeka, Persia, L.-Slaavia, Danzig, Jaapan, Türgi, Hispaania, Brasiilia j. t. Välispassidega liikle jate soo liigituses võivad mõningad vähemad ebatäpsused ette tulla, sest sugu määratakse esinime järel, mis mõnikord puudulikult märgitud. Kuid see ebatäpsus pole kaugeltki tähelepanuväärne.

Kõigist sisse- ja väljasõitnuist moodustavad eestlased ümmarguselt 57%. 1928 a. sõitis eestlasi sisse sissepassidega — 2.298 võrra rohkem kui välja. Välispassidega aga ümberpöörduvalt — 1.289 in. rohkem välja. Üldse aasta jooksul on 954 inimest rohkem sisse kui välja sõitnud.

Piiridest ülesõitnute riikondlus 1928 a. — Nationalité (sujétion) des personnes passées les confins de la République en 1928.

3.	Sisse sõitnud Entrées			Välja sõitnud Sorties			Sisse sõitnud % Entrées				Välja sõitnud % Sorties			
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	1928	1927	1926	1925	1928	1927	1926	1925
	Eesil { sisepassidega-passep. ordin.	129 627	127 334	57,26	57,11	45,1	34,5	56,72	57,54	46,0
Estonia { välispassidega-passep. p. Etr.	6 874	4 675	11 549	7 491	5 397	12 868	0,36	0,42	0,5	1,0	0,35	0,42	0,5	0,9
Ameerika Ühisr.—Amérique (Etats-Un.)	488	397	885	469	387	850	0,09	0,09	0,1	0,4	0,09	0,08	0,1	0,3
Austria—Autriche	184	36	220	186	29	215	0,03	0,02	0,2	0,2	0,02	0,03	0,02	0,1
Belgia—Belgique	53	9	62	51	6	57	0,09	0,09	0,1	0,4	0,09	0,09	0,1	0,4
Helveetsia—Suisse	174	48	222	175	57	232	0,08	0,11	0,18	0,4	0,08	0,11	0,18	0,4
Hollandi—Hollande	163	40	203	160	44	204	0,72	0,88	0,7	2,4	0,72	0,88	0,7	2,2
Inglise—Angleterre	1 216	558	1 774	1 209	566	1 775	0,06	0,07	0,1	0,4	0,06	0,07	0,1	0,3
Itaalia—Italie	112	36	148	112	34	146	0,28	0,35	0,7	2,2	0,28	0,38	0,7	2,0
Leedu—Lithuanie	583	160	693	543	150	693
Läti { sisepassidega-passep. ordin.	77 805	79 039	33,31	32,92	41,4	17,0	33,87	32,34	40,1	14,9
Leiton. { välispassidega-passep. p. Etr.	3 083	1 242	4 305	3 252	1 428	4 680	0,96	1,11	1,7	11,2	0,98	1,24	2,1	11,4
N. S. V. L. (Vene)—U. R. S. S.	1 684	709	2 373	1 733	698	2 431	0,34	0,40	0,4	1,7	0,33	0,40	0,5	1,7
Poola—Pologne	608	224	830	588	229	817	0,16	0,16	0,2	0,7	0,17	0,17	0,2	0,7
Prantsuse—France	340	56	396	355	68	421	0,51	0,45	0,7	3,9	0,50	0,49	0,7	3,5
Rootsi—Suède	986	275	1 261	977	266	1 243	1,74	1,74	2,8	8,9	1,75	1,78	2,8	8,6
Saksa—Allemagne	3 158	1 143	4 299	3 168	1 147	4 315	7,69	7,69	3,18	10,2	3,11	3,37	3,4	9,4
Soome—Finlande	4 622	3 212	7 834	4 458	3 284	7 692	0,20	0,22	0,4	0,9	0,20	0,22	0,4	0,9
Taani—Danemark	357	129	486	371	126	497	0,11	0,10	0,3	0,6	0,11	0,15	0,3	0,6
Cehoslovakkia—Tchécoslovaquie	207	67	274	210	68	278	0,07	0,10	0,1	0,2	0,08	0,10	0,1	0,2
Ungari—Hongrie	143	37	180	140	50	192	0,19	0,23	0,3	1,1	0,17	0,23	0,3	1,0
Muud riigid—Autres pays	317	156	473	320	105	425	0,26	0,28	0,6	1,7	0,32	0,41	0,7	2,4
Riikondluseta—Sans sujétion	437	210	647	555	233	788	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku { sisepassidega-passep. ordin.	207 432	206 373	—	—	—	—	—	—	—	—
Total { välispassidega-passepor. p. Etr.	25 700	13 419	39 119	26 525	14 320	40 845	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse—Grand total	246 551	247 218	100	100	100	100	100	100	100	100

Ka eelmisel aastal ilmneb sama nähtus. Sise-passid annavad ülejäägi, välispassidega liiklejad aga puudujäägi. Embkumb, kas sarnane vahekord ajutist iseloomu kandeve või kasutavate paljud välispassidega liiklejad Eesti kodanikud tagasi-sõidul üle piiri sise-passe? Järgmise suurema osa liiklejaist moodustavad lätlased ümmargu-selt 33—34%. Nende osatähtsus eelmise aastaga võrreldes on märksa tõusnud, kuid osutub siiski kaugelt madalamaks 1926 a. tasapinnast. Dokumentide koosseisult koosneb lätlaste liikle-jaskond peaaesjalikult sise-passidest.

Mõlema riigi vahel võib liiklemise intensiiv-suse ja vajalikkuse seisukohalt teatavaid paral-leele tõmmata. Silma torkab eestlaste tugev ülekaal. Eesti ja Läti sise-passidega liiklejad on vahekorras nagu 100:61 (eelmine aasta 100:59). Sellest selgub eestlaste suurem vajalikkus Lätis käimises, kui lätlastel Eestisse. Püüdes locali-seerida sise-passidega liiklemise intensiivsemad punkte piiril, näeme et 63,8% üldisest sise-pas-sidega liiklemisest toimub Valga kaudu, kuna ainult 31,2% muude punktide arvele langeb. Järelikult, eeskätt Valga linna ja lähema üm-bruse elanikkond kasutab sise-passidega ülepiirikäl-mise võimalust esijoones arvatavasti mitme-suguste elutarvete sisseostude tegemiseks isikli-kuks otstarbeks, kuna mõnesuguseid kaupu sood-sam Lätist osta. Loomulik, et sagedane ülepiirikäik on tingitud ka tükeldatud majapidamistest pi-riäärseis maakohis; ja nagu Läti autoriteetlis-test allikatest saadud andmeil selgunud, käib veel mitte väike hulk põllutöölisi Eestist suve-seesonil Lätis töö. Sellast liiklejate arvu sisal-davad enamikult „muud läbilaskepunktid“. Olgu veel eksiarvamiste ärahoidmiseks tähendatud, et Mõisaküla ja Valga vahelise ühenduse pida-

mine läbi Läti territooriumi pole kuidagi seotud eestlaste sise-passidega liiklejate ülekaaluga. Neid ei arvestada.

Hulgalt kolmandana esinevad soomlased vähe üle 3%-ga. Soomlaste suur osatähtsus liiklemises on seletatav sagedaste ekskursioonidega ja huvireisijatega suvel ning teiseks kasutatakse mandrilist ühenduspädamist üle Eesti selle taga-maadega. Neljandal kohal asuvad sakslased ligi 2%-ga. Sakslaste rohke liiklejate hulk koosneb peaaesjalikult ärireisijast, kuna huvireisijaid vähemal määral kohtame. Viiendal kohal asu-vad venelased. Edasi järjekorras inglased, roots-lased, ameeriklased, poolakad, leedulased ja teised. Inglaste ja ameeriklaste võrdlemisei kõr-ged arvud on seletatavad turistide Tallinna lühikeseajalise külastamisega möödunud suvel. Üldse on külastanud Eestit 1928 a. 47 riigi ko-danikud.

Välispassidega liiklejaist toome andmed tab. 4 soolisest vahekorrast.

Piiridest ülesõitnute sugu % 1928 a.
Personnes passées la frontière d'après le sexe en 1928 (%)

4.	Sisse sõitnud Entrées		Välja sõitnud Sorties	
	M.—H.	N.—F.	M.—H.	N.—F.
Riikondlus—Sujets de:				
Eesti—Estonie	59,3	40,7	58,1	41,9
Läti—Lettone	71,1	28,9	69,5	30,5
Soome—Finlande	59,0	41,0	58,0	42,0
Saksa—Allemagne	73,4	26,6	73,3	26,7
N. S. V. L.—U. R. S. S.	70,1	29,9	71,3	28,7
Muud riigid—Autres pays	72,9	27,1	73,0	27,0
Riikondluseta—Sans sujét.	67,5	32,5	70,4	29,6
Kokku—Total	65,7	34,3	64,9	35,1

Eestlasist sisesõitnuist moodustasid mehed 59,3%, naised 40,7%, väljasõitnuist—mehed 58,1%, naised 41,9%. Eelmise aastaga võrreldes on naiste % märksa tõusnud. Lätlaste sooline va-

hekord on pea samane möödunud aastale, sisesõitnuil: mehed — 71,1%, naised — 28,9%; väljasõitnuil: mehed — 69,3%, naised — 30,5%. Soomlaste naiste % on kõige suurem; sisesõitnuil — 41,0%, väljasõitnuil — 42,0%, mis ületab isegi eestlaste naiste % määra. Sakslaste sooline vahekord on pea sama nagu möödunud aastal. Venelaste juures võime märkida naisreisijate osatähtsuse langust, muudel riigil aga naiste % tõusu. Üldiselt moodustasid mehed sissesõidus — 65,7% ja väljasõidus — 64,9%. Naised vastavalt — 34,3% ja — 35,1%, mis ületab märgatavalt eelmise aasta (33,0% ja 33,7%) määra.

3. Liiklemise intensiivsus üksikuis piiripunktes.

Intensité du mouvement d'après les cordons.

Välispassidega liiklejad moodustavad üldisest liiklemisest sissesõidus — 15,9%

ja väljaõidus 16,5%. Sisepassidega varustatud isikute liiklemine toimub peaaegu eranditult Eesti-Läti piirijoonel asuvais punktes. Seetõttu tõuseb üldine liiklejate arv Valgas suhteliselt väga kõrgeks ja nihutab nimetatud punkti esikohale riigis. Eelmise aasta kokkuvõttes oli Valga, kui piirivalve läbilaskepunkt, paigutatud üldiselt piirivalvepunktide hulka. Ainult raudteepolitsei piirkonnast läbikäijad arvestati Valga punkti all.

Piiridest ülesõitnud piiripunktide järgi 1928 a. — *Personnes passées la frontière d'après les cordons de la frontière en 1928.*

5.	Sisse sõitnud — Entrées			Välja sõitnud — Sorties		
	Sisepassidega passeports ordinaires	Välispassidega passeports pour l'étranger	Kokku Total	Sisepassidega passeports ordinaires	Välispassidega passeports pour l'étranger	Kokku Total
Tallinn	54	19 738	19 787	22	19 420	19 442
Valga	143 290	13 326	156 616	141 512	14 942	156 454
Narva	—	3 610	3 610	—	3 331	3 331
Mõisaküla	4 930	551	5 481	4 379	626	5 005
Haapsalu	—	349	349	—	414	414
Paldiski	—	65	65	—	68	68
Pärnu	42	46	88	26	90	116
Kuressaare	468	194	662	529	146	675
Koikküla	1 469	4	1 473	2 202	4	2 208
Mõniste	923	2	925	899	3	902
N-Jõesuu	—	10	10	—	12	12
Kärda	—	—	—	—	11	11
Piirivalvepunkt-Cord.de la front.	56 256	1 229	57 485	56 304	1 273	57 582
Kokku—Total	207 432	39 119	246 551	206 373	40 845	247 218

Üleriiklisest liiklemisest sünnib sissesõidus — 68,5% ja väljasõidus — 63,3%. Valga kaudu. Sisepassidega liiklejaist sissesõidus — 69,1% ja väljasõidus — 68,6%. Välispassidega liiklemise vastavalt — 34,1% ja — 36,7%.

Järgmise suurema piiripunktina esineb Tallinn. Välispassidega reisijate poolest asub Tallinn riigis esikohal. Tervelt 50,4% välispassidega sisesõitnuist ja 47,5% väljasõitnuist langeb Tallinnale. Kuna Valga mandriõise liiklemise keskpunktiks esijoones Lätiga ja teiste välisriikidega, esineb Tallinn sadamana veeteelise ühendusepidamise tähtsaimaks piiripunktiks. Oieti on tabelis toodud Tallinna arvud selle sadama reisijate liiklemise peegeldajaks. Nimetada on veel Tallinnat kui õhuühenduse keskpunkti, milline ühendusepidamine eriti elavaks muutunud möödunud talve raskete jääolude tõttu. Teised piiripunktid on läbistanud reisijaid vähemal määral. Märkida on Narva, mille kaudu peaaegu eranditult Venemaaga läbikäimine toimub. Mõisaküla kaudu liiklemine koosneb enamikult sisepassidega liiklejaist. Üle veerandi üldisest sisepassidega liiklemisest sünnib Eesti-Läti piirijoonel asuvate piirivalve läbilaskepunktide kaudu korduvate käikude näol.

4. Liiklemise intensiivsus kuude järgi.

Intensité du mouvement d'après les mois

Aastaegade mõju (tab. 6) liiklemisele näib olema ilmne. Võib ära määrata kindlaid perioode, mil liiklemine iga aasta järjekindlalt suurim, mil väiksem.

Suvekuud (juuni-august) näitavad korduvalt maksimaalset liiklemismäära, nii sisse- kui väljasõidus. Nimetatud seosoni suurem elavus on tingitud esijoones oma, kui ka välismaade, huvireisijaist ning suvitajaist. Eriti intensiivne on suvekuudel liiklemine Tallinna sadamas. Sissesõit koondub peaaesjalikult kolme nimetatud suve kuusse, kuna väljasõit nähtavasti osalt teiste punktide kaudusünnib, mis tõttu Tallinna väljasõidu suvekuude arvud madalamad ja ühtlasemad. Liiklemisvisaimaks kuuks aastast tuleb üldiselt pidada veebruar. Eelmised kolm aastat on seda tõendanud. 1928 a. on aga liiklemismäära minimaalsuse moment vähe ettepoole nihkunud. Nii peaks aasta liiklemisvisaim ehk teiste sõnadega rahva suurim kohalpäisivuse moment langema jaanuari lõpu ehk veebruarialgupaevisse.

Liiklemise intensiivsus kuude järgi 1928 a. (%)—Intensité du mouvement d'après les mois en 1928 (%)

6.	Sisse sõitnud—Entrées							Välja sõitnud—Sorties						
	Tallinn	Valga	Narva	Mõisaküla	Mund	Piirivalve-punkt-Corrd. de la Front.	Kokku Total	Tallinn	Valga	Narva	Mõisaküla	Mund	Piirivalve-punkt-Corrd. de la Front.	Kokku Total
Jaanuar—Janvier	2,3	5,1	7,6	6,5	4,5	6,1	5,2	2,4	5,1	7,0	6,2	5,4	6,4	5,2
Veebruar—Février	2,1	5,4	7,0	7,4	4,2	7,1	5,5	2,3	5,4	8,7	6,8	5,9	7,3	5,7
Märts—Mars	2,7	6,5	7,7	6,8	6,2	7,6	6,4	2,6	6,5	8,4	7,5	7,5	7,3	6,5
Aprill—Avril	3,6	7,8	7,6	8,2	9,0	8,7	7,7	4,0	7,6	9,0	8,7	11,0	8,8	7,7
Mai—Mai	12,5	9,2	9,3	8,5	9,5	10,3	9,7	13,6	9,3	7,8	9,0	16,8	10,1	9,9
Juuni—Juin	18,0	10,1	11,1	10,3	17,5	11,3	11,2	14,1	9,8	7,3	9,3	11,1	11,7	10,5
Juuli—Juillet	20,3	9,9	10,2	10,8	14,1	11,0	11,1	19,8	10,0	7,6	10,7	9,1	11,0	11,0
August—Août	18,4	10,2	9,9	11,6	8,2	10,1	10,7	20,2	10,3	8,9	12,5	11,2	10,1	11,1
September—Septembre	8,2	9,0	8,2	8,2	6,2	7,1	8,4	9,2	8,8	11,6	8,6	5,2	6,9	8,3
Oktoober—Octobre	6,5	8,3	8,0	6,6	7,0	6,6	7,6	5,1	8,5	8,3	6,5	6,5	7,7	7,7
November—Novembre	4,0	9,3	6,5	6,4	7,6	7,5	8,9	8,7	9,1	7,9	5,8	5,5	7,3	8,1
Detsember—Décembre	4,4	9,2	6,9	8,8	7,0	6,6	8,1	3,0	9,6	7,5	8,4	5,4	6,6	8,3
Kokku—Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Üksikuis teistes piiripunktes sünnib liiklemine (küll suvekuude tunduva ülekaaluga) märksa ühtlasemalt tervel aastal. Üldiselt mereäärased piiripunktid avaldavad talvekuudel õige väikse tegevust, kuna suvekuudel nendes liiklemine sellevastu elavam.

5. Piiriseaduste rikkumised. Piiriseaduste vastu eksimised salaja üle piiri käimiste näol on aasta-aastalt vähenenud. 1926 a. oli veel üldine

piiriseadustest üleastumiste arv 1186; 1927 a. juba 621 ja 1928 a. kahaneb see veelgi — 568 peale. Enne 1926 a. olid vastavad arvud palju kõrgemad. Suuresti salaja ülepiirikäimise juhtude vähenemises on kahtlematult kaasa mõjunud sisepassidega ülepiirikäimise võimaluse avanemine Eesti-Läti vahel 1925 a. lõpul. Samuti on Venemaale salaja mineku juhtude arv vähenenud.

Salaja ülepiirikäijad ja piiriseaduste rikkumised 1928 a.
Nombre de personnes passées la frontière illégalement et cas d'infractions aux lois en 1928.

7.	Üle piiri tulnud Entrées	Tulnutest tagasi saadetud Renvoyées après l'entrée illégale	Üle piiri läinud Sorties	Tulnute üle-(-) või alla-kaal (-) Excédent ou déficit des entrées	Katsed üle piiri minna Tentatives de passer la frontière	Kokku piiriseaduste rikkumisi Total des cas d'infraction aux lois
Riikondlus—Sujets de:						
Eesti—Estonie	258	—	230	+ 28	33	382
Läti—Lettonie	68	43	19	+ 1	8	88
Vene—Russie	35	28	1	+ 6	2	38
Soome—Finlande	6	5	—	+ 1	—	6
Muud riigid—Autres pays	5	4	—	+ 1	—	5
Riikondluseta—Sans sujétion	37	9	18	+ 10	9	49
Kokku—Total	399	89	268	+ 42	52	568
1927 a.	464	88	349	+ 27	61	621
1926 a.	808	103	579	+ 126	318	1186

Salaja ülepiirikäijaid eelpool toodud legaalse liiklemise andmed ei sisalda. Need kokkuvõtted on tehtud eriprotokollide põhjal Politseiavalitsuses. Rahvuselt peale eestlaste oleks märkida naabermaade Läti ja Vene kodanikkude ning riikondluseta võrdlemisi rohke salaja ülepiirikäimine, kuna Soome ja muud riigid väga väikse arvuga esinevad. Välismaalased on enamikult peale karistuse ärakandmist riigipiiridest välja saadetud. Peale eelpool toodu olgu veel tähendatud, et aasta jooksul on Siseministerruumi poolt riigist välja saadetud 21 välisriigi

kodanikku, kelle sinne tegevus polnud riigihuvidele soovitav. Silma torjab nende hulgas lätlaste (7) ja riikondluseta isikute (7) arv.

Lõpuks peame mainima transiitviisadega ja diplomaatiliste passidega reisijate arvestuse ärajäämist käesolevast ülevaatest kui ka igakuulist kokkuvõtteist kuukirjades, kuna Politseiavalitsuse korraldusel ülepiirilikele nimekirjades vastavat märkust enam ei tehta. Märkida oleks veel ses asjas transiitviisadega reisijate arvu aasta-aastalt vähenemise tendents.

Rahvaliiklemise kohta ennem Keskbüroo väljaandels ilmunud artiklid ja andmed:

Rahvaliiklemine üle piiri 1927 a., G. Tomberg, Eesti Statistika Nr. 78(5), 1928 a., lhk. 288—291.

Väljaränd 1927 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 77 (4), lhk. 233—235.

Väljaränd Eestist 1926 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 66 (5), 1927 a., lhk. 290—291.

Väljaränd Eestist, H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 57 (12), 1926 a., lhk. 1—5.

Rahvaliiklemine üle piiri ja sisemaal 1925—26 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 66 (7), 1927 a., lhk. 384—389.

Välja- ja sisseränd ilmas 1920—24 a., A. Tooms, Eesti Statistika Nr. 57 (12), lhk. 5—10.

Sisse- ja väljasõitnud rahvuse järgi 1928 a. — Nombre de personnes entrées et sorties d'après la nationalité en 1928.

2.	Eestlasi	Veneelasi	Sakslasi	Juute	Lätlast	Poolakaid	Soomlasi	Ruutlasi	Inglasi	Prantslasi	Taanlasi	Ceħhoslov. *)	Helveetlasi	Hollandlasi	Norraalasi	Muud rahv.	Kokku
	Estoniens	Russes	Allemands	Juifs	Lettons	Polonais	Finois	Suèdois	Anglais	Français	Danois	Tchécoslov.	Suisses	Hollandais	Norvégiens	Autre national.	Total
	Sisse sõitnud — Entrées																
Tallinn	32 203	3 794	7 049	2 828	1 069	337	1 052	937	444	194	321	121	117	105	60	624	51 913
Haapsalu	2 952	204	390	111	22	15	129	113	7	3	—	—	6	—	—	28	3 977
Kuressaare	2 595	153	489	96	114	11	140	30	1	3	5	—	7	—	1	29	3 675
Narva	4 219	1 930	380	123	43	39	64	26	23	3	1	—	—	—	—	51	6 907
Nõmme	4 659	612	602	212	60	37	36	43	2	11	—	—	4	—	2	42	6 529
Paide	2 327	90	163	50	15	3	1	3	8	—	2	—	—	—	—	28	2 890
Paldiski	288	54	29	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	382
Petseri	623	536	8	13	47	11	4	2	—	—	1	—	—	—	—	17	1 283
Pärnu	8 676	398	679	197	144	15	215	39	14	2	9	—	12	—	1	18	10 419
Põltsamaa	934	69	21	2	8	1	3	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1 040
Rakvere	3 104	140	109	34	6	3	12	2	1	—	2	—	—	—	—	47	3 480
Tapa	1 136	96	4	6	9	2	2	—	—	—	6	—	—	—	—	1	1 261
Tartu	17 466	1 573	2 050	946	488	54	174	75	19	13	30	—	19	—	1	111	23 019
Tõrva	868	42	5	—	4	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	27	948
Türi	1 013	32	22	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 076
Valga	2 954	259	119	156	407	22	8	5	—	—	—	—	—	—	—	51	3 981
Viljandi	4 694	99	187	58	15	2	9	2	—	—	2	—	1	—	—	2	5 022
Võru	1 596	53	84	48	30	5	—	4	—	—	—	—	—	—	—	0	1 826
Kokku—Total	92 566	10 134	12 340	4 894	2 486	558	2 444	1 293	521	229	390	121	166	111	66	1 079	129 388
	Välja sõitnud — Sorties																
Tallinn	30 083	3 001	5 622	2 662	1 067	298	1 494	766	411	184	318	109	95	103	5	572	46 943
Haapsalu	2 905	196	427	146	23	21	137	112	9	3	2	—	9	—	—	23	4 013
Kuressaare	2 532	143	491	100	107	14	135	33	1	3	2	—	7	—	1	12	3 582
Narva	4 273	1 700	342	105	41	42	42	25	16	3	1	—	—	—	—	20	6 680
Nõmme	3 189	462	493	116	58	22	37	31	3	5	6	—	5	—	—	32	4 454
Paide	2 379	71	127	40	19	3	1	3	7	—	2	—	2	—	—	32	2 686
Paldiski	303	25	35	—	3	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	373
Petseri	615	524	7	16	43	6	4	3	2	—	—	—	—	—	—	16	1 135
Pärnu	8 024	375	689	209	131	24	229	37	16	1	7	—	14	—	1	29	9 786
Põltsamaa	913	30	16	2	4	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	968
Rakvere	2 902	149	104	25	10	3	9	4	—	—	1	—	—	—	—	7	3 214
Tapa	832	83	4	2	4	1	4	1	—	—	1	—	—	—	—	—	932
Tartu	11 379	1 142	1 942	824	420	62	165	85	19	13	26	—	14	—	1	105	16 197
Tõrva	963	38	5	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1 012
Türi	890	23	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	922
Valga	2 812	239	113	174	380	24	7	4	—	—	—	—	—	—	—	38	3 791
Viljandi	4 406	9	15	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 431
Võru	1 577	51	89	57	40	6	5	1	—	—	—	—	—	—	—	5	1 831
Kokku—Total	80 877	8 321	10 725	4 378	2 349	529	2 271	1 111	484	212	366	109	146	108	61	903	112 950

Elanikkude liiklemine linnades 1928 a. (% keskmisest rahvastiku arvust aastas)
Mouvement de la population dans les villes en 1928 (% à la population moyenne pour l'année).

3.	Sisse sõitnud	Välja sõitnud	Välja registr. teat- mata küü Rayés des listes sans connaissance du lieu de départ	Korterivahetu- sel—Changem. du logement.	
	Arrivés	Départis		Sisse registr. Enregistrés	Välja registr. Rayés des listes
Tallinn	40,5	36,6	8,0	28,1	21,4
Haapsalu	86,7	87,5	—	15,8	15,8
Kuressaare	104,3	102,3	—	23,0	23,6
Narva	26,3	25,4	3,0	29,4	27,2
Nõmme	51,0	34,8	5,4	16,5	14,3
Paide	79,9	79,8	—	28,7	28,7
Paldiski	33,1	32,3	—	12,0	12,0
Petseri	34,8	31,3	—	—	—
Pärnu	47,6	45,0	3,4	59,8	59,8
Põltsamaa	35,2	32,8	1,4	15,9	15,9
Rakvere	27,8	25,9	0,7	22,9	19,2
Tapa	37,1	27,4	2,4	20,8	13,0
Tartu	37,4	26,8	7,2	27,7	25,0
Tõrva	36,4	38,8	2,0	22,3	23,4
Türi	35,5	30,4	—	21,5	21,5
Valga	27,7	26,3	0,8	23,4	22,9
Viljandi	36,7	32,4	—	22,3	22,3
Võru	32,0	32,0	2,6	28,1	23,9
Kokku—Total	39,8	34,7	5,4	28,2	24,5

*) Peale Tallinna poie Cehhoslovakke registreeritud.

Antud tabelist ilmneb kuivõrd teatava linna elanikkond kohal püsiv, liiklemiselementi sisaldav ehk kuivõrd linn ise võraste mahutusvõimeline suvituskohana. Kõrget sisse- ning väljasõitjate määra osutavad eeskätt Kuressaare ja Haapsalu suvitusaladena. Esimese kohta võiks öelda, aluseks võttes rahvastiku arvu, et terve Kuressaare aasta jooksul sama palju võõraid suudab mahutada, kui suur tema enese rahvastik. Väikseimat liiklemismäära esitavad Narva, Rakvere ja Valga. Nähtavasti on nende linnade elanikkudel kõige piiratumad võimalused linnast lahkumiseks ja võõraste mahutuseks. Eelmise aastaga võrreldes püsib üldse linnades sisse- ning väljasõitismäär täiesti stabiilsena.

Kuna sisse- ja väljasõit linnade seisukohalt välisliiklemine, on korterivahetusel tekkinud liiklemine täiesti sisemise iseloomuga.

Eelmise aastaga võrreldes on kokkuvõttes korterivahetuse määr tunduvalt vähenenud. Silma torkab aga järjekindlalt Pärnu kõrge korterivahetuse %. Tervelt 3/5 linna rahvastikust mündab iga aasta elukohta korterivahetuse näol. Korterivahetus väiksemis vana-

linnes Paldiskis ja Haapsalus osutub äga minimaalseks.

Aastaegade mõju liiklemisele, eriti linna ja linnast välja, ilmneb tab. 4.

Elanikkude liiklemine linnades kuu järgi 1928 a. (%)
Mouvement de la population dans les villes par les mois en 1928 (en %).

4.	Sisse sõitnud			Korteri vahetusel—Changement du logement	
	Arrivés	Välja sõitnud Départs	Välja registreeritud mat. kuhu Récusés des listes sans connaissance du lieu de départ	Sisse registreer. Enregistrés	Välja registreer. Récusés des listes
Jaanuar—Janvier	7,2	5,9	7,1	8,4	8,4
Veebruar—Février	4,7	5,1	6,1	7,2	7,3
Märts—Mars	5,3	5,2	7,1	7,6	7,7
Aprill—Avril	5,4	6,3	7,1	6,7	6,8
Mai—Mai	6,5	11,0	10,0	8,2	8,1
Juuni—Juin	8,3	15,9	10,9	8,9	8,9
Juuli—Juillet	9,4	12,1	9,1	7,8	8,0
August—Août	14,2	10,7	7,9	8,1	8,1
September—Septembre	14,0	7,8	8,3	9,3	8,9
Oktoober—Octobre	10,0	7,7	9,1	10,7	10,5
November—Novembre	8,1	5,8	9,2	9,7	9,7
Detsember—Décembre	6,4	6,5	8,1	7,4	7,6
Kokku—Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Talvekuud osutavad harilikku elukoha vahetuse liiklemismäära, kuna suvekuude % tõus

suvitajate arvele langeb. Peaasjalikult sünnib väljasõit juunis-juulis, osalt aga juba mais. Tagasivool toimub august-septembris, osalt ka oktoobris. Hillise ja külma suve ning sooja sügise tõttu paistab nagu oleks suvitushooaeg ligi kuu võrra sügise poole kandunud. Korteri vahetuse kõrgem intensiivsus langeb septembris-novembri perioodile, kuna muudel kuudel see määr madalam ja ühtlasem tervel aastal. Aprilli, mida tavaliselt maaelanikkude juures peetakse kolimiskuuks, eelistab linnaelanik kõige vähem.

Alevite rahvastiku liiklemist sisaldab tab. 5.

Siin on toodud rahvastiku seisud aasta alguks ja lõpuks soo järgi ning iga kuu esimese seisud üldiselt.

Kuna linnade rahvastik suvekuudel madalam harilikust tasapinnast, ilmneb alevite rahvastiku vaatlusel vastupidine nähtus. Rahvastiku juuliseprembrri perioodile langev maksimum on tingitud suvitajast peaaasjalikult N.-Jõesuus ja Elvas. S-Jaani alevi kohta puuduvad senini veel andmed, kuid loodetavasti võimaldub viimasel 1929 a. korralikku registratsooni sisse seada.

Alevite rahvastik 1928 a. — Population des bourgs en 1928.

5.	1. I. 1928												1. I. 1929				
	K.-T. M.-H. N.-F.			Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	September	Oktoober	November	Detsember	K.-T.	M.-H.	N.-F.
				Février	Mars	Avril	Mai	Juin	Juillet	Août	Septembre	Octobre	Novembre	Décembre			
Antsla	1 322	598	724	1 344	1 331	1 367	1 350	1 332	1 354	1 369	1 356	1 332	1 348	1 361	1 396	623	778
Elva	1 607	695	906	1 607	1 605	1 625	1 583	1 704	2 361	2 661	2 057	1 787	1 735	1 774	1 810	800	1 010
Jõgeva	1 180	508	622	1 143	1 140	1 145	1 146	1 119	1 124	1 118	1 113	1 096	1 117	1 132	1 155	521	634
Jõhvi	1 782	783	949	1 765	1 755	1 770	1 804	1 744	1 697	1 683	1 759	1 833	1 828	1 850	1 860	885	995
Kallaste	1 479	707	772	1 487	1 497	1 497	1 463	1 339	1 217	1 182	1 183	1 194	1 277	1 393	1 477	709	768
Kella	864	404	400	878	892	899	911	925	936	945	922	947	950	924	443	481	481
Kilingi-Nõmme	1 484	653	811	1 460	1 474	1 466	1 431	1 423	1 411	1 415	1 422	1 420	1 436	1 494	1 542	688	854
Kunda	2 500	1 228	1 272	2 526	2 527	2 571	2 591	2 596	2 636	2 661	2 650	2 625	2 643	2 653	2 649	1 307	1 342
Kärda	1 561	614	947	1 526	1 535	1 533	1 520	1 512	1 507	1 532	1 521	1 504	1 497	1 492	1 504	580	624
Musta	866	381	485	879	897	897	918	908	916	934	938	948	948	970	841	378	463
Mustvee	3 222	1 491	1 731	3 257	3 264	3 276	3 239	3 132	3 092	3 098	3 094	3 091	3 153	3 197	3 227	1 501	1 726
Mõisaküla	2 408	1 178	1 228	2 412	2 430	2 427	2 416	2 410	2 381	2 379	2 367	2 378	2 406	2 441	2 455	1 205	1 250
N.-Jõesuu	3 414	1 514	1 900	3 405	3 390	3 377	3 381	3 635	5 154	6 534	4 224	3 431	3 222	3 166	3 133	1 426	1 707
Otepää	2 263	973	1 290	2 302	2 302	2 097	2 026	1 820	1 749	1 756	1 782	1 813	1 835	1 928	2 000	873	1 127
Sindi	1 753	862	891	1 755	1 740	1 747	1 748	1 711	1 711	1 718	1 699	1 751	1 809	1 810	1 763	815	948
S.-Jaani
Võõpsu	494	230	264	490	492	485	459	495	496	494	488	470	470	475	481	223	258
Kokku—Total	28 071	12 819	15 252	28 239	28 080	28 179	28 006	27 806	29 745	31 462	28 571	27 610	27 671	28 088	28 217	12 957	15 260

Rahvastiku kasv linnades ja alevites 1922-29 a.
Accroissement de la population en villes et bourgs de 1922-29.

Kõrvutades 1922 a. rahvalugemise andmeid eelpool esitatud linnade ja alevite aadressilaudade andmeiga, avaneb võimalus vaatlusalla võtta rahvastiku kasvu, kui uusi linne ka 1922 a. andmeis linnade hulgas arvata. Üleriiklikku elanikkude puhast kasvu võime märkida kuue aasta jooksul vähe üle üheksatuhande. Keskmiselt suurenes üleriikline rahva arv iga aasta, vähe üle poolteise tuhande. Eestlaste võrdlemisi madala sigivuse ja senini kestnud väljaränd on suurema rahva juurekasvu äraahidvaks teguriks osutunud. Selles suhtes ei

taha väljavaated lähema tuleviku kohta ka sugugi paremad olla. Vaadeldes aga linnade rahvastiku kasvu (tab. 6) rahvalugemisest silamaale, leiame selle neli ja pool korda suurema kui üleriiklik elanikkude kasv. Linnade looduslik, nõnda öelda omakasv, nagu viimaste aastate andmed näitavad, on aga hoopis negatiivne. Järelikult linnad kasvavad, maa tähtsuse. Kuue aasta jooksul on linnad kasvanud 39 236 inimese võrra, mis keskmiselt teeb aasta kohta kuus ja pool tuhat. 1928 a. aga isegi 9 468! Arvesse võttes linnade surevuse ülekaalu sündivusest võime maalt linnadesse rändajate arvu veelgi suuremaks

pidada. Aleviid on kasvanud 4217 in. võrra. Kokku linnad ja aleviid — 43 453 in. võrra. Toodud linnade ja alevite kasvu määral pole just maa elanikkude arv vähenenud, sest looduslik juurekasv maal kahandab seda vähe. Rahvalugemisel oli puht maa elanikke ühes alevikkudega 786 307 hinge. Arvates 1 jaan. 1929 a. üldelanikkude arvust ¹⁾—1 116 474-st maha

linnade ja alevite rahvastik 364 569 in. sama aja kohta, saame maa elanikkude arvuku 1. I. 29 — 751 905. Seega kahanenud kuue aasta jooksul 34 402 in. võrra ehk 4,4% maaelanikkude üldarvust. Keskmiselt aastast ligi kuus tuhat 1 maa kohta kuue a. jooksul 3 128, 1 valla kohta 92.

Rahvastiku kasv linnades 1922—29.
Accroissement de la population en villes de 1922—29.

6.	Harilik elanikkude arv rahvalugemisel 28. XII. 22. Nombre de la pop. habituelle au 28. XII. 22.		Elanikkude arv aadresslaudade andmeil 1. I. 29. Nombre de pop. d'adr. les données du bureau d'adr. au 1. I. 29.		Vähe kasv (+) kahan. (-) 5 a. jooksul Accroissement ou diminution au cours de 5 ans.		Elanikkude arv aadresslaudade andmeil 1. I. 29. Nombre de la pop. d'adr. les données du bureau d'adr. au 1. I. 29.		Vähe kasv (+) kahan. (-) 6 a. jooksul Accroissement ou diminution au cours de 6 ans.	
	Tallinn . . .	128 545	129 139	+ 594	132 089	+ 2 950	+ 3 544			
Haapsalu . . .	4 378	4 438	+ 60	4 372	- 66	6				
Kuressaare . . .	3 652	3 371	- 281	3 467	+ 96	185				
Narva . . .	27 209	27 004	- 205	26 836	- 168	373				
Nõmme . . .	5 422	11 954	+ 6 532	13 606	+ 1 652	+ 8 184				
Paide . . .	3 440	3 498	+ 58	3 431	- 7	9				
Paldiski . . .	1 122	1 164	+ 42	1 166	+ 2	44				
Petseri . . .	2 047	3 589	+ 1 542	3 787	+ 148	+ 1 090				
Pärnu . . .	19 413	21 900	+ 2 487	21 663	+ 237	+ 2 250				
Põltsamaa . . .	2 172	2 943	+ 771	2 965	+ 22	793				
Rakvere . . .	8 503	12 358	+ 3 855	12 912	+ 554	+ 4 409				
Tapa . . .	2 518	3 172	+ 654	3 704	+ 582	+ 1 186				
Tartu . . .	54 012	61 127	+ 7 115	64 785	+ 3 663	+ 10 773				
Tõrva . . .	2 018	2 956	+ 938	2 515	+ 141	497				
Türi . . .	2 057	3 033	+ 976	3 202	+ 169	+ 1 145				
Valga . . .	10 334	14 626	+ 4 292	14 740	+ 120	+ 4 412				
Viljandi . . .	10 684	13 887	+ 3 203	14 307	+ 420	+ 3 623				
Võru . . .	5 784	5 953	+ 169	5 717	- 268	17				
Rahvalugemise eraldi arvestatuid linnadesse kuuluvaid Nombre de la popul. comptée à part se rapport. aux villes	2 724	—	- 2 724	—	—	- 2 724				
Kokku-Total	295 984	325 752	+29 768	335 220	+ 9 468	+39 236				

Rahvastiku kasv alevites 1922—29 a.
Accroissement de la population en bourgs de 1922—29.

7.	Harilik elanikkude arv rahvalugemisel 28. XII. 22. Nombre de la pop. habituelle au 28. XII. 22.		Elanikkude arv aadresslaudade andmeil 1. I. 29. Nombre de pop. d'adr. les données du bureau d'adr. au 1. I. 29.		Vähe kasv (+) kahan. (-) 5 a. jooksul Accroissement ou diminution au cours de 5 ans.		Elanikkude arv aadresslaudade andmeil 1. I. 29. Nombre de la pop. d'adr. les données du bureau d'adr. au 1. I. 29.		Vähe kasv (+) kahan. (-) 6 a. jooksul Accroissement ou diminution au cours de 6 ans.	
	Antsla . . .	926	1 322	+ 396	1 396	+ 74	+ 470			
Elva . . .	1 303	1 601	+ 298	1 810	+ 209	+ 507				
Jõgeva . . .	857	1 130	+ 273	1 155	+ 25	+ 298				
Jõhvi . . .	1 697	1 732	+ 35	1 860	+ 123	+ 163				
Kallaste . . .	1 638	1 479	- 159	1 477	- 2	+ 161				
Kilingi-Nõmme . . .	788	804	+ 16	924	+ 60	+ 136				
Keila . . .	1 064	1 464	+ 380	1 542	+ 78	+ 458				
Kunda . . .	2 232	2 500	+ 268	2 649	+ 149	+ 417				
Kärda . . .	1 592	1 581	- 11	1 504	- 57	- 88				
Musta . . .	679	868	+ 187	841	- 25	+ 162				
Mustvee . . .	2 812	3 222	+ 410	3 227	+ 5	+ 415				
Mõisaküla . . .	1 908	2 406	+ 498	2 455	+ 49	+ 487				
N.-Jõesuu . . .	2 380	3 414	+ 1 078	3 193	- 281	+ 797				
Otepää . . .	1 938	2 263	+ 325	2 000	- 263	+ 62				
Sindi . . .	1 595	1 753	+ 158	1 763	+ 10	+ 168				
S.-Jaani . . .	960	1 126 ²⁾	+ 166	1 132 ²⁾	+ 6	+ 172				
Võõpsu . . .	481	494	+ 13	481	- 13	-				
Rahvalugemise eraldi arvestatuid alevitesse kuuluvaid Nombre de la popul. comptée à part se rapport. aux bourgs	216	—	- 216	—	—	- 216				
Kokku-Total	25 102	29 197	+4 095	29 349	+ 152	+ 4247				

Üldist linnade rahvastiku kasvu võime märkida kuue aasta jooksul 13,8%. See kasv ei jagune aga ühtlaselt kõigi linnadele, vaid mõned on isegi kahanenud. Suhteliselt on kõige enam kasvanud Nõmme—150,9. See kasv langeb aga kahtlemata Tallinna arvele. Pidev ja kiire elektriraudtee ühendus viimasega võimaldab selle elanikele rahuldavalt ametis olla Tallinnas ja elada Nõmmel. Viimane näib olemagi ametnikkude, äriteenijate, kaupmeeste jne., kuid mitte töölise linn. Tõenäolisena paistab uute Tallinna siserändajate mõju vanaelanikkude väljatõrjumise Nõmmele. Järgmisena esineb Petseri—82,6%. Kolmandal kohal asub uuslinn Türi—55,7%. Üldiselt torkab silma uute linnade suhteliselt suurem kasv,

kuna vanade väiksemate linnade rahvastik kahaneb. Neljandaks tuleb Rakvere — 51,9%, siis Tapa 47,9%, kuuendaks — Valga — 42,7%, selle järele Põltsamaa—36,6%, Viljandi—33,9%, Tõrva—24,6% ja kümnendal kohal Tartu—19,9%. Teised linnad vähemal määral. Rahvastik on kahanenud neljas linnas: Kuressaares — 5,1%, Narvas — 1,4%, Paides — 0,9% ja Haapsalus 0,1% määral. Absolutarvudes osutab suurimat rahvastiku kasvu Tartu — 10 773 in.; selle järele Nõmme 8 184; edasi Valga—4 412, Rakvere 4 409, Viljandi 3 623 ja siis Tallinn 3 544 in. võrra. Üldiselt võiksime mainida riigis kahte keskohta, mis eneste ümber suurema osa linnade rahvastiku kasvust koondavad. Need on Tallinn-

¹⁾ Eelkokkuvõtte arv.

²⁾ Arvutatud üldise alevite rahvastiku kasvu alusel.

Nõmmega ja Tartu. Viimase koonduse piirkonnaks osutub peaaegselt Tartumaa ja lõuna Eesti, kuna Tallinn rohkem üleriikliku tömbepiirkonna keskkohaks. 1928 a. mil ilmneb eriti suur rahvatung linnadesse—9 648 inimest, langeb ligi 90% linnade rahvastiku üldisest kasvust nimetatud keskkohadele. Möödunud aasta ikaldus on ilmselt kaasa mõjunud rahvatungile linnadesse. Eelmiste aastate keskmine linnade kasv oli hoopis madalam.

Toodud andmete järgi 1. I. 1929 elab linnades 30,0% aleviis 2,6% ja maal ühes alevikkudega 67,4% kogu rahvast.

Alevite rahvastiku tõus 1928 a. on õige väike, kõigest 152 in. Paljud alevid on isegi tunduvalt

kahanenud. Nähtavasti püütakse aleviisiki üle kolida linnadesse. Alevite kasvu silmatorkavam periood langeb 1923—25 aastatele. 1922 aastaga võrreldes on kahanenud kaks alevit—Kallaste 161 ja Kärda 88 võrra. Suhteliselt suuremat kasvu % osutavad Antsla 50,3, Kilingi-Nõmme 42,3 ja Elva 38,9. Teised vähemal määral.

Lõpuks peame tähelepanu juhtima järgmisele asjaolule:

Tallinna ja Nõmme linnades on läbi viidud ülelinnaline rahvastiku arvu kontrolli majaraamatute järgi, mis lõpule jõudnud märtsis 1929 a. Ühenduses sellega on ka vastavate linnade adressilaud uuel alusel ümber korraldatud.

Ülelinnalise kontrolli-registreerimise tulemusena osutuvad Tallinna ja Nõmme rahvastiku arvud madalamaks, kui 1. I. 29 seisudes näidatud. Vahe langeb 1929 aastale.

Rahvaliklemise kohta ennem Keskbüroo väljaandels ilmunud artiklid ja andmed:

- Sündivus, surevus, abielluvus ja abielulahutused 1927 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 85(12), lhk. 693—713.
 Rahvaliklemine üle piiri 1927 a., G. Tomberg, Eesti Statistika Nr. 78(5), lhk. 288—291.
 Linnade ja alevite rahvastik 1927 a., G. Tomberg, Eesti Statistika Nr. 78(5), lhk. 285—287.
 Välgjaränd 1927 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 77(4), lhk. 233—235.
 Sündivus, surevus, abielluvus ja abielulahutused 1926 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 74(1), 1928 a., lhk. 1—18.
 Sündivus, surevus, abielluvus ja abielulahutused 1925 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 64(3), 1927 a., lhk. 97—133.
 Sündivus, surevus ja abielluvus 1924 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 47(2) lisa, 1926 a.
 Rahvaarvu kasv Eestis, H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 55(10), 1926 a., lhk. 5—8.
 Rahvaliklemine ülepiiri ja sisemaal 1925—26 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 68(7), 1927 a., lhk. 384—389.
 Rahva arv E. V. linnades ja tema liikumine 1921 a. teisel poolel, A. Tooms, Eesti Statistika Nr. 1—2, 1922 a., lhk. 42—55.
 Eriväljaanne: Sündivus, surevus, abielluvus ja rahva liikumine 1921—23 a. seeria „Eesti Demograafia“ v. II, 1925 a.

TÖÖTAOLU JA TÖÖBÖRSIDE TEGEVUS 1927—28 a. CHÔMAGE et ACTIVITÉ des BOURSES de TRAVAIL en 1927—28.

Sisu: 1) Töötaolu tööborside andmeil 1927—28 a., lhk. 216. 2) Tööstuses tegevate ja töötute arvu sesooniline liikumine, lhk. 218. 3) Töötute ametialaline jaotus, lhk. 218. 4) Töötute koonduskohad, lhk. 219. 5) Pakutava töö vastuvõtu määr, lhk. 219.

1926 a. lõpul oli tegevuses üldse 10 omavalitsusasutuste tööbörssi. 1927 a. kestel avati veel neli tööbörssi — Nõmmel, Petseris, Põltsamaal ja Antslas — ning 1928 a. üks Haapsalus. Eravahetalituskontoreist lõpetas üks tegevuse 1927 a. algul (Pärnus) ja asutati juure üks uus kontor 1928 a. mais (Tallinnas).

Uuesil avatud tööborsidest ainult Petseri tööbörss on talvekuul tegevust olnud, Antsla ja Põltsamaa tööborsid pole aga avamisest kuni silamaani üldse tegevust avaldanud. Samuti pole 1928 a. tegevust olnud Saaremaa tööbörss, mille asukoht Kuressaares. Nõnda oli tööturul vahetalituse alal tegevuses 1927 a. lõpul 12 omavalitsusasutuste tööbörssi ja 2 eravahetalituskontorit, 1928 a. lõpul aga ühe eravahetalituskontori võrra enam. Õeldu kohaselt, vahetalituse organisatsiooni laiendamise tõttu, registreeritud töötajate arv kasvas ainult Petseri tööbörssis registreeritute arvel.

1. Töötaolu tööborside andmeil 1927—28 a.

Chômage d'après les données des bourses de travail en 1927—28.

Töötaolu seisukorra valgustuseks on meil vahetalituse organisatsiooni iseloomu

tõttu tööturul kasutada tööborside tegevuse andmed. Nende kasutamisel peab aga pidama silmas seda asjaolu, et neis töötaolu väljendub sedavõrd kui töötud tööborsides ennast tööotsijana registreerivad. Olemasolevail andmeil on praegu raske enamvähem täpselt kindlaks teha töötaolu üldulatust, küll võib aga jälgida töötaolu liikumist, milleks tööborside tegevuse andmed on küllaldased.

Tööstorside tegevus 1925—28 a. — Activité des bourses du travail en 1925—28.

	Tööjõu pakumine (registreeritud töötajate arv) Chômeurs enregistrés		Ajutiselt tagasi tulnud Nombre de rentrés après l'exécution des travaux temporaires		Tööjõu nõudmised—Offres du travail				Tööjõu nõudmist arvu Nombre d'offres retirées		Tööle saadute arv Nombre de désignations		Tööle jäänute arv Nombre d'occupés actuellement		Tööta töölõul hulgast väljalangenute arv Nombre de personnes rayées des listes des chômeurs enregistrés		Töötute arv järgneva kuu 1-ks Nombre de chômeurs au 1 du mois suivant		Vabakohade arv järgneva kuu 1-ks Nombre de places vacantes au 1 du mois suivant		
					Tööandjad arv Nombre d'entreprises		Ülesantitud vabakohtade arv Nombre de places vacantes														
	1.	M.-H.	N.-F.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
1928																					
Jaauuar	2 133	1 080	196	139	358	1 972	1 016	223	43	1 741	1 003	1 614	905	639	406	2 273	2 148	163	73		
Veebruar	1 128	705	174	203	258	824	574	187	101	741	554	708	504	828	475	2 036	2 075	92	42		
Märts	805	814	169	213	329	595	740	117	30	666	764	529	704	990	748	1 484	1 050	39	48		
Aprill	625	785	133	224	519	589	643	87	127	506	643	463	518	825	932	953	1 209	78	46		
Mai	582	748	195	283	637	890	616	313	186	643	581	572	454	631	843	527	943	83	22		
Juuni	343	363	102	91	366	490	382	157	54	348	377	235	311	323	562	359	524	131	39		
Juuli	291	285	82	75	328	440	379	237	93	267	372	249	309	263	309	220	266	91	16		
August	241	264	46	62	295	311	309	201	35	197	338	188	251	122	71	197	370	13	39		
September	295	396	98	102	304	317	351	28	94	223	481	215	249	117	71	258	448	87	47		
Oktoober	610	860	112	98	286	441	311	69	117	306	386	300	220	167	134	513	1 048	159	21		
November	1 801	1 642	176	162	251	443	458	129	38	309	415	279	370	126	162	2 085	2 234	194	71		
Detsember	3 715	1 132	107	83	186	571	645	84	90	586	661	512	617	256	243	5 140	2 630	169	9		
Kokku	12 569	9 134	1 590	1 735	4 047	7 887	6 424	1 832	1 008	6 513	6 575	5 909	5 412	5 293	4 960	1 238¹⁾	1 284¹⁾	105¹⁾	37¹⁾		
1927																					
Januar	2 392	1 335	79	43	201	1 442	703	260	73	1 308	830	1 275	699	566	275	2 888	1 953	228	14		
Februar	1 629	894	76	10	206	1 109	553	221	27	1 157	631	1 056	522	785	373	2 772	1 962	60	18		
Mars	1 290	861	129	133	263	940	603	116	55	856	684	804	538	817	563	2 570	1 835	80	28		
April	719	802	94	174	359	604	904	93	41	599	972	541	853	1 106	724	1 736	1 234	50	36		
Mai	900	1 376	75	121	510	410	527	79	64	374	638	351	469	1 447	838	913	1 424	30	32		
Juin	492	545	44	60	342	497	495	107	32	417	436	351	443	387	523	746	1 161	55	51		
Juillet	357	245	75	104	361	781	453	133	144	344	332	325	284	543	827	910	419	373	95		
Avail	320	414	72	79	330	342	358	465	186	216	456	197	279	199	130	306	503	63	38		
September	493	520	71	36	312	459	301	101	73	293	373	191	219	190	133	494	707	220	47		
Oktoober	1 270	1 041	129	169	292	865	406	263	130	314	413	278	311	185	172	1 430	1 434	50	14		
November	2 075	1 544	238	93	317	1 440	511	307	25	1 167	556	1 135	495	402	256	2 206	2 320	48	5		
Decembre	1 400	639	235	135	243	1 200	657	60	22	1 222	656	1 160	635	484	279	2 197	2 240	28	5		
TOTAL	13 342	10 276	1 317	1 157	3 796	9 589	6 473	2 205	822	8 207	6 984	7 664	5 727	7 091	5 113	1 547¹⁾	1 433¹⁾	106¹⁾	32¹⁾		
1928	21 703	3 325	4 047	14 311	2 840	13 068	11 321	10 253	2 522 ¹⁾	142 ¹⁾											
1927	23 618	2 474	3 796	16 062	3 027	15 191	13 391	12 204	2 980 ¹⁾	138 ¹⁾											
1926	21 249	2 085	3 572	16 266	3 914	13 539	12 031	10 696	2 146 ¹⁾	314 ¹⁾											
1925	31 180	2 067	3 538	21 877	3 519	20 258	18 372	13 811	2 406 ¹⁾	301 ¹⁾											

1) Keekmiselt kuu — Moyenne par mois.

Käsitades tööbörside tegevuse andmeid, peab aga meeles pidama, et neis on kõikjal arvestatud ka tööbörsidest hädaabitööle saadetud töölisel. Töötute paigutamist hädaabitööle teostatakse tööbörside kaudu. Samuti on neis arvestatud vabakohtade pakkumine hädaabitöid korraldanud asutuste poolt.

Tööbörsides registreeriti 1927 a. üldse 23,6 tuh. töötajat ehk 11,1% võrra enam kui eelmisel aastal (21,2 tuh.). Järgmise, 1928 a. jooksul uuesti registreeritud töötajate arv langes jälle 21,7 tuh. peale, mis annab (1927 a. võrreldes) töötajate arvu vähenemise ümmarguselt 8% võrra. Tööandjate poolt ülesantud vabakohtade arv on mõlemil viimasel aastal kahanenud. Vabakohti registreerisid tööbörsid: 1926 a. 16,3 tuh. (100%), 1927 a. 16,1 tuh. (98,7%) ja 1928 a. 14,3 tuh. (88,0%).

Töötajate arv kuu lõpuks eravahetallus-kontoreis 1927—28 a.
Nombre de chercheurs du travail à la fin du mois enregistrés dans les agences d'affaires privées en 1927—28.

2.	1928		1927	
	M.	N.	H.	F.
Jaanuar—Janvier	10	312	1	198
Veebruar—Février	12	346	3	258
Märts—Mars	13	321	1	265
Aprill—Avril	7	374	4	281
Mai—Mai	5	421	10	377
Juuni—Juin	4	395	6	360
Juuli—Juillet	4	294	5	312
August—Août	4	264	7	383
September—Septembre	5	379	1	420
Oktoober—Octobre	13	355	3	411
November—Novembre	15	310	10	404
Detsember—Décembre	2	217	5	278
Keskmiselt kuus—Moyenne par mois	8	332	5	329

Tab. 1 ja 2 toodud andmeist näeme, et seisukord kujunes tööturul 1927 a. tunduvalt raskemaks kui 1926 a. Ainult 11% lise uuesti registreeritud töötajate arvu tõusu juures tõusis aga keskmine töötute arv kuu lõpuks 2146 pealt 2980 peale ehk ligi 40% võrra. See näitab, et töötaolu tõesust ulatuslikult, omas 1927 a. pikaldasema kuju. Ligikaudselt sama pildi saame suvikuude kohta tab. 3. andmeist.

Tööbörsides uuesti registreeritud töötajate arv juulist—oktoobrini 1925—28 a.
Nombre de chercheurs du travail réenregistrés dans les bourses du travail au cours de juillet—octobre 1925—28.

3.	1928		1927		1926		1925	
	M.-H.	N.-F.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Juuli	291	285	357	245	458	352	465	288
August	241	264	320	414	371	409	468	539
September	295	396	498	520	420	427	576	329
Oktoober	610	860	1270	1041	1037	1028	945	861
Kokku—Total	1437	1805	2445	2220	2281	2216	2454	1817
Keskmiselt kuus—Moyenne par mois	3242		4665		4497		4271	
	359	451	611	555	570	554	614	454
	810		1166		1124		1068	

1928 a. näeme tööturu seisukorras suuri kõikumisi. Aasta esimesel 10 kuul oli töötuid märksa vähem, kui eelmisel aastal. Eriti vähe oli töötuid suvekuul. Augusti lõpul, näiteks, oli kõigis tööbörsides kokku registreeritud ainult 467 töötajat (v. tab. 1). Nii madal polnud töötajate arv ühelgi eelmisel aastal milliste kohta töötaolust on statistilisi andmeid (1922—28). Novembris muutus aga olukord järsku halvemaks. Detsembri lõpul oli kõigis tööbörsides registreeritud juba 7770 töötajat. Nii suurt töötajate arvu pole tööbörsides senini veel kunagi olnud. Tööstus, mis tavaliselt kriisi ajajärkudel ehk sesooniliselt osaliselt tegevuse vähenemisel põhjustab töötaolu kasvu linnas, ei põhjustanud seekord mitte töötaolu tõusu sel määral kui tööbörside andmed näitavad. Ümberpöörduvalt, tegevus tööstuses oli 1928 a. lõpul ulatuslikult tunduvalt laiem kui aasta varem. Nii, 26,2 tuhande töölise vastu 31 detsembril 1928 a. oli samal ajal eelmisel aastal töölisi suurtööstuses 24,9 tuh. töölisi; seega on vahe 1928 a. kasuks 5,3%. Suurtööstuses kasvas töölise arv 1928 a. peaaegu kõigis tööstusharudes peale metallitööstuse; nii, murdudes ja kaevandusis 29%, keemiatööstuses 23%, tekstiilitööstuses 3%, paberitööstuses 18,6%, toidu-, jookide ja maitseainete tööstuses 16,5% jne. Peale selle peab mainima, et 1928 a. oli ehituse alal tublisti hoogsamat tegevust märgata kui eelmisel aastal.

Sama tendentsi osutavad veel intensiivsemal kujul kesktööstuse tegevuse andmed, kus töölise arv tõusis 1928 a. jooksul 10,3% võrra.

Erakordselt suure registreeritud töötajate arvu tõusu 1928 a. lõpul tingis Petseri tööbörsi korraldus Petserimaa vallavalitsusile töötute registreerimise suhtes. Selle kohta teatab Petseri tööbörs, et vallavalitsusile anti 1928 a. detsembris korraldus kõigi tööd vajavate isikute registreerimiseks, kuna tööbörsil lootus oli paigutada kas või osagi neist algatud Tartu-Petseri raudtee ehitustöödele. See oli esimene omavalitsusasutuse korraldus töötute registreerimiseks nii suure ulatuses. Selle korralduse mõjul Petseri tööbörsis registreeritud töötajate arv tõusis 1928 a. detsembril jooksul 542 pealt 3005 peale, tõus üle 550%. 1929 a. jaanuari lõpuks langes Petseri tööbörsis töötajate arv jälle 1137 peale. Umbes 3300 töötust, mis Petseri tööbörsis 1929 a. jaanuaris registreeritud oli, suutis tööbörs tööle paigutada ainult 62 töötut. Üle 2 tuh. töötut kustutati töötute nimestikust maha, kuna nad tööd tööbörsist ei saanud ja ennast tööbörsis järjekindlalt registreerimas ei käinud.

Muide võib nimetada, et 1928/29 majandus-aasta oli Petserimaa elanikkudele kaunis raske. Põllumajandusstatistika andmeil teravilja saak oli Petserimaal 1928 a. 13% ja linasaak 20,9%

võrra vähem eelmise aasta saagist. Üle riigi linasaak oli 1928 a. 25% võrra vähem eelmise 5 aasta keskmisest saagist. Linatöö—lina ropsimine—on aga petserlastele talvekuul tähtsamaks kõrvaltööharuks terves Lõuna-Eestis—lina kasvatamise valdkonnas. Nii on vähenenud petserlastel sissetulek oma majapidamisest, samuti palgalisest tööst. See asjaolu on tähtsamaks töötaolu tõusu põhjuseks Petserimaal.

2. Tööstuses tegevate ja töötute arvu sesooniline liikumine.

Mouvement saisonnier du nombre des ouvriers industriels et des chômeurs.

Rääkimata põllumajandusest, kus intensiivne tegevus langeb meie maa looduslike tingimuste tõttu suvikuudele, ka osa tööstuse mõiste alla kuuluvast tegevusest kannab suvisesoonilist laadi. Tegevuses olevate isikute arvu järgi tööde raskuspunkt langeb suvikuudele, näiteks, murdudes

ja kaevandusis, mineraalide ümbertöötamise tööstuses (savitööstus jne.), koguni metallitööstuses, puutööstuses ja ehitustööstuses. Need on peamiselt välistööd, kus talvel tegevus majanduslikult kahjulik, seega võimatu. Nimetatud tööstusharudes peale ehitustööstuse, kust andmed on ainult osa töötajate kohta, oli suurtööstuses tegevuses, näiteks, 1928. a. 1. jaanuaril 9792 töötajat, 1. juulil aga 15181 t. ning 1. detsembril jälle 10650 t.

Nagu järgnevaist andmeist näeme, üksipäini suurtööstus annab meil igaks talveks töötuid umbes 4 tuh. ümber. Peale selle vabaneb igaks talveks põllumajandusest hulk, ainult suveks palgatud, töölisi (suvilisi). Osa neist saab tööd metsatöödel ja vahest ehk veel mõnel muul alal, aga kogusummas umbes 12—15 tuh. tööstus- ja põlütöölisi on igal talvel töötava.

Suurtööstuse tööjõu ja töötute arvu sesoonilised kõikumised 1925—29.
Fluctuations saisonnières du nombre des ouvriers industriels et des chômeurs.

4.	Töötajate arv (12 kuu keskmisest)— <i>Nombre de travailleurs (moyenne des 12 mois)</i>	Sellest töölisi — <i>Dont des ouvriers</i>				Töötute arv— <i>Nombre de chômeurs</i>	
		1 jaanuaril <i>Au 1 janvier</i>	1 juulil <i>Au 1 juillet</i>	Suurenemine jaanuarist juulini <i>Accroissement jusqu'à juillet</i>	Vähenev juulist järgneva jaanuarini <i>Diminution jusqu'à janvier</i>	1 jaanuaril <i>Au 1 janvier</i>	1 juulil <i>Au 1 juillet</i>
1929	26 208	7 770	...
1928	31 490	24 898	29 443	4 545	2 379	4 437	883
1927	30 094	24 327	28 822	4 495	3 924	3 807	1 907
1926	30 887 ²⁾	25 160	28 794	3 634	4 467	3 213	1 051
1925	29 815	21 943	28 573	6 630	3 413	2 156	1 771

3. Töötute ametalaline jaotus.

Répartition des chômeurs d'après la profession.

Suurem osa tööbörssides registreeritud töötisajast on lihttöölised. Neid oli 1928. a. meesttöötisajast 45%, naisttöötisajast 57,9, 1927. a. vastavalt 51% ja 61,6%.

Suuremal arvul registreeriti 1928. a. meesttöötisajast veel ehitustöölisi 18,3%—sulgudes 1927 a. arvud (21,4%), põllu- ja aiatöölisi 19,8% (8,2%) ning metallitöölisi 5,6% (6,8%); naisttöötisajast aga majateenijaid 10,7% (10,8%) ning põllu- ja aiatöölisi 12,5% (9,6%). Kõigil muil aladel töötisajaid registreeriti üldse mehi 11,3% (12,6%) ja naisi 18,3% (18,0%).

otsijaist veel ehitustöölisi 18,3%—sulgudes 1927 a. arvud (21,4%), põllu- ja aiatöölisi 19,8% (8,2%) ning metallitöölisi 5,6% (6,8%); naisttöötisajast aga majateenijaid 10,7% (10,8%) ning põllu- ja aiatöölisi 12,5% (9,6%). Kõigil muil aladel töötisajaid registreeriti üldse mehi 11,3% (12,6%) ja naisi 18,3% (18,0%).

Tööbörssides ülesti registreeritud töötute ja ülesantud vabakohtade ametalaline jaotus 1927—28.
Répartition des chômeurs et des places vacantes enregistrés dans les bourses du travail d'après les occupations en 1927—28.

5.	1928						1927					
	Töötute arv			Vabakohtade arv			Nombre de chômeurs			Nombre de places vacantes		
	M.	N.	Kokku	M.	N.	Kokku	H.	F.	Total	H.	F.	Total
1. Põllu- ja aiatöölised	2 490	1 189	3 629	622	1 679	2 301	1 099	987	2 080	610	1 587	2 197
2. Metsatöölised	79	—	79	719	76	795	52	—	52	1 045	10	1 061
3. Metallitöölised	698	—	698	82	2	84	904	—	904	111	—	111
4. Ehitustöölised	2 301	—	2 301	1 519	283	1 802	2 849	1	2 850	2 021	487	2 508
5. Puutöölised	169	—	169	92	10	102	172	—	172	228	—	228
6. Majateenijad	18	974	987	8	779	787	4	1 110	1 114	15	756	771
7. Lihttöölised	5 661	5 289	10 950	8 059	2 702	6 361	6 815	6 328	13 143	4 851	2 576	7 427
8. Muud töölised	1 158	1 782	2 890	1 185	2 444	3 629	1 453	1 850	3 303	708	1 051	1 759
Kokku	12 569	9 134	21 703	7 886	7 975	15 861	13 342	10 276	23 618	9 589	6 473	16 062
	%											
1. Ouvriers agric. et horticult.	19,8	12,5	16,7	7,9	21,1	14,5	8,2	9,0	8,8	6,4	24,5	13,7
2. Forestiers	0,6	—	0,4	9,1	1,0	5,0	0,4	—	0,2	11,0	0,2	6,6
3. Ouvriers en métaux	5,6	—	3,2	1,0	0,0	0,5	6,8	—	3,8	1,1	—	0,7
4. dans construction	18,3	—	10,6	19,3	3,5	11,4	21,4	0,0	12,0	21,1	7,6	15,6
5. dans l'industrie du bois	1,3	—	0,8	1,2	0,1	0,6	1,3	—	0,7	2,4	—	1,4
6. Service domestique	0,1	10,7	4,5	0,1	9,8	5,0	0,0	10,8	4,8	0,1	11,7	4,8
7. Manœuvres	45,0	57,9	50,5	46,4	33,9	40,1	51,0	61,6	55,7	50,6	39,8	46,2
8. Autres	9,3	18,9	13,3	15,0	30,6	22,9	10,9	18,0	14,0	7,3	16,2	11,0
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹⁾ 4 ettevõtte andmete püüdmisel 1927 a. kohta on nende arvud ka 1925—26 a. välja jäetud. — Par suite de manque des données pour 4 entreprises les chiffres pour les années 1925—26 sont également calculés sans ces entreprises.

²⁾ Esimese 6 kuu keskmine — Moyenne de 6 mois.

Töbörside kaudu tööandjate poolt nõutud tööjõu ametalaline jaotus pakub registreeritud töötotsijate ametalalisest jaotusest veidi erinevat pilti. Üldiselt, suurem nõudmine on küll samuti lihttööliliste järgi. Nõutud tööliste üldarvust langes 1928. a. lihttöölilisele meestele 46,4—sulgudes 1927. a. arvud (50,6%), naistele aga 33,9% (39,8%).

Mõlemal vaadeldaval aastal lihttööliliste tööjõu pakkumine on töbörsides tublisti ületanud nõudmise nende järgi. 100 meeslihttöölilise nõudmise vastu oli 1928. a. töbörsides lihttöölisi 155, naised 100 vastu 196. Nii, lihttööliliste suhtes on töbörsides suur tööjõu ülepakkumine. Eriti suur oli meespõllutööliliste ülepakkumine — 400 töölisi 100 nõudmise vastu. Nähtavasti põllupidajad muretsevad oma tööjõudu väljaspool töbörsi. Naispõllutöölisi ei suutnud aga töbörsid nii palju anda kui ettevõtjad nõudsid; neist oli puudus 1927 samuti 1928. a. Tööjõu nõudmine ületas tööjõu pakkumise töbörsides 1927-28. a. veel metsatööliliste suhtes. 1927. a. nõuti aasta jooksul töbörsidelt 1045 mees-metsatöölisi, aga töbörsides oli neid samal ajal registreeritud ainult 52, 1928. a. nõuti 719, registreerisid end metsatöölilistena ainult 79 töötut.

4. Töötute koonduskohad.

Centres du chômage.

Tallinn, kui tähtsam tööstusraiooni keskkohat ja Tartu, kui jõuka, suurel määral palgalise tööjõu tarvitaja põllumajandusraiooni keskkohat, on ühtlasi suuremaks töötute koonduskohaks. 1927 a. registreeriti neis töbörsides võrdselt ligi 1/3 registreeritud töötute üldarvust. 1928. a. on Tallinna osatähtsus langenud 23,9% peale, kuna see Tartus ligidaseks endiseks on jäänud.

Tallinna töbörsis registreeritud töötud on peaaegu kõik alalised Tallinna elanikud. Osa talvel töbörsis registreerituist leiavad tööd suvel Tallinnas. Osa aga, eriti naised, saavad tööd suvel väljaspool Tallinnat, — põllumajanduses ehk mujal. Umbes samasugune olukord on Tartus. Ka seal on valdav osa registreeritud töötuit alalised Tartu elanikud. Kuid Tartu erineb Tallinnast ses mõttes, et seal suurem osa töötuid valgub suveks maale. Talveks nad aga koguvad jälle linna. Tartu töbörsi 1928. a. tegevusaruandest selgub, et registreeritud töötotsijaist viimase töökoha järgi põllumajandusse ja aiandusse kuulusid meestest 32,3% ja naistest

40%. Naistest viimase töökoha järgi kuulus veel suur hulk (26,0%) majateenistusse. Samuti kõrge on Tartus töbörsi kaudu põllutööle saanud töötute arv—mehi 31,5%, naised 50,1% (% arvutamisel on välja jäetud hädaabitööle palgatatud töötud).

Järgmised tähtsamad töötute koonduskohad on Pärnus, kus registreeriti 1927. a. 10,4%, 1928. a. 4,2% ning Narvas ja Võrus, kus registreeriti 1927-28. a. 5—7% kõigis töbörsides registreeritud töötute arvust.

Tähtsamais töbörsides registreeritud töötotsijate arv vähenes 1928. a., eelmise aastaga võrreldes Tallinnas 32,5%, Tartus 2,2%, Pärnus 63,3%, Narvas 31,5% ja Võrus 23,7% võrra. Muis töbörsides registreeritud töötotsijate arv tõusis samal ajal ligikaudu kolmekordselt (287% võrra) Petserimaa töbörsis registreeritud töötute arvu erakordse tõusu tõttu.

5. Pakutava töö vastuvõtu määr.

% des désignations.

Töbörsi kaudu töötotsijale pakutava töö vastuvõtu määr oli aastail 1927-28 vä-

ga kõrge ja ühtlasi võrdlemisi stabiilne. 100 pakutud töökohast võtsid vastu meestöölised keskmiselt veidi üle 90 töökoha. Töö vastuvõtu määr naistöötsijate poolt oli 1928 a. peaaegu terve aasta kestel suurem kui eelmisel aastal. Keskmiselt aastas nende töö vastuvõtu määr tõusis 2 punkti võrra—82,3%-le 80,5%-lt, (1927. a.). Töö vastuvõtu määr on olnud naistel peaaegu alati vähem kui meestel. Kaunis nõrgalt ja ebareeglipäraselt avaldub töö vastuvõtu määra vähenemine iga aasta suvikul, mil töösaamine väljaspool töbörsi hõlpsam, kui talvekul.

Pakutava töö vastuvõtu määr töbörsides (tööle jäänute % tööle-saadetuist) 1926—28

% des personnes ayant obtenu l'engagement au nombre des désignations de 1926—28.

6.

	Mehed—Hommes			Naised—Femmes		
	1928	1927	1926	1928	1927	1926
Jaanuar—Janvier . . .	92,7	97,5	98,7	90,2	83,6	92,3
Veebruar—Février . . .	94,9	91,3	90,5	91,0	82,7	95,7
Märts—Mars	79,4	93,9	95,4	92,1	78,7	90,5
Aprill—Avril	91,5	90,3	91,3	80,6	87,7	87,3
Mai—Mai	89,0	93,9	87,3	78,1	72,6	82,9
Juuni—Juin	81,9	84,2	85,8	82,5	85,4	85,4
Juuli—Juillet	93,3	94,5	90,1	83,1	79,5	86,1
August—Août	95,4	91,2	83,8	74,3	61,2	57,6
September—Septembre	96,4	82,0	84,6	51,8	58,7	63,1
Oktoober—Octobre . . .	98,0	88,5	79,1	57,0	75,3	72,5
November—Novembre .	90,3	97,3	85,9	89,2	89,0	94,1
Detsember—Décembre .	90,5	94,9	97,0	93,3	96,3	90,8
Keskmiselt kuus — Moyenne par mois . . .	90,7	93,4	92,0	82,3	80,5	85,7

Töötaolu ja töbörside tegevuse kohta enam Keskbüroo väljaandels ilmunud ülevaated:

Tööolud 1922—27 a., R. Sõrmus, Eesti Statistika 1928 a., lhk. 138—140.

Töbörside tegevus ja töötaolu 1924—26 a., R. Sõrmus, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 524—528.

Töötaolu Tallinnas 8 aprillil 1928 a., R. Sõrmus, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 9—20.

Töötaolu Tartus 16 veebruaril 1927 a., Eesti Statistika 1927 a., lhk. 464—466.

Töötaolek Eestis 1922—24 a., R. Sõrmus, Eesti Statistika Nr. 39(6) 1925 a., lhk. 15—30 (lisa).

Hädaabitööd 1927/28 a. talvel, R. Sõrmus, Eesti Statistika 1928 a., lhk. 600—604.

Hädaabitööd 1924—26 a., R. Sõrmus, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 455—463.

RIIGIMAA SUURUS JA KRUNTIDE ARV 1. I. 1929. EXPLOITATIONS AGRICOLES sur les TERRES d'ÉTAT au 1. I. 1929.

S i s u : 1) Andmestiku ulatus ja iseloom, lhk. 220. 2) Riigimaade suurus, lhk. 220. 3) Riigimaadel asuvate kruntide arv krundi-
liikide järgi, lhk. 222. 4) Kruntide suurus, lhk. 222. 5) Tagavaramaad, lhk. 223. 6) Asundatud kruntide arv ja suurus,
lhk. 223. 7) Riigi rendikrandid, lhk. 224.

1. Andmestiku ula- tus ja iseloom.

*Étendue et caractères
des données.*

Küesoleva aasta põllumajandusliku üleskirjutuse eeltööna seati kokku riigimaade registrid, millede kokkuseadmisel kasutati ära riigimaade ringkonnis olevad rendiraamatud, kuhu on kantud sisse iga krundi kohta tema pindala suurus ja jaotus kasutusaladesse viimaste dokumentaal andmete järgi. Siin toodud ülevaade on antud maaderegistrite järgi tehtud kokkuvõtete alusel, millised kokkuvõtted annavad võimaluse täielikumaks ülevaateks, mille sarnast varem polnud võimalik anda. Samuti vastab see kokkuvõtte ka viimase aja selsukorrale, mida võiks dateerida 1929 a. 1. jaanuariga.

Küesolevas ülevaates toome andmestiku riigimaade kohta kahe liigituse järgi — maade väljaandmise liikide ning pärastis määrusis ettenähtud liigituse suuruse järgi.

Maaderegistrid seati kokku liikide järgi, nagu need kasutajale välja anti — asunduskohad, riigi rendikohad, ehitus- ja käsitöölise kohad ning muud krandid, kuhu kuuluvad palgamaad, tööstuskohad, juurelõiked, väljaandmata tagavaramaad jne. Nende rühmituste aluses pole täpsemalt defineeritud maa suuruse piirid, vaid määrang on tehtud lahkminevate juriidiliste aluste järgi. Selle rühmituse järgi oli võimalik teha kokkuvõtted väljaantud maa üldsuuruse ning kruntide arvu kohta igas liigis.

Pärastis põlluministeeriumi määrusis nähti ette mõnede krundiliikide piiritsis suuruse järgi, millised rühmitused, arvesse võttes krundidel asuvate majapidamiste majanduslikku kandejõudu, ka tulevikus lubavad saada nende liigituste aluseks. Nii nähti ette (põlluministri ehituskruuntide väljaandmise juhtnõu 19. märtsil 1929 a.) ehituskruuntide suuruse ülemääraks 5 ha. Et saada ülevaadet kruntide arvust ja suurusest selleks kruntide suuruse järgi rühmitusel on püütud anda võimalikult väiksemad suurusrühmad — alla 1 ha suuruste kruntide juures kolm rühmitust — 0,3 ha, 0,3–0,5 ha ning 0,5 kuni 1 ha, 1–5 ha suurused krandid on rühmitatud 1 ha-liste intervallidega, 5 kuni 50 ha suurused 5 ha-liste intervallidega, kuna üle 50 ha-liste rühmituses intervallid on võetud suuremad. Selle rühmituse järgi on võimalik eraldada kruntide rühmad nende majandusliku kandejõu järgi — nii võib kõik krandid

kuni 5 ha pindala suuruses arvata ehituskruuntideks, 5–10 ha-lised krandid käsitöölise ja väiketalundite rühma kuuluvaks, kuna üle 10 ha-lised krandid asunduskruuntideks arvame. Riigirendikruuntide alla on võetud kõik need krandid, millel varem enne maareformi väiketalundid asusid. Nende hulgas on suur arv väikesi alla 5 ha krunte, mis oma majandusliku kandejõu poolest vähe lähevad lahku ehituskruuntidest.

Riigimaadel asuvate kruntide üldarvust ainult 136 krundi kohta puuduvad andmed nende suuruse kohta, mille tõttu nad on näidatud väljaspool suurusrühmitust. Võrreldes eeloleva üleskirjutuse tulemustega võivad need andmed vähe muutuda 1929 a. kevadel väljaantud kohtade ja tehtud muutuste arvel, mille tõttu siin toodud andmestikku tuleb võtta kui 1929 a. üleskirjutuse eelkokkuvõtteid.

2. Riigimaade suurus.

*Étendue des terres
d'État*

Maareformiga võõrandati suurmaaomanduselt 1158,5 tuh. ha põllumajanduslikult kasutatud maad. Riigimaade

registrite järgi oli riigimaad, välja arvatud Riigi meteavalitsuse valdamisele kuuluvad maad, 1138,3 tuh. ha, seega vahe ainult 20 tuh. ha võrra. Siin aga pole arvatud osa riigimaadest linnadele ja alevitele kasutada antud maist ning mõned muud teiste ministeeriumide ja asutiste valdamisele antud maad. Peale selle pole põllumajanduslikult kasutatud maa määrang endiselt ja praegusis dokumentaal andmeis ühtlane, mille tõttu väikesed vahed võisid tekkida.

Riigi maadel maaderegistrite järgi oli 72 585 krundi; 136 kohta neist pole teada maa suurust, nii et nimetatud riigimaade üldsumma — 1138,3 tuh. ha käib 72 449 krundi kohta.

Riigimaade suurus (ha) ja nell asuvate kruntide arv—*Étendue des terres d'État et nombre d'exploitations agricoles s'y trouvant.*

	Kruntide arv Nombre d'expl. agricoles	Põllu- ja alamaa Champs et jar- dins	Heinamaa Prairies	Karjamaa Pâturages	Metsamaa Forêts	Muu maa Autres terres	Kokku Total
1.							
Asunduskruandid— <i>Exploitations nouvellement fondées</i>	26 896	217 307	155 212	93 912	19 594	24 605	510 800
Riigirendikruandid— <i>Exploitations arrentées de l'État</i>	18 414	110 237	142 143	112 062	12 671	24 441	401 554
Ehitus- ja käsitöölise kohad— <i>Terrains destinés aux constr. et artisan.</i>	13 645	18 499	14 329	6 656	1 618	2 769	43 871
Muud krandid— <i>Autres exploitations</i>	13 494	41 005	60 931	31 031	14 082	35 241	182 290
Kokku— <i>Total</i>	72 449	387 048	372 615	243 661	47 935	87 056	1138 315

Talundite maa ja riigi osa sellest.
Rapport des terres d'Etat au total des terres.

3.	Üldse talundite kasutada maa 1925 a. üheskirjutuse järgi (hektaarides) Totalité des terres appartenant aux exploitations agricoles d'après le recensement 1925 (en hectares)	Riigimaade suurus maaderegistri järgi (hektaarides) Etendue des terres d'Etat d'après les registres fonciers	Riigimaade % talundite kasutada olevast maast % des terres d'Etat par rapport au total des terres	Riigimaade jaotus % maade järgi Répartition des terres d'Etat d'après les arrondissements en %
Viru . . .	377 882,3	163 124,2	43,2	14,3
Järva . . .	212 945,7	88 123,4	41,4	7,7
Harju . . .	396 726,2	170 645,4	43,0	15,0
Lääne . . .	351 105,8	189 163,7	48,2	14,9
Saare . . .	249 735,5	106 804,9	42,8	9,4
Pärnu . . .	300 215,6	108 569,0	36,2	9,5
Viljandi . . .	267 678,4	70 931,4	26,5	6,2
Tartu . . .	416 754,7	146 495,5	35,6	13,1
Valga . . .	108 804,0	34 926,7	32,6	3,1
Võru . . .	257 823,6	77 520,2	30,1	6,8
Kokku-Total	2 934 671,8	1 138 304,4	38,8	100

Lõuna-Eesti maades kõigub see % üksikuis mais 26,5 — 36,2% vahel.

3. Riigimaadel asuvate kruntide arv krundiliikide järgi.

Nombre d'exploitations agricoles sur les terres d'Etat d'après leur type

Maaderegistrite järgi 1928 a. lõpuks oli riigimaadel (peale metsade valitsuse alla kuuluvate) asuvaist kruntidest:

	Kruntide arv	% üldarvust
Asundatud krundid	54 035	74,6
Neist: Asundustalund. (10 ja enam ha)	23 198	32,0
Väikekohti (käsit.) (5—10 ha) . . .	6 626	9,1
Eluasemekohad (kuni 5 ha)	11 054	15,3
Juurelõiked (mitmes suuruses)	2 212	3,1
Tagavaramaad " " " "	3 758	5,2
Muud as.krundid " " " "	7 187	9,9
Rendikohad	18 414	25,4
Neist: kuni 5 ha	3 811	5,3
üle 5 ha	14 603	20,1
Kokku	72 449	100
Krundi suurus ja liik teadmata	136	—
Üldse	72 585	—

Riigimaadel asuvaist kruntidest on ligemalt kolm neljandikku (74,6%) planeeritud uusi krunte, kuna üks neljandik juba varem kas

samais piires ehk vähe muudetult kasutati väikemajapidamistena.

Väikekohti alla 5 ha on üldisest riigimaadel asuvaist kruntide arvust 14,4%, neist 9,1% uuesti planeeritud ning 5,3% endiseid väikeseid rendikohti.

Üldsummas annavad põllumajanduslikult kasutatud riigimaad 38,8% üldisest talundite kasutada olevast maast.

4. Kruntide suurus
Etendue des exploitations agricoles.

Esiteks vaatleme riigimaadel asuvate kruntide koosseisu suuruse järgi kahes rühmas, terviküksustena väljaantud krundid, mis võimaldavad omaette majapidamise asutamist (asundus-, ehitus-, riigirendikrundid) ning teise rühmana tagavaramaad ja juurelõiked. Esimesse rühma kuuluvaid krunte on maaderegistrite järgi 66 614, neist suuruse järgi rühmitatud 66 479 krunti, suurus teadmata 136 krundil. Järgnevas tabelis anname esimesse rühma kuuluvate kruntide arvu suuruse järgi maades ja üleriiklikult.

Väikesi ehituskrunte alla 1 ha on riigimaadel 7 815 ehk 11,8% riigimaadel asuvaist kruntidest (väljaarvatud tagavaramaad ja juurelõiked). Väikekrunte 1 kuni 5 ha, millised võimaldavad ka juba vähesel määral loomapidamist, on 9 581 ehk 14,4%. Väikekohti 5—10 ha, millised väikese perekonna tööjõu kas täielikult ehk enamuses ära tarvitavad, on 10 195 ehk 15,3%. Suuruse järgi järgnevaks rühmaks on 10 kuni 30 ha suurused krundid, milliseid riigimaadel on 30 332 krunti ehk 45,7% riigimaadel asuvaist kruntidest. 30—50 ha suuruseid krunte on 6 455 ehk 9,7%. Krunte üle 50 ha suuruses, kuhu kuuluvad suuremad eriotstarbekohad, riigimõisad, mõned renditalud jne., on ainult 2 091 ehk 3,1%. Neist vahekorrist on näha, et riigimaade kruntidest on enamuse väikekrundid, nimelt 54,7% kruntidest on alla 15 ha. See asjaolu suurel määral on laiendanud elamisvõimalusi maal ning selle tagajärjeks on ka maa kasutamise intensiivsemaks muutumine. Seevastu turutoodangu arendamise võimalused

Seevastu turutoodangu arendamise võimalused

Riigimaadel asuvate kruntide arv — Nombre d'exploitations agricoles sur les terres d'Etat.

4.	1—ha	1—2	2—3	3—4	4—5	5—10	10—15	15—20	20—25	25—30	30—35	35—40	40—45	45—50	50—60	60—75	75—100	100—125	125—ja enam	Kokku Total
Viru	1078	563	390	411	427	2335	1473	1264	1126	679	373	265	174	86	116	57	17	4	12	10850
Järva	706	383	70	81	149	867	653	775	828	487	218	98	66	42	53	30	12	4	14	5177
Harju	1018	214	199	246	224	1085	927	1046	1163	808	476	277	173	141	198	96	52	18	23	3882
Lääne	545	144	180	170	171	865	955	1008	952	669	553	350	265	171	189	82	32	9	16	7553
Saare	1112	276	91	124	126	876	1089	953	559	317	162	92	98	133	159	75	28	17	14	6291
Pärnu	761	178	129	137	143	623	509	550	632	447	237	170	159	95	146	93	73	21	20	5123
Viljandi	174	102	142	188	162	627	747	704	661	284	154	88	49	35	32	20	13	4	13	4199
Tartu	1652	820	517	489	497	1594	1256	1428	1082	614	315	194	143	86	108	52	34	8	20	10909
Valga	333	42	76	111	127	354	320	360	257	105	36	54	35	32	15	12	7	2	2	2390
Võru	433	256	301	465	380	960	325	369	556	365	139	106	47	33	40	21	9	2	9	5605
Kokku-Total	7815	2678	2095	2422	2386	10195	8784	8757	7816	4985	2703	1689	1209	854	1054	536	277	79	143	66479
% %	11,8	4,0	3,2	3,6	3,6	15,3	13,2	13,2	11,6	7,5	4,1	2,5	1,8	1,3	1,6	0,8	0,4	0,1	0,2	100

neil kruntidel nende väiksuse tõttu on piiratud. Et aga nende kruntide all on ligikaudu ainult 20% üldisest riigile kuuluvast põllumajanduslikust maast, on väikekruntide rahvamajanduslik kasulikus suur.

5. Tagavaramaad. Riigi tagavaramaid on 3758 krunti. Väikese alla 5 ha tagavaramaa krunte on 2625 ehk 69%. Neist väikekruntidest suurema osa annavad tagavara heinamaa tükid. Suuremaid—üle 100 ha tagavarakrunte on 66. Kõige enam on tagavaramaid Läänemaal.

Riigi tagavaramaa kruntide arv ja suurus
Nombre et étendue des exploitations agricoles sur les terres de réserve d'Etat

5.	-5 ha	5-10	10-25	25-50	50-100	100 ja enam.	Kokku
Viru	471	64	112	15	12	7	681
Järva	30	2	12	6	2	3	55
Harju	252	183	100	39	17	15	556
Lääne	1 107	192	41	19	6	17	1 382
Saare	254	37	35	13	17	11	367
Pärnu	435	35	34	19	15	10	548
Viljandi	13	14	5	3	1	—	36
Tartu	32	22	21	8	3	3	89
Valga	13	3	3	—	—	—	19
Võru	18	2	4	—	1	—	25
Kokku	2 625	504	367	122	74	66	3 758

Juurelõikeid on tehtud 2212. Neist on enamuses väiksed alla 5 ha tükid. Nimeit on alla 5 ha juurelõikeid 1 558 ehk 70,4% juurelõigete üldarvust. Üle 20 ha on 15 juurelõiget. Rohkem on juurelõikeid planeeritud Põhja-Eesti maades.

Riigimaadel asundatud kruntide arv ja suurus (hektaarides)—Nombre et étendue des exploitat. fondées sur les terres d'Etat (en ha)

7.	1 ha	1-2	2-3	3-4	4-5	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-60	60-75	75-100	100-125	125 ja enam.	Kokku
Viru	791	134	114	133	198	1551	1081	992	928	505	229	96	56	28	25	15	4	—	12	6 872
Järva	635	51	54	63	118	705	504	664	715	328	122	50	34	23	21	12	9	—	12	4 120
Harju	940	165	134	151	135	691	614	733	859	572	325	182	60	61	67	15	12	7	21	5 724
Lääne	492	114	134	129	128	557	718	640	580	359	156	61	37	52	10	7	—	—	14	4 901
Saare	612	153	65	66	86	661	378	766	495	225	61	30	7	15	11	15	14	15	14	4 169
Pärnu	749	158	117	127	133	501	314	371	433	282	109	58	36	22	36	17	6	3	8	3 480
Viljandi	168	95	133	160	151	551	615	612	539	202	70	23	6	11	10	3	3	—	8	3 369
Tartu	1 574	667	370	442	442	1 441	1 015	1 112	375	421	186	77	45	22	31	13	7	3	16	8 750
Valga	331	41	72	107	124	331	291	316	213	117	44	22	9	13	12	7	5	1	2	2 063
Võru	414	179	278	419	350	919	631	541	433	266	81	50	22	15	14	1	6	—	9	4 623
Kokku	6 706	1 757	1 471	1 806	1 845	7 908	6 661	6 820	6 135	3 478	1 566	724	336	247	279	108	73	29	11,6	48 065
%	14,0	3,6	3,1	3,7	3,8	16,5	13,8	14,2	12,8	7,2	3,3	1,5	0,7	0,5	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	100

Liigitades asundatud krunte kolme liiki, ehitus- ja eluasemekohad, asunduskrundid ning eritingimustel väljaantud muud krundid (palgamaa krundid, tööstuskohad jne.) saame:

- ehitus- ja eluasemekrunte 11 054
- asunduskrunte 29 824
- muid krunte 7 187

Ehitus- ja eluasemekruntidest on alla 0,5 ha 4 003 krunti ehk 36,2%; neid krunte tuleb võtta ainult kui ehituskrunte, kuna nad ei võimalda põllu- ega loomapidamist.

Riigimaadest planeeritud juurelõigete arv ja suurus (hektaarides)
Nombre et étendue des lots concédés aux fermages des terres d'Etat arpentées (en ha)

6.	1 ha	1-2	2-3	3-5	5-10	10-15	15-20	20-25	25 ja enam.	Kokku
Viru	22	36	35	73	121	23	7	1	5	323
Järva	12	8	9	14	13	4	—	—	—	60
Harju	19	22	33	88	88	18	6	1	2	277
Lääne	60	99	164	175	106	14	1	1	—	920
Saare	36	46	27	31	23	8	5	—	—	1 177
Pärnu	17	33	76	107	98	11	17	2	1	302
Viljandi	20	40	39	20	15	4	—	—	—	139
Tartu	17	39	19	11	18	4	—	—	—	108
Valga	7	7	10	2	1	1	—	—	—	28
Võru	17	19	27	22	21	10	2	—	—	113
Kokku	227	349	439	543	504	97	38	6	9	2 212

6. Asundatud kruntide arv ja suurus.
Nombre et étendue des exploitations nouvellement fondées.

Järgneval toome andmed kruntide arvu ja suuruse kohta eraldi kahes rühmas — asundatud kruntide ning varem olnud rendikruntide kohta. Krunte (peale juurelõigete ja tagavaramade) on planeeritud 48.166. Neist on järgnevas tabelis suuruse järgi rühmitatud 48.065 krunti, kuna 101 krundi suuruse kohta puuduvad andmed.

Uuesti asundatud kruntidest on alla 5 ha suuruses 17 396 krunti ehk 26,2% asundatud kruntide üldarvust; 5-10 ha-lisi väikekohti on asundatud 10 195 ehk 15,9%. Krunte 10-30 ha suuruses on asundatud 30 342 krunti ehk 45,7% asundatud kruntide üldarvust. Üle 30 ha suuruses on asundatud 8 546 krunti ehk 5,8%.

Ehitus- ja eluasemekruntide arv ja suurus (hektaarides)
Nombre et étendue des terrains destinés aux constructions et artisans (en ha).

8.	0,3 ha	0,3-0,5	0,5-1	1-2	2-3	3-4	4-5	Kokku Total
Viru	199	283	207	71	56	84	143	1 043
Järva	167	289	105	32	38	56	111	798
Harju	223	283	144	57	70	86	95	958
Lääne	47	262	68	58	92	100	92	717
Saare	159	117	199	76	24	30	50	655
Pärnu	179	314	180	93	85	103	107	1 061
Viljandi	25	67	43	63	124	146	131	599
Tartu	644	281	590	601	315	390	396	3 197
Valga	14	244	45	16	52	94	115	580
Võru	81	140	131	142	259	379	315	1 441
Kokku—Total	1 738	2 265	1 710	1 209	1 109	1 468	1 535	11 054
%	15,7	20,5	15,5	10,9	10,0	13,3	14,1	100

7. Riigi rendikrundi.

Exploitations arrentées
de l'État.

Riigirendikruntideks on arvatud need, millised varem enne maareformi olid kasutada väikemajapidamistena ning samas vähe muudetud piires erikruntidena on planeeritud. Sarnaseid on maaderegistri järgi 18414 krunti. Neist on alla 5 ha 3811 krunti, mis sisuliselt tuleb arvata ehitus- ja eluasemekohtade hulka.

Riigi rendikruntide kohta tehti veel liigitus kahte rühma — korraldatud ja korraldamata kruntideks. Sisuliselt pole aga see liigitus mitte täpne, sest paljude kruntide kohta polnud kind-

laid andmeid maaderegistrite kokkuseadjal ning paljude kruntide kohta on korraldus pooleli. Seepärast tuleb riigi rendikohtade liigitust korraldatuiks ja korraldamatuiks võtta ligikaudsena. Selle ligikaudse liigituse järgi on riigi rendikohtadest korraldatud 9641 ning korraldamata 8773 krunti ehk 47,6%. Suuruse järgi on kõige enam korraldamatuid kohti keskmises 15–30 ha suurusrühmas. Järgnevas tabelis anname maade järgi riigi rendikruntide arvu ja suuruse, lisades juure üleriiklikud summad korraldatud ja korraldamata kruntide arvust.

Riigi rendikruntide arv ja suurus (hektaarides) — Nombre et étendue des exploitations arrentées de l'État (en ha).

9.	Riigi rendikruntide arv ja suurus (hektaarides) — Nombre et étendue des exploitations arrentées de l'État (en ha).																			Kokku Total		
	0,3-0,5	0,5-1	1-2	2-3	3-4	4-5	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-60	60-75	75-100	100-125		125 ja enam	
Viru	114	59	114	429	276	278	229	784	392	272	198	174	164	169	118	58	91	42	13	4	—	3978
Järva	24	23	24	32	16	18	31	182	149	111	113	109	96	43	32	19	32	18	3	—	—	1057
Harju	20	20	38	49	65	95	89	394	313	312	304	236	151	115	119	80	129	81	40	11	—	2658
Lääne	20	14	22	30	48	41	43	308	267	295	312	289	194	194	204	134	137	72	25	3	—	2652
Saare	124	160	216	123	26	58	60	215	211	187	64	92	91	62	91	118	148	60	14	2	—	2122
Pärnu	4	3	5	20	12	10	10	122	195	179	199	185	128	112	129	78	110	76	67	18	12	1663
Viljandi	—	1	5	7	9	19	11	76	132	92	122	82	84	65	43	24	22	17	10	4	5	830
Tartu	6	16	56	153	147	47	55	153	241	316	207	193	129	117	98	64	77	39	27	5	4	2150
Valga	—	1	1	1	4	4	3	28	29	44	39	48	42	32	26	19	3	5	2	1	—	327
Võru	5	3	11	77	23	46	10	50	194	128	123	99	58	56	25	18	26	20	3	2	—	977
Kokku—Total	317	300	492	921	624	616	541	2287	2123	1937	1681	1507	1137	965	873	607	775	430	204	50	27	18414
Neist—Donk:																						
Korraldatud—Arpentées	141	91	129	219	202	200	245	1118	1176	1195	1121	1004	681	546	481	360	436	219	83	16	4	9641
Korraldamata—Non arpentées	176	209	363	702	422	416	296	1169	947	742	560	503	476	419	392	247	339	217	121	34	23	8773
	% %																					
Kokku — Total	1,7	1,6	2,7	5,0	3,4	3,3	2,9	12,4	11,5	10,5	9,1	8,2	6,2	5,3	4,8	3,3	4,2	2,3	1,1	0,3	0,2	100
Korraldatud—Arpentées	1,5	0,9	1,3	2,3	2,1	2,1	2,5	11,8	12,2	12,4	11,6	10,4	6,8	5,7	5,0	3,7	4,5	2,2	0,9	0,2	0,1	100
Korraldamata—Non arpentées	2,0	2,4	4,1	8,0	4,8	4,7	3,4	13,3	10,8	6,4	6,4	5,7	5,4	4,8	4,5	2,8	3,9	2,5	1,4	0,4	0,3	100

Riigimaade suuruse ja kruntide arvu kohta Keskbüroo väljaandels varem ilmunud artiklid ja ülevaated

Maareformi teostamine 1919—26; J. Janusson, Eesti Statistika nr. 76(3), lk. 171—175.

Talundite arv ja koosseis Eestis, J. Kurkus; „ „ „ 50(5), „ 1—5.

Renditud talumaa peal asuvad popsikohad, J. Kurkus; „ „ 1—2, „ 98—117.

Eriväljaanne: Asumaa majapidamised Eestis 1919—23 a.

PANDIMAJADE TEGEVUS 1927-28. a. LOMBARDS de 1927-28.

Sisu: 1) Pandimajade operatsioonid, lhk. 225. 2) Pantlaenude arvu liikumine 1927-28 a., lhk. 225. 3) Pantide jaotus Tallinna pandimajas, lhk. 226. 4) Pantlaenude summad 1927-28 a., lhk. 226. 5) Pantlaenude rühmitus suuruse järgi, lhk. 227. 6) Oksjoneeritud pandid, lhk. 227. 7) Pandimajade rahanduslik seisukord, lhk. 228.

Lähtud 2 aastal tegutsesid endiselt ainult 2 omavalitsuse pandimaja—Tallinna linna pandimaja ja Tartu linna laenukaasa ja müügisaal. 2 erapandimaja, mis kavatsesi Tallinnas avada ja millede põhikirjad rahaminister kiitis 5. IV. 1927. a., pole seni veel tegevust alustanud. Selle põhjuseks on arvatavasti kapitalipuudus, sest nagu tegutsivate pandimajade kohta käivad andmed näitavad, pandimajadel on tegevuseks soodne pind. Pandimajad on vahetpidamata iga aasta laiendanud oma tegevust, aga laenusoovijate laenu nõudeid pole nad seni suutnud veel täielikult rahuldada.

1. Pandimajade operatsioonid. Opérations des lombards.

Kapitali puudusele ja ruumide kitsikusele vaatamata, mis pandimajade tegevust seni on tunduvalt pidurdanud, pandimajad on tegutsenud 1927-28. a. laiemas ulatuses kui eelmisel aastail. Seda võime näha juba pandimajade operatsioonide arvust. Nii, Tallinna pandimajas tõusis operatsioonide üldarv kahe aastaga 121,0 tuh. pealt (1926 a.) 157,4 tuh. peale (1928 a.) ehk ümmarguselt 30% võrra. Lõviosa operatsioonide üldarvust moodustab uute pantlaenude väljaandmine, pantlaenude tasumine

ning pikendus. Neid operatsioone oli Tallinna pandimajas 1928 a. 88,2% operatsioonide üldarvust. Peale selle Tallinna pandimaja võttis veel asju komisjonmüügile (1928 a. 4 878 juhul, mis teeb operatsioonide üldarvust 3,1%) Ruumide puudusel võeti hoiuasju vastu väga piiratud arvul.

Kuigi väiksemal määral, operatsioonide üldarv on tõusnud ka Tartu pandimajas—35,0 tuh. pealt (1926 a.) 36,1 tuh. peale (1928/29¹⁾) ehk 3,1% võrra. Samuti kui Tallinna pandimajas, on muil operatsioonel, peale pantlaenude väljaandmise jne., ka Tartu pandimajas tähtsusetu osa. 1928/29a., võeti Tartus hoiuasju vastu 66, komisjonmüügi asju aga ainult 8.

2. Pantlaenude arvu liikumine 1927-28. a. Nombre de gages de 1927-28.

Pantlaenude arvulisest liikumisest annavad ülevaate järgnevad andmed.

Pandimajade operatsioonid 1922—28 a. — Opérations des lombards de Tallinn et Tartu 1922—28.

1.	Operatsioonide arv keskmiselt päevas Nombre d'opérations par jour	Pantide arv — Nombre des gages										Komisjonimüügile toodud asjad—Objets apportés pour la vente		Vastuvõetud hoiuasjade arv—Objets acceptés pour préservation		
		Vastuvõetud pandid Entrés par engagement										Väljalasutatud pandid Sortis par déengagement	Relaevaeasta lõpul A la fin de l'année budgétaire		Koguarv Total	Netist müüdut asjade arv 99% Dont les objets vendus en %
		Riidevarustus Vêtements	Muid pandid Autres gages	Kokku—Total	% (1922=100)					Kokku Total						
					Riidevarustus Vêtements	Muid pan- did Autres ga- ges	Kokku Total	Kokku Total								
Tallinn																
1928	537	35 339	26747	62 086	313,2	334,8	325,1	60 940	80 798	4 878	83,4	...				
1927	487	27 652	18 827	46 479	249,0	235,6	243,4	43 250	29 659	5 115	76,9	...				
1926	404	24 382	16 963	41 345	219,5	212,3	216,5	37 812	26 429	4 529	71,8	...				
1925	352	19 098	13 182	32 280	172,0	165,0	169,0	32 302	22 896	3 081	70,9	...				
1924	351	25 290	16 729	42 019	227,7	209,4	220,0	35 758	23 418	1 012	71,6	76				
1923	261	19 562	13 330	32 892	176,1	186,8	172,2	26 544	17 157	1 040	73,2	235				
1922	174	11 106	7 990	19 096	100	100	100	16 467	10 809	1 043	62,7	225				
Tartu																
1928/29	123	19 559	16 492	12 106	8	100	66				
1927/28	111	22 108	19 476	10 229	34	88,2	82				
1926	117	17 747	18 458	8 014	6	83,3	108				
1925	102	15 245	14 738	8 257	10	100	61				
1924	106	15 669	15 618	8 177	9	100	69				

¹⁾ 1927 a. peale eelarveaasta loetakse Tartu pandimajas 1. aprillist 31 märtsini. Selle tõttu 1927/28 a. all märgitud andmed käivad 15 kuu kohta—1927 kalendriaasta ja 1928 a. esimese kolme kuu kohta.

Neist näeme, et Tallinna pandimajas on uute pantlaenu arvu tõusnud 1927. a. 12,4% võrra (eelmise aastaga võrreldes). 1928. a. kohta toodud andmed ei anna pantlaenu arvulisest liikumisest tõetruud pilti. Silmnähtavalt suur pantlaenu tõus on osalt tingitud tehnilisest põhjustist.

Ühes üleminekuga uuele valuutauksusele — kroonile—1928. a. esimesel poolaastal kirjutati välja uued pandimaja piletid või kvitüürid kõigile klientidele, kes oma laenu tahtsid pikendada. Seega arvestati osa vanu laene teistkordselt uute laenukena ja uute laenu arvu tõusis kunstlikult esimesel poolaastal pikendatud laenu arvu võrra. Sellest samast on osalt tingitud pantlaenu arvuline tõus ka Tartu pandimajas 1927/28. a. Selgema pildi annavad laenu seisu arvud eelarveaasta lõpuks. Neil andmeil oli Tallinna pandimajas 1926. a. lõpul 26,4 tuh. pantlaenu, 1927. a. lõpul aga 29,7 tuh. pantlaenu—tõus 12,2%—ja 1928. a. lõpul 30,8 tuh. pantlaenu—tõus 3,8%.

Tartu pandimajas näitavad pantlaenu summi tõusu tendentsi. Nii, 1926. a. lõpul oli pandimajas väljaantud pantlaenu 8,9 tuh.; 31. III. 1929 (1928/29. a. eelarveaasta lõpul) aga 12,1 tuh. Seega on Tartu pandimajas 2¼ aastaga pantlaenu arv tõusnud 35,8% võrra.

3. Pantide jaotus Tallinna pandimajas.

Répartition des gages dans le lombard de Tallinn.

Tallinna pandimaja jaotab pandid kahte liiki. Esimese järgu pantidena arvestatakse kuld- ja hõbeasjad, jalgrattad, õmblusmasinad, igasugused aparaadid ja muusikariistad jne. Teise järgu pantidena arvestatakse ainult riidevarustust ja karusnahad.

Kuni 1928. a. on riidevarustuse pantide arvuline osatähtsus olnud väga stabiilne. Neid oli 1925-27. a. ümmarguselt 59% pantide üldarvust. 1928. a. langes nende osatähtsus 2,6% võrra.

Vastuvõetud riidevarustuse ja muude pantide vahetõus Tallinna linna pandimajas 1925-28. a.
Rapport entre les articles de vêtement et autres objets parmi les gages du lombard de Tallinn.

2.	Arvuline vahetõus d'après le nombre			Vahetõus hinnatud väärtuse järgi d'après la valeur		
	Riidevarustus	Muud pantid	Kokku	Väe- men- n	Au- tres gages	Total
	%					
1928	56,9	43,1	100	43,7	56,3	100
1927	59,5	40,5	100	44,7	55,3	100
1926	59,0	41,0	100	45,1	54,9	100
1925	59,2	40,8	100	47,2	52,8	100

Seda asjaolu ei põhjustanud pantide koosseisu muutus riidevarustuse pantide vähenemise kasuks, vaid pandimaja laenupoliitika muutmine väikeste laenu seisu suhtes, millele kindlustuseks laenusoovijad pakkusid pandiks vähesel väärtusega riidevarustust. Pandimaja leidis, et laenu andmine väikeste riidevarustuse pantide vastu on kahjulik, sest asjaajamise ja muud kõrvalised kulud on väikeste pantide alal suhteliselt suured. Peale selle, osa vähesel väärtusega riidevarustuse pantidest kipus seisma jääma pandimaja lattu. Niisuguseid pante ei lunastanud ise pandi omanikud, ega saadud neid ära müüa oksjonil. Loomulikult, pandimaja pidi teid otsima sellest ülepääsemiseks, et tegevuskapitali, millest nii kui nii puudus, mitte lasta ebaproduktiivselt seisma jääda. Tuli piirata sarnaste pantide vastuvõtmist, mis, kahjuks, riivas kehvemate laenusoovijate huve.

4. Pantlaenu summad 1927-28. a.

Montant des prêts en 1927-28.

Samuti kui pantide arv, aasta jooksul vastuvõetud uute pantlaenu summa tõus Tallinna pandimajas 1928. a. on osalt tingitud puht tehnilisest põhjustist. Seepärast jälgime pantide vastu väljaantud laenu liikumist laenu summade seisu põhjal aasta lõpuks.

Pantlaenu summad 1925-28. a. — Prêts accordés en 1925-28.

3.	Aasta jooksul vastuvõetud pantide hinnatud väärtus tuh. kr. Appréciation des gages acceptés (milliers d. kr.)	Uute pantlaenu summa (tuh. kr.) Prêts accordés (mill. de kr.)						Pantlaenu keskmine suur- sus (kr.) — Montant moyen d'un prêt (kr.)				
		Riidevarustus Vêtements	Muud pantid Autres gages	Kokku—Total	1925 = 100			Keskmine Moyenne	Tasandatud laenuud (tuh. kr.) — Mont. des dépôts égalisés (milliers d. kr.)			
					Riidevarustus Vêtements	Muud pan- did Autres gages	Kokku Total					
Tallinn												
1928	1115	325	418	743	200,6	230,9	216,6	372	9,2	15,6	12,0	722
1927	726	244	301	545	150,6	166,3	158,9	351	8,3	16,0	11,7	500
1926	591	197	239	436	121,6	132,0	127,1	306	8,1	14,1	10,5	380
1925	457	162	181	343	100	100	100	250	8,5	13,7	10,6	334
Tartu												
1928/29	308	208	128,4	135	10,7	174
1927/28	356	235	145,2	110	10,6	216
1926	313	202	124,5	101	11,4	193
1925	248	162	100	92	10,6	156

Tallinna pandimajal oli väljaantud laene 1927 a. lõpul 29,7 tuh. pandi vastu 351 tuh. *kr* ja 1928 a. lõpul 30,3 tuh. pandi vastu 372 tuh. *kr*. Laenude kogusumma on tõusnud seega 1927 a. 14,7% ja 1928 a. 6,0% võrra. Nii näeme, et laenude arvu 3,8%-se tõusu juures pantlaenude summa on tõusnud 6%, mida põhjustas väikeste laenude piiramine riidevarustuse kindlustusel.

Ühes väikeste laenude piiramisega on tõusnud keskmine laenu summa riidevarustuse pantide vastu 8,9 *kr* pealt (1927 a.) 9,2 *kr* peale (1928 a.) ehk 4,5% võrra. Pantlaenude keskmine summa muil kindlustusil on peale järjekindlat tõusu langenud 16,0 *kr* pealt (1927 a.) 15,9 *kr* peale (1928 a.) ehk 2,5% võrra. Üldiselt oli keskmine laenu summa Tallinna pandimajas 1927 a. 11,7 *kr*, 1928 a. 12,0 *kr*.

Kuni 1928. a. 1. jaanuarini Tallinna pandimajas anti laenu 75% määral pandi hinnatud väärtusest. Kuna laenu määr küllalt kõrge oli, pandimajal aga tegevuskapitali peaaegu alati napilt käsutada on olnud, siis ei saanud pandimaja hinnata vastuvõetud pante kuigi kõrgelt. Ühes sellega oli väike ka pandimaja vastutus pantide rikkimineku puhul. Niisuguse olukorraga polnud rahul pandimaja klientuur. 1928 a. algusest peale hakati kõrgemalt määrama pantide väärtust; ühtlasi vähendati laenu määra kuni 2/3-ni pandi hinnatud väärtusest. Selle asjaolu tõttu ainult 6%-se pantlaenude summa tõusu juures 1928 a. pantide hinnatud väärtus tõusis kogusummas ligi 20% võrra.

Uue pantide hindamise korra ja laenunormide järgi pandimaja kliendid saavad laene umbes samas suuruses kui ennegi. Kuid uue korra paremus seisab selles, et pandi rikkimineku ehk koguni kaotsimineku puhul kliendi kahju on väiksem, pandimaja vastutus aga suurem.

5. Pantlaenude rühmitus suuruse järgi.
Répartition des prêts accordés d'après le montant à Tallinn.

Pantlaenude rühmitus on suuruse järgi 1928 a. veidi muutunud, mida põhjustas väikeste laenu piiramine vähese väärtusega riidevarustuse pantide vastu. Väikseid laene—kuni 2 *kr*—oli 1928 a. ainult 6,5% eelmise aasta 8,9% vastu. Samuti langes 1928 a. laenude arv mildele suurus 2,1—3*kr*, 9,9% peale, kuna neid 1927 a. oli 11,1%. Laenud 3,1—10 *kr* moodustavad üle 50% laenude üldarvust. Järgmise suurema rühma moodustavad veel laenud 10,1—20 *kr*—1928 a. 17,5% laenude üldarvust. Laene, mille suurus ulatas üle 20 *kr* oli 1928 a. 12,2%.

Eelmisel aastail oli pantlaenude jaotus suuruse järgi väga stabiilne. Laenud kuni 3 *kr* suuruses moodustasid ümarguselt 20%, laenud 3,1—10 *kr* veidi üle 50%, 10,1—20 *kr*—15—16%

ümber ning suuremad laenud moodustasid üle 10% pantlaenude üldarvust.

Pantlaenude jaotus nende suuruse järgi %%-s Tallinna linna pandimajas 1925—28 a.
Répartition des prêts accordés d'après le montant en % à Tallinn.

4.	Laenu suurus (<i>kr.</i>)—Grandeur de gage (<i>kr.</i>)								Kokku Total
	Kuni 2 Jusqu'à 2	2,01—3	3,01—5	5,01—10	10,1—20	20,1—30	30,1—50	Üle 50 Plus de 50	
1925 . . .	6,5	9,9	23,1	30,8	17,5	5,7	4,4	2,1	100
1927 . . .	8,9	11,1	22,6	29,6	16,1	5,0	4,5	2,2	100
1928 . . .	8,9	11,1	23,0	30,9	15,8	5,0	4,1	1,2	100
1925 . . .	7,9	9,5	23,0	32,7	16,1	5,4	4,4	1,0	100

6. Oksjoneeritud pandid. Pandimajadel on põhikirja alusel õigus tähtajal lunastamata pandid pantlaenude katteks oksjoniteel ära müüa. Müügil saadud summat kaetakse eslotsa pantlaenu ühes %%-ga ja oksjoni kuludega. Ülejäänud osa kuulub tagasimaksmisele pandi omanikule.

Oksjoneeritud pandid 1925—28.
Gages vendus aux enchères 1925—28.

5.	Üldarv Nombre total	90% aastas vestu võetud uute pantide koguarvu kohta % au total des gages entrés	Tallinn		Müügi saadud keskmiselt ühe pandi eest (<i>kr</i>) Somme moyenné perçue à la vente (<i>kr.</i>)
			Pantid laenu keskmise laenu suuruse (<i>kr</i>) Montant moyen d'un prêt (<i>kr.</i>)	Pantid laenu keskmise laenu suuruse (<i>kr</i>) Montant moyen d'un prêt (<i>kr.</i>)	
1925	1727	2,8	8,7	21,4	
1927	1673	3,6	7,4	17,5	
1928	1371	3,5	7,3	19,3	
1925	1499	4,6	6,2	16,1	
Tartu					
1928/29	894	4,6	7,2	12,7	
1927/28	887	4,0	8,1	13,6	
1926	632	3,6	7,2	13,2	
1925	298	2,0	6,0	9,9	

Seni on pandimajades oksjonil äramüüdü ümarguselt 3—4% aastas uuesti vastuvõetud pantide arvust. Nii, Tallinna pandimajas müüdi oksjonil 1927 a. 1673 (3,6%) ja 1928 a. 1727 panti (2,8%), Tartus aga 1928/29 a. 894 panti ehk 4,6% aastas vastuvõetud uute pantide arvust. Tallinna pandimajas oksjonil äramüüdü pantide % on viimasel aastail järjekindlalt vähenenud. Neid oli 4,6% vastu (1925 a.) ainult 2,8% (1928. a.) uuesti vastuvõetud pantide arvust.

Oksjonile läinud pantidest on ära müüdü üle 80%; Tallinna pandimajas, näiteks, 1928 a. 83,4%.

Oksjonile lastakse minna üldiselt väiksema väärtusega pandid. Tallinna pandimajas olid oksjoneeritud pantidel lasuvad laenud 1927 a. keskmiselt 36,8% ja 1928 a. 27,5% ja Tartu pandimajas 1927/28 a. 23,6% ning 1928/29 a. 32,1% võrra vähemad pantlaenu keskmisest suurusest. See asjaolu on nähtavasti tingitud sellest, et väärtuslikumaid pante ei taheta oksjonil maha

müia lasta, sest oksjonil saadav hind on vis-
tisti alati tunduvalt alla pandi tegeliku vää-
ruse.

Kuna pandimajade põhikirjade järgi pant-
laenu summa ei tohi tõusta üle 75% pandi
hinnatud väärtusest, siis on loomulik, et pan-
tide müügil oksjonil saadakse hästi enam
pantidel lasuvaist laenudest. Tallinna pandi-
majas saadi pantide oksjonimüügil 1925-28 a.
ümmarguselt 150% ja Tartu pandimajas 60-80%
võrra enam pantide vastu väljaantud laenude
summast.

7. Pandimajade ra- handuslik seisukord.

*Situation financière des
lombards.*

Tallinna pandimajas
võeti 1928. a. pantlae-
nude pealt kapitali %₀-te
12% ning pantide hoidmise ja tule vastu kind-
lustuskulude katteks 6% aastas. Peale selle
võeti ühekordselt nn. piletimaksu iga uuesti
avatud laenu pealt 1% määral. Laenude piken-
damisel piletimaksu ei võetud. Seega oli Tai-
linna pandimajas pantlaenude pealt laenu, hoiu
ja kindlustuse %₀ ühes piletimaksuga kokku
19% aastas. Hoiuasjade pealt võeti hoiumaksu
1% kuus asja hinnatud väärtusest. Äramüüdid
kommisjoni asjade pealt võeti 10% müügil saa-
dud summast.

Laenukapitali %₀ Tallinna ja Tartu linna pandimajades ning era-
pankades 1927-28 a.

*% payés sur les prêts accordés par les lombards à Tallinn et
Tartu en comparaison avec les % aux banques 1927-28.*

6.	Pandimajad Lombards		Erapangad—Banques privées	
	Tallinna	Tartu	5 suuremat panka 5 banques principales	16 vähemat panka 16 banques petites
	19	24	11,5—13,5	12,5—15,0
	19	24	13,5	14,5—18,0

Tartu pandimajas tõusid laenu, hoiu ja kind-
lustuse %₀ 1928/29 a. kokku kuni 24% aastas.

Pandimajade raskete laenuingimuste täht-
samaks põhjuseks on see asjaolu, et pandi-
maja oma kulud on tegevuse iseloomu tõttu
tunduvalt kõrgemad kui muus rahalises asutu-
sis. Nimelt, pandimajadel tuleb vastuvõetud
pandid hoida ja tule vastu kindlustada ning
selle tõttu kanda niisuguseid kulusid, milliseid
teisil krediitasutusil pole. Üksi nende kulude
katteks Tallinna pandimaja, näiteks, arvestab
30% sissetulekuist. Peamiselt sellest on tingitud,
et protsendid pantlaenude pealt kogusummas
tõusevad nii kõrgele.

Pandimajade kapital, tulud ja kulud (tuh. kr.) 1925-28 a.—*Capitaul, recettes et dépenses des lombards 1925-28 (milliers d'kr.)*

7.	Põhikapitali seis eel- arve aasta lõpul <i>Capital de fondation à la fin de l'année bud- gétaire</i>	Tegevuskapitali seis eelarveaas- ta lõpul— <i>Capital actif à la fin de l'année budg.</i>		Kassa üldine läbi- käik <i>Montant total des transactions</i>		Tulud— <i>Recettes</i>			Kulud— <i>Dépenses</i>				Puhas- kasu <i>Béné- fice net</i>
		Üldse <i>Total</i>	Sellest laenu- tud kapital <i>Dont dettes</i>	Üldse <i>Total</i>	Keskmiselt operatsioo- ni-päeva kohta <i>Moyenne par un jour</i>	Üldse <i>Totaux</i>	Sellest % ₀ -s % au montant total		Üldse <i>Totales</i>	Sellest % ₀ -s % au montant total			
							% ja komis- jon % et com- missions	Mund <i>Autres</i>		Valitsemise ja ülalpidamise kulud <i>Frais de l'ad- ministration et d'entretien</i>	Operatsioo- ni-kulud <i>Frais d'exploit- ation</i>	Mund <i>Autres</i>	
Tallinn													
1928	193,1 ¹⁾	416	328,0	2 102	7,2	109,2	84,0	16,0	96,8	50,8	45,4	3,8	12,4
1927	106,7 ¹⁾	370	237,9	1 427	4,8	94,9	84,3	15,7	73,6	53,7	42,2	4,1	21,3
1926	91,2 ¹⁾	324	217,1	1 078	3,6	78,2	82,6	17,4	63,3	58,2	42,1	4,7	14,9
1925	87,6 ¹⁾	266	178,1	895	3,0	66,1	85,8	14,2	64,5	49,9	45,7	4,4	1,6
Tartu													
1928/29	—	119	70	552	1,9	38,3	98,1	1,9	21,9	57,8	34,5	7,7	14,4
1927/28	—	104	60	648	1,7	45,0	93,0	7,0	29,9	51,8	40,2	8,0	15,1
1926	—	92	60	469	...	38,4	93,7	6,3	21,1	54,0	41,3	4,7	12,3
1925	—	92	60	374	...	29,9	93,4	6,6	20,8	53,7	41,3	5,0	9,1

Pandimajade laenuingimusi raskendab veel
see kurb asjaolu, et pandimajad on väga nõr-
galt varustatud omakapitaliga. Tallinna pandi-
maja 1. I. 1929 a. bilansist, mis ulatab üle 620
tuh. kr, näeme, et selles omakapitali on ainult
47,2%, laenukapitali aga 52,8%. %₀-ks laenatud
tegevuskapitali pealt Tallinna pandimaja on
maksnud 1928 a. 86,7% kulude üldsummast.

Tähtsaim Tallinna pandimaja kreditor on
Pikalaenu pank, kus pandimaja laenusumma oli
1. I. 1929. a. ümmarguselt 290 tuh. kr ehk 88,2%
laenukapitali üldsummast. Pandimaja laen Tal-

linna linna pangas oli 35,7 tuh. kr, peale selle
Tallinna linna kassas ligi 3 tuh. kr.

Samuti laenudega on koormatud Tartu
pandimaja. 1. IV. 1929 a. bilansi järgi laenu-
kapital moodustas 34,6% passivast, omakapi-
tal aga 65,4%. Tartu pandimaja kredi-
teerib samuti Pikalaenu pank, kus pandimaja
võlg oli 1. IV. 1929 a. 61,4 tuh. kr.

Ühes annuiteediga pandimajad maksavad
Pikalaenu pangale 11% aastas, kusjuures võla
kustutuseks langeb 2% ja laenu %₀-ks 9%.

¹⁾ Arvestamata pandimaja kinnisvara (maja) 100 000 kr väärtuses.

Vaadeldaval ajal—1925-28 a. — pandimajad on töötanud kasuga. Tallinna pandimaja puhaskasu oli 1927 a. 21,3 tuh. kr ja 1928 a. 12,4 tuh. kr. Tunduv puhtakasu langus 1928 a. on tingitud kapitalide mahutamisest ehituse alla. Mõlema pandimaja tegevust takistas seni tunduvalt ruumide puudus. Tallinna pandimajal on nüüd korda läinud sellest küsimusest üle saada. Pandimaja hoonele ehitati üks kord peale ja tehti suuremaks operatsiooni saal, mille peale pandimaja kulutas üle 86 tuh. kr. Ühes nii suurte ehituskuludega on veel edaspidi ette näha puhtakasu langus, sest eelarve saab kulu osas tulevikus koormatud rohkem kui seni laenukapitali %%-ga ja laenu kustutuse summadega.

Ühes tegevuse laienemisega rahaline läbikäik on Tallinna pandimajas järjest kasvanud. See tõusis 1927 a. 1 427 tuh. kr peale (1 078 tuh. kr pealt 1926 a.) ning 1928 a. 2 102 tuh. kr peale. Tulud tõusid 1928 a. kogusummas 109,2 tuh. kr peale (94,9 tuh. kr pealt 1927. a.), kulud aga 96,8 tuh. kr peale (78,6 tuh. kr pealt 1927 a.). 1926. a. võrreldes viimase 2 aastaga on tõusnud tulud 39,8% ja kulud 52,9% võrra.

Valdava osa tuludest — liigi 85%—annavad

Tallinna pandimajale % pantlaenu pealt ja tulud komisjonmüügist.

1928 a. kulude andmeist paistab, et pandimaja valitsemise ja ülalpidamise kuludes, mis moodustavad kulude üldsummast 50% ümber, avaldub vähenemise tendents. Ses osas on kulude osatähtsus langenud 53,7% pealt (1927 a.) 50,8% peale (1928 a.) sellele vaatamata, et 1928 a. valitsemise ja ülalpidamise kuludena on arvestatud üle 2,3 tuh. kr remontkulusid. Tulevikus on pandimajal nähtavasti võimalus käsikäes tegevuse laienemisega suhteliselt veel vähendada valitsemise kulusid.

1928 a. operatsioonikulud moodustasid kulude üldsummast 45,4%.

Tartu pandimajas on ühes tegevuse laienemisega, samuti kui Tallinna pandimajas, järjest kasvanud kassa läbikäik, tulud ja kulud. % pantlaenu pealt ja tulud komisjonmüügist annavad Tartu pandimajas suurema osa tuludest kui Tallinnas. Neid oli kogu aeg üle 90%, 1928/29 a. 98,1% tulude üldsummast. Muid tulusid on Tartu pandimajas — ümmarguselt 7% ümber. Kulude jaotus on üldjoonis Tartu pandimajas samasugune kui Tallinna pandimajas.

Pandimajade tegevuse kohta Keskbüroo väljaandis ennem ilmunud ülevaated:

Pandimajade tegevus 1922—26 a., R. Sõrmus, Eesti Statistika 1927 a., lk. 690—695.

H. Kuusk.

ELUSLOOMADE HINNAD LAATADEL 1928. a.

PRIX FORAINS du BÉTAIL en 1928.

Sisu: 1) Hindade üldine liikumine, lk. 229. 2) hinnad üksikutes maades, lk. 230. 3) loomade arv laataidel, lk. 231.

1. Hindade üldine liikumine. Mouvement général

1927 a. avaldus tunduv hobuste ja kariloomade hindade lang. Eriti langesid veiste ja põrsaste hinnad, kuna hobuste ja lammaste hinnad langesid vähemal määral. Nii oli lüpsilehmade hind 1927 a. keskmiselt üle riigi langenud 25% võrra, hhaloomade (härjad-pullid ja mullikad) hind 22%, põrsaste hind 24%, hobuste hind 18% ja lammaste hind 8% võrra 1926 a. hindadega võrreldes.

1928 a. avaldasid veiste ja lammaste hinnad laataidel paranemist, hobuste hinnad püsisid muutumata ja põrsaste hinnad 1927 a. hindadest veelgi langesid. Keskmiselt oli lüpsilehmade hind 1928 a. laataidel kerkinud 4% võrra ja lihloomade hind keskmiselt 15% võrra.

Põrsaste hinnad olid langenud 12% võrra 1927 a. hindadega võrreldes.

Kuigi veiste ja lammaste hinnad kerkisid, osutus nende pidamine 1928 a. ebasoodsamaks kui 1927 a., kuna söödavilja, heina ning muu loomatoidu hinnad 1928 a. ikaldusaasta tõttu suhteliselt rohkem olid kallinenud, kui loomade ja loomasaaduste hinnad. Linnade andmete järgi oli 1928 a. keskmiselt linnades väikemüügil rukki hind tõusnud 8%, odra ja kaera hind 21%, kartulite hind 64%, ristikkeha hind 12% ja nurmeheina hind 18% 1927 a. hindadega võrreldes. Ölikookide ja nisukliide hinnad Tallinnas suurmüügil (börsikomitee koteerimiste järgi) olid 1928. a. kerkinud vastavalt 23 ja 21%. Kuna hobuste hinnad 1928 a. püsisid samasugusena, kui 1927 a. ja põrsaste hinnad langesid,

Hobuste ja kariloomade hinnad laataidel 1928 a. (Hinnad kr tüki kohta) — Prix forains du bétail en 1928 (en kr).

1.	Tõhobused Chevaux de fatigue				Lüpsilehmad Vaches laitières				Lihaloomad Bétail de boucherie				Lambad Moutons		Porsad Porcs de lait			
	head de haute qualité		keskm. de moyenne qualité		head de haute qualité		keskm. de moyenne qualité		härjad-pull. boeufs et taureaux		mullikad génisses				kuni 6 näd. moins de 6 semaines		6-10 nädal. de 6-10 semaines	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Maade järgi — D'après les arrond.																		
Harjumaa	28	249	30	155	24	143	32	102	15	154	13	72	1	10	28	11	14	19
Tallinn	—	—	1	110	—	—	1	150	—	—	—	—	—	—	1	7	1	15
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	2	12
Maa	28	249	29	156	24	143	31	101	15	154	13	72	1	10	25	12	11	20
Virumaa	16	273	24	168	10	168	17	119	9	170	7	82	10	18,7	24	9,8	16	14,8
Rakvere	6	292	6	201	5	184	6	135	4	210	4	104	5	25	6	9,9	5	16,8
Narva	—	—	3	107	—	—	3	127	—	—	—	—	—	—	4	10,3	4	18,5
Maa	10	255	15	154	5	130	8	105	5	138	3	53	5	12	14	9,5	7	12,5
Järvamaa	18	235	19	132	8	134	11	80	5	102	4	65	1	15	17	9	10	13
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maa	18	235	19	132	8	134	11	80	5	102	4	65	1	15	17	9	10	13
Läänemaa	24	209	28	134	24	118	28	32	12	113	7	61	10	12,5	21	10,3	11	14
Haapsalu	4	225	6	130	3	142	4	30	3	102	—	—	4	11,6	5	10,4	5	19,8
Maa	20	206	28	133	21	114	24	32	9	116	7	61	6	13,2	16	10,3	6	9,3
Saaremaa	19	163	24	103	13	110	22	68	15	110	12	54	11	9	21	6,6	3	13
Kuressaare	5	201	8	124	6	132	3	81	8	149	6	54	5	8,6	7	7	—	—
Maa	14	156	16	92	7	91	14	91	7	68	6	54	6	9,5	14	6,4	3	13
Pärnumaa	14	223	26	133	19	117	31	93	13	111	13	66	16	10,8	22	8,4	9	12,8
Pärnu	1	280	1	160	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	15	1	25
Maa	13	218	25	137	19	117	31	93	13	111	13	66	16	10,8	21	8,1	8	11,3
Viljandimaa	26	234	36	146	21	118	39	39	26	121	19	58	16	12,5	17	9,4	14	13,5
Viljandi	6	262	7	139	5	108	6	75	2	125	—	—	—	—	—	—	1	13
Maa	20	226	29	140	16	122	33	91	24	121	19	58	16	12,5	17	9,4	13	13,5
Tartumaa	37	241	50	152	30	136	48	100	33	133	23	72	31	12	43	7,9	31	12,4
Tartu	8	208	8	139	8	143	8	108	8	169	8	81	4	15	8	6,7	8	11,7
Maa	29	250	42	155	22	133	40	99	25	121	15	67	27	11,4	35	7,9	23	13,2
Valgamaa	18	274	21	178	15	125	19	37	18	125	12	60	16	12,7	17	7,4	20	12,5
Valga	11	291	12	197	7	132	8	88	8	119	3	50	7	13,9	9	6,5	10	11
Maa	7	243	9	153	8	119	11	86	10	131	9	63	9	11,9	8	8,5	10	14,1
Võrumaa	18	226	20	128	21	127	26	89	22	115	19	55	21	12,1	27	7,7	21	13,6
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maa	18	226	20	128	21	127	26	89	22	115	19	55	21	12,1	27	7,7	21	13,6
Petsrimaa	10	227	22	157	22	115	29	64	6	105	7	58	30	12,9	22	7,7	18	10,3
Petseri	10	227	22	157	22	115	23	62	—	—	—	—	23	12,2	15	7,9	11	9,4
Maa	—	—	—	—	—	—	6	74	6	105	7	58	7	12,7	17	7,2	7	11,7
Kaude järgi — D'après les mois.																		
Jaanuär—Janvier	11	190	11	128	7	96	9	70	5	110	3	60	3	11	4	7,1	4	8,5
Veebruar—Février	24	226	26	141	12	100	16	81	3	141	6	65	7	10,9	14	9	12	15,6
Märts—Mars	38	243	44	153	8	115	17	86	5	116	2	55	4	11	22	11,2	10	16,1
Aprill—Avril	36	273	38	170	28	141	39	106	13	154	11	81	10	13,4	37	11,2	22	15,2
Mai—Mai	19	285	26	134	17	150	30	103	17	157	7	84	10	13,3	27	12,1	13	17,3
Juuni—Juin	9	270	11	154	13	155	14	96	10	162	9	33	8	14,3	13	11	9	15,7
Juuli—Juillet	5	264	12	175	10	147	13	95	11	145	7	61	9	13,2	9	8,8	9	14,1
August—Août	7	245	10	150	13	124	19	82	12	108	11	60	16	12,2	14	6,7	13	11,4
September—Sept.	23	201	35	133	34	114	48	33	35	112	27	60	28	17,7	33	6,7	16	11,7
Oktoober—Octobre	25	187	47	118	39	117	60	81	45	105	38	53	47	11	53	6	36	10,5
November—Novem.	19	195	23	108	20	116	24	34	15	123	13	65	14	13	13	6,6	12	13,9
Detsamber—Décem.	13	219	17	125	8	134	13	37	8	130	7	67	7	16	15	7,9	11	14
Kokku ja keskm.1928	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Total et moyenne	228	233	300	146	207	126	302	88	179	130	141	66	163	12,6	259	8,6	167	13,6
Keskm. aasta II pool	—	218	—	135	—	125	—	85	—	120	—	61	—	12,8	—	7	—	12,6
I	—	248	—	156	—	126	—	91	—	140	—	71	—	12,4	—	10,2	—	14,7
Keskm.—Moyen.1927	—	232	—	148	—	119	—	86	—	119	—	55	—	12	—	10	—	15

osutus nende pidamine 1928 a. kujunenud hindade konjunktuuri juures veelgi ebasoodsa maks. Hinnad olid kallimad, nagu harilikult, aasta esimesel poolel, peale lammaste hindade, millised aasta esimesel poolel olid vähe odavamad.

2. Hinnad üksikutes maades.
Prix d'après les arrondissements.

Üksikute maade järgi võetult, saame elusloomade hindade liikumise kohta 1928 a. järgmise pildi. Hobuste hinnad on 1927 a. hindadest kallinenud Harju-

Tartu-, Viru-, Valga- ja Pärnumaal; eriti Harju-, Tartu- ja Virumaal, kus hobuste hinnad 1927 a. suhteliselt teiste maadega olid langenud märksa rohkem. Järvamaal püsisid hobuste hinnad muutumata. Langenud olid hobuste hinnad eriti Saaremaal, siis Lääne-, Viljandi-, Võru- ja Petsrimaal. Lüpsilehmade hinnad olid kallinenud kõigis maades peale Järva- ja Viljandimaa. Eriti olid lüpsilehmade hinnad kallinenud Harju-, Viru-, Tartu-, Võru-, Petseri- ja Saaremaal, 1927 a. hindadest ligi 12—29%. Lihaloomad (härjad-pullid, mullikad) hinnad olid tõusnud kõigis maades, peamiselt Harju-

TARTU ÜLIKOOL 1926—28 a. — L'UNIVERSITÉ de TARTU de 1926—28.

Sis u: 1. Ülikoolis õppijate koosseis 1926—28 a. a) arv ja sugu, lhk. 232; b) rahvus, lhk. 233; c) riiklõudus, lhk. 234; d) vanus, lhk. 235. 2. Üliõpilaskonna arvuline liikumine 1926—28 a. lhk. 235. 3. Üliõpilaste edastõudmine õppimises 1927—28 a., lhk. 236. 4. Ülikooli õppeõud 1926—28 a.: a) õldarv, lhk. 237; b) õppeõudude koosseis (rahvus, riiklõudus, vanus), lhk. 237. 5. Ülikooli majandus 1926/27 ja 1927/28 a., lhk. 238.

1. Ülikoolis õppijate koosseis 1926—28 a.
Composition des étudiants 1926—28.

Tartu õlikooli õliõpilasiks võetakse vastu mõlemast soost isikuid, kes vähemalt 17 a. vanad ja õlikooli astumiseks õigustava keskkooli või haridusministri poolt sellevõõrlikeks tunnustatud õppeasutise lõpetanud, või sellekohase eksami õiendanud. Peale õliõpilaste lastakse õlikooli loengulle ja harjutusile, niipalju kui ruum ja sisseseadet lubavad, ka vabakuulajaid, kelle vastuvõtmise tingimused määrab õlikooli nõukogu haridusministri kinnitamisel. Vabakuulajaid oli 1928 a. lõpul õlikooli õpilaste õldarvus (4048) ainult 40 isikut, ehk 1%, neist suur enamus rohuteaduse kuulajad (35). Anname järgnevalt lühikese õlveaate vabakuulajate

1928 a. sügissemestri koosseisu kohta, kuna edaspidiselt arvutusis käsitate ainult immatrikuleeritud õliõpilasi.

Vabakuulajaid oli Tartu õlikoolis 1/XII. 1928 a. 40: arstiteaduskonna rohuteaduse osakonnas 35, neist 27 meeskuulajat ja 8 naiskuulajat, usuteaduskonnas 2 meeskuul., arstiteaduskonna kehakasvatuse osakonnas 2 meeskuulajat, filosoofia teaduskonnas 1 naiskuulaja. Kõik 40 vabakuulajat kuulusid Eesti kodakõudluse, neist sõnnikohaga Eestis 36; väljastpool Eesti 4.

Rahvuselt oli eestlasi 37, sakslasi 2 ja helveetslasi 1. Vanus: 25—29 a.—13 (10 m., 3 n.), 30—39 a.—22 (17 m., 5 n.) ja 40—49 a.—5 (4 m., 1 n.).

Tartu õlikoolis õppijate arv 1926—28 a.—Nombre d'étudiants de l'Université de Tartu 1926—28.

1.	Õliõpilased Étudiants			Rohuteaduse kuulajad Étudiants en pharmacie			Vabakuulajad Auditeurs libres			Õldse—Grand total		
	M.-H.	N.-F.	K.-T.	M.	N.	K.	H.	F.	T.	M.-H.	N.-F.	K.-T.
1/XII 1928	2 786	1 222	4 008	27	8	35	4	1	5	2 817	1 231	4 048
" 1927	3 037	1 171	4 208	40	10	50	2	1	3	3 079	1 182	4 261
" 1926	3 342	1 309	4 651	50	16	66	6	3	9	3 398	1 328	4 726
	% %											
1/XII 1928	69,5	30,5	99,0	77,1	22,9	0,9	80,0	20,0	0,1	69,6	30,4	100%
" 1927	72,2	27,8	98,7	80,0	20,0	1,2	66,7	33,3	0,1	72,3	27,7	100%
" 1926	71,9	28,1	98,4	75,8	24,2	1,4	66,7	33,3	0,2	71,9	28,1	100%

a) Üliõpilaste *) arv ja sugu. Naisõliõpilaste arv, mis 1923 a. (30,1%) kuni 1927 a. lõpuni (27,3%) suhteliselt järjekindlalt vähenes, näitas 1928 a. 2,7% kasvu:

	M.	N.
1/XII. 1928 a.	69,5	30,5
" 1927 "	72,2	27,8
" 1926 "	71,9	28,1
" 1925 "	71,8	28,2
" 1924 "	71,0	29,0
" 1923 "	69,0	30,1

Õliõpilaste õldarv kasvas 1922—1926 a. õige jõudsalt, kuid kaks viimast aastat on õliõpilaskonna arvuliselt järsult tagasi viinud 1923 a. tasapinnani:

	(1926 = 100)
1/XII. 1928	86,2
" 1927	90,5
" 1926	100,0
" 1925	97,3
" 1924	93,4
" 1923	84,0

Õksikuis teaduskonnas on õliõpilaste arv kahel viimasel aastal suurenenud mõne isiku võrra vaid loomaarstiteaduskonnas, püsib samal kõrgusel usuteaduskonnas, teisis kõigis erandita vähenenud.

Arvuliselt perekaim on endiselt õigusteaduskond (1/XII. 28 a. õppis seal 43,9% õliõpilaste õldarvust), hõredaim usuteaduskond (2,9%):

Õliõp. arv 1/XII. 28 a.	%	
Õigusteaduskond	1 735	43,9
Filosoofiateaduskond	738	18,4
Mat.-loodusteaduskond	471	11,8
Põllumajandusteaduskond	442	11,0
Arstiteaduskond	374	9,4
Loomaarstiteaduskond	130	3,2
Usuteaduskond	118	2,9

Õlikooli algusest peale on meessoõl õlekaal kõigis teaduskonnas peale filosoofiateaduskonna. Meeste õldarvust õppis 1928 a. lõpul õigusteaduskonnas 51,7% (1 440), põllumajandus-

*) ilma vabakuulajateta.

teaduskonnas 13,8% (389), matemaatika-loodus-
teaduskonnas 10,8% (301), teisis alla 10%.

Naisi oli samal ajal filosoofiateaduskonnas
43,8% (535), õigusteaduskonnas 24,1% (295), ma-

temaatika-loodusteadusk. 18,9% (170), arstitea-
duskonnas 12,3% (150), teisis teaduskonnas alla
5% naiste üldarvust.

Tartu ülikooli üliõpilaste arv teaduskondade järgi 1926—28 a. — *Étudiants de l'Université de Tartu d'après les facultés 1926—28.*

2.	Mehed 1/XII Hommes 1/XII			Naised 1/XII Femmes 1/XII			Kokku 1/XII Total 1/XII		
	1928	1927	1926	1928	1927	1926	1928	1927	1926
	Usuteaduskond	105	103	102	18	18	16	118	116
Õigusteaduskond (ühes majandusteadusosakonnaga)	1440	1628	1816	295	297	322	1735	1925	2140
Arstiteaduskond (ühes rohuteadusosakonnaga *)	224	213	253	150	129	157	374	342	410
Filosoofiateaduskond	203	231	268	535	505	560	738	736	828
Matem.-loodusteaduskond (ühes keemiaosakonnaga)	301	353	392	170	171	194	471	524	588
Loomaarstiteaduskond	124	114	111	6	8	8	130	122	119
Põllumajandusteaduskond (ühes metsaasandusosakonnaga)	389	395	398	53	48	52	442	443	450
Kokku	2786	3037	3342	1222	1171	1309	4008	4208	4651
	% %								
Faculté de théologie	3,8	3,4	3,1	1,1	1,1	1,2	2,9	2,8	2,5
Faculté de droit (avec la section économique)	51,7	53,6	54,4	24,1	25,4	24,6	43,3	45,7	46,0
Faculté de médecine (avec la section de pharmacie)	8,0	7,0	7,6	12,3	11,0	12,0	9,4	8,1	8,8
Faculté de philosophie	7,3	7,6	8,0	43,8	43,1	42,8	18,4	17,5	17,3
Faculté des mathém. et de l'histoire naturelle (avec la section chimique)	10,8	11,6	11,7	13,9	14,6	14,8	11,3	12,5	12,6
Faculté vétérinaire	4,5	3,8	3,3	0,5	0,7	0,6	3,2	2,9	2,6
Faculté d'agriculture (avec la section forestière)	13,9	13,0	11,9	4,3	4,1	4,0	11,0	10,5	9,7
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100

b) Üliõpilaste rahvus. Eesti rahvusest üliõpilaste arv on kahel viimasel aastal 0,6% võrra vähenenud.

Kuna õpilaste koosseisu rahvuslik vahakord algkoolis, mis maksuta ja sunduslik, peaaegu võrdne elanikkude rahvuslikule üldkoosseisu vahekorrale, ei saa seda öelda maksulise ja mittesundusliku keskkooli ja veel enam ülikooli kohta.

1 000 õpilast jaotusid 1928 a. üli-, kesk- ja algkoolis rahvuselt järgmiselt:

Eesti rahvuslik koosseis rahvalugemisel	Ülikoolis Keskkoosles Algkoolis		
	1/XII 28 a.	1927/28 õ/a.	1927/28 õ/a.
Eestlased	877	822	826
Venelased	82	47	63
Sakslased	17	64	77
Juudid	4	41	15
Muud	20	26	19

Oletades, et 1928 a. püsib Eestis rahvuslik vahakord samasugusena nagu 1922 a. rahvalugemisel, tuleks iga 1 000 vastavast rahvusest elaniku kohta üliõpilasi 1928 a. lõpul (sulgudes vastavad arvud 1922 a. lõpul):

eestlasi	3,36 (2,58) =	1,0
venelasi	2,06 (1,85) =	0,6
sakslasi	13,43 (12,77) =	4,0
juute	36,95 (29,56) =	11,0
muid rahv.	4,66 (3,13) =	1,4

Nagu toodud võrdlusest näha, annavad praegu üliõpilasi, rahvaarvu aluseks võttes, sakslased 4 ja juudid 11 korda rohkem kui eestlased. Ainult venelasi ületavad eestlased (1:0,6).

Tartu ülikooli üliõpilaste jaotus rahvuse järgi 1926—28 a. — *Étudiants de l'Université de Tartu d'après nationalité 1926—28.*

3.	Arv 1/XII Nombre au 1/XII			% %		
	1928	1927	1926	1928	1927	1926
Eestlased—Estoniens	3205	3469	3850	82,2	82,4	82,8
Sakslased—Allemands	255	287	273	6,4	6,3	5,9
Venelased—Russes	189	196	219	4,7	4,7	4,6
Juudid—Juifs	165	170	188	4,1	4,0	4,0
Lätlased—Létons	41	38	42	1,0	0,9	0,9
Soomlased—Finnois	17	19	32	0,4	0,5	0,7
Rootslased—Suédois	18	18	21	0,5	0,4	0,5
Leedulased—Lithuaniens	4	4	4	0,1	0,1	0,1
Poolakad—Polonais	11	12	10	0,3	0,3	0,2
Muud—Autres	13	15	15	0,3	0,4	0,3
Kokku—Total	4008	4208	4651	100	100	100

Eestlaste arv moodustab 1928 a. üle 85% teaduskonna üliõpilaste arvust õigus-, usu-, filosoofia- ja põllumajandusteaduskonnas. Madalaim—61,3—on üliõpilaste-eestlaste % arstiteaduskonnas.

Sakslasi on suhteliselt arstiteaduskonnas 14,7%, matemaatika-loodusteaduskonnas 12,3%, loomaarstiteaduskonnas — 10,8%. Teisis teaduskonnas ei ulatu nende % 10-ni vastava teaduskonna üliõpilaste arvust.

Venelasi leidub rohkemal arvul arsti- ja loomaarstiteaduskonnas (11,2 ja 10,0%). Ka matemaatika- ja põllumajandusteaduskonnas tõuseb venelaste arv üle 5% (8,3 ja 6,1%), teisis alla 3.

Juutide üldarvust — 165 — õppis 1928 a. õigusteaduskonnas 95 (5,5% teadusk. üliõpil. arvust) arstiteaduskonnas 36 (9,6%). Ülejäänud

*) 1928 a. on juure tulnud veel kehakasvatuseosakond 44 üliõpilasega (26 m. ja 18 n.).

54 jaotuvad nelja teaduskonna vahel (juute ei ole usuteaduskonnas), kus juures nende % kõigub 0,7 (põllumajandustead.) kuni 4,6-ni (loomaarstiteaduskond).

Muu eelpool nimetatata rahvuse hulka kuulusid 1928 a. lõpul 41 lätlast, 18 rootslast, 17 soomlast, 11 poolakat, 4 leedulast, 4 taanlast, 4 helveetslast, 2 prantslast, 1 inglane, 1 armeen-

lane ja 1 liivlane — üldse 104 üliõpilast. Kõige-rohkem oli muulasi loomaarstiteaduskonnas — 11,5%, neist soomlasi 7,7%. 1926 a. oli soomlasi samas teaduskonnas 18,5% üliõpilaste arvust.

Üksikasjalisema võrdlusevõimaluse üliõpilaskonna rahvusliku koosseisu muutuvusest teaduskonnas kahe viimse aasta jooksul annab tab. 4.

Tartu ülikooli üliõpilaste rahvuslik koosseis üksikult teaduskonnas 1/XII 1923 ja 1/XII 1926 a.
Nationalité des étudiants de l'Université de Tartu d'après les facultés au 1/XII 1923 et 1/XII 1926.

4.

	Eestlased Estoniens		Sakslased Allemands		Venelased Russes		Jumid Juifs		Muid Autres		Kokku Total	
	1923	1926	1923	1926	1923	1926	1923	1926	1923	1926	1923	1926
Absolutarvud — Nombre absolu												
Usuteaduskond	102	94	11	21	1	1	—	—	4	2	118	118
Oigusteaduskond (ühes majandusteadusosakonnaga)	1485	1834	82	80	51	79	95	104	42	43	1735	2140
Arstiteaduskond (ühes rohuteadusosakonnaga)	229	246	55	59	42	38	36	52	12	15	374	410
Filosoofiateaduskond	648	762	50	33	16	15	11	5	13	13	738	822
Matem.-loodusteaduskond (ühes keemiaosakonnaga)	345	444	58	64	39	43	14	17	15	18	471	586
Loomaarstiteaduskond	82	63	14	9	13	13	6	7	15	27	130	119
Põllumajandusteaduskond (ühes metsaasjandusosakonnaga)	404	407	5	7	27	28	3	3	3	5	442	450
Kokku	3295	3850	255	273	189	217	165	188	104	123	4008	4651
%												
Faculté de théologie	86,5	79,7	9,3	17,8	0,8	0,8	—	—	3,4	1,7	100	100
Faculté de droit (avec la section économique)	85,6	83,7	3,8	3,7	2,9	3,7	5,5	4,9	2,4	2,0	100	100
Faculté de médecine (avec la section de pharmacie)	61,3	60,0	14,7	14,4	11,2	9,3	9,6	12,7	3,2	3,6	100	100
Faculté de philosophie	87,8	92,0	6,7	4,0	2,2	1,8	1,5	0,6	1,8	1,6	100	100
Faculté des mathém. et de l'histoire naturelle (avec la section chimique)	73,2	75,8	12,3	10,9	8,3	7,3	3,0	2,9	3,2	3,1	100	100
Faculté vétérinaire	63,1	52,9	10,8	7,6	10,0	10,9	4,6	5,9	11,5	22,7	100	100
Faculté d'agriculture (avec la section forestière)	91,4	90,4	1,1	1,0	6,1	6,2	0,7	0,7	0,7	1,1	100	100
Total	82,2	82,8	6,4	5,9	4,7	4,7	4,1	4,0	2,6	2,6	100	100

c) Üliõpilaskonna riikkondlus teaduskondade järgi. Eesti riikkondlusest üliõpilased on loomulikult suures enamuses kõigis teaduskonnas, moodustades 1928 a. keskmiselt 95,6% üliõpilaste arvust (1926 a. — 95,6%). Üliõpilaste-välismaalaste arv on endiselt võrd-

lemisi kõrge ja püsiv ainult arstiteaduskonnas — 14,4% (1926 a. — 14,1%, 1928 a. — 11,3%). Loomaarstiteaduskonnas langes kahe aasta jooksul välismaalaste arv 13,4% pealt 6,2 peale. Teisis- arvult 5 teaduskonnas ei küüni välismaalaste % üheski 4-ni.

Tartu ülikooli üliõpilaste riikkondlus 1/XII 1923 ja 1/XII 1926 a. teaduskondade järgi.
Sujétion des étudiants de l'Université de Tartu d'après les facultés au 1/XII 1923 et 1/XII 1926.

5.

	Eesti kodanikud Sujets estoniens						Välismaalased Étrangers		Kokku Total	
	Sünnikoht Eestis Nés en Estonie		Sünnikoht väljaspool Eestit Nés à l'étranger		Kokku Total		1928	1926	1928	1926
	1928	1926	1928	1926	1928	1926				
Usuteaduskond	109	110	5	4	114	114	4	4	118	118
Oigusteaduskond (ühes majandusteadusosakonnaga)	1524	1903	150	160	1674	2063	61	77	1735	2140
Arstiteaduskond (ühes rohuteadusosakonnaga)	292	316	28	36	320	352	54	58	374	410
Filosoofiateaduskond	641	741	87	76	728	817	10	11	738	822
Matemaatika-loodusteaduskond (ühes keemiaosakonnaga)	393	498	60	59	453	557	18	29	471	586
Loomaarstiteaduskond	99	77	25	26	122	103	8	16	130	119
Põllumajandusteaduskond (ühes metsaasjandusosakonnaga)	397	406	33	33	430	439	12	11	442	450
Kokku	3455	4051	386	394	3841	4445	167	206	4008	4651
%										
Faculté de théologie	92,4	93,2	4,2	3,4	96,6	96,6	3,4	3,4	100	100
Faculté de droit (avec la section économique)	87,9	83,9	8,6	7,5	96,5	96,4	3,5	3,6	100	100
Faculté de médecine (avec la section de pharmacie)	73,1	77,1	7,5	8,8	85,0	85,9	14,4	14,1	100	100
Faculté de philosophie	86,9	89,5	11,8	9,2	98,6	98,7	1,4	1,3	100	100
Faculté des mathém. et de l'histoire natur. (avec la sect. chim.)	83,5	85,0	12,7	10,1	98,2	95,1	3,8	4,9	100	100
Faculté vétérinaire	76,1	64,7	17,7	21,9	93,8	86,6	6,2	13,4	100	100
Faculté d'agriculture (avec la section forestière)	89,8	90,3	7,5	7,3	97,3	97,6	2,7	2,4	100	100
Total	86,2	87,1	9,6	8,5	95,8	95,6	4,2	4,4	100	100

1928 a. lõpul ülikooli nimekirjas seisvaist Eesti riikondlusest üliõpilasist—8841—on Eestis sündinud 90%, väljaspool Eestit—10%.

d) Üliõpilaste vanus. 49,5% üliõpilast kuuluvad 1928 a. 20—24 a. vanusrühma. 5 a. tagasi — 1928 a.—oli see vanusrühm 9% võrra suurem, moodustades 58,5% üliõpilaste arvust.

Samuti oli tol ajal veidi rohkem üliõpilasi ka vanuses kuni 20 a. Vastavalt on aga 1928 a., võrreldes 1923 a., kasvanud nii mees- kui nais-üliõpilaste osatähtsus vanemais vanusrühmes:

	1928 a.	1923 a.
25—29 a. üliõpilasi oli üldse	28,7%	22,2%
30 ja van. " " "	12,1%	9,3%

Tartu ülikooli üliõpilaste vanuslik koosseis 1/XII 1923, 1926 ja 1928 a.
Âge des étudiants de l'Université de Tartu au 1/XII 1923, 1926 et 1928.

6.	Üliõpilaste üldarv Nombre total des étudiants			V a n u s — Â g e											
				Kuni 20 a. Moins de 20 a.			20—24 a.			25—29 a.			30 a. ja van. Et plus		
	M.	N.	K.	H.	F.	T.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.
1/XII 1923.	2786	1222	4008	223	155	378	1314	670	1984	837	314	1151	412	83	495
" 1926.	3342	1309	4651	277	167	444	1827	781	2608	840	295	1135	398	66	464
" 1923.	2730	1177	3907	218	172	390	1513	778	2286	688	178	866	311	54	365
				% %											
1/XII 1923.	100	100	100	8,0	12,7	9,4	47,2	54,8	49,5	30,0	25,7	29,7	14,8	0,8	12,4
" 1926.	100	100	100	8,3	12,8	9,5	54,7	59,7	56,1	25,1	22,5	24,4	11,9	5,0	10,0
" 1923.	100	100	100	8,0	14,6	10,0	55,4	65,7	58,5	25,2	15,1	22,2	11,4	4,6	9,3

Alla 20 ja 30 a. ja van. üliõpilaste hulgas oli 1928 a. (sulgudes 1926 a. arvud):

Alla 20 a. van.	M.	N.	Kokku
17 a. van.	17(15)	16(13)	33(28)
18—19 a. van.	206(262)	139(154)	345(416)
30 a. ja van:			
30—49 a. van.	407(393)	83(66)	490(459)
50 a. ja üle	5(5)	—	5(5)

Mehi vanuses 50 a. ja üle oli 1928 a. lõpul ülikoolis 5: usuteaduskonnas 2 (1—66 a., 1—53 a.), õigusteaduskonnas 2 (1—56 a., 1—50 a.) ja mat.-loodust. 1 (50 a.).

Naisüliõpilasi vanuses üle 40 a. oli samal ajal 7: õigusteaduskonnas 2 (1—48 a., 1—42 a.), filosoofiateaduskonnas 4 (1—47 a., 1—45 a., 1—43 a., 1—41 a.) ja mat.-loodusteaduskonnas 1 (41 a.).

2. Üliõpilaskonna arvuline liikumine 1926—28 a.
Mouvement du nombre des étudiants 1926—28.

Üliõpilaste arv kahanes kahel viimasel aastal tunduvalt:

	Üliõp. arv	Kahanemine (—) või kasv (+) võrreldes eelmise aastaga
1928 a. 1/XII	4008	— 4,8%
1927 " "	4208	— 9,6%
1926 " "	4651	+ 2,8%

Ülikoolist on lahkunud kahel viimasel—1927 ja 1928—aastal 2 909 õpilast, sisseastunud on sama aja jooksul 2 266, ehk 643 isiku (13,8%) võrra vähem. 2 aasta jooksul on lahkunud enne kursuse lõpetamist 2 293, ülikooli kursuse lõpetanud 616 (21,2% lahkunute arvust).

Ülikooli sisseastujate hulgas oli:

	Kahel aasta 1927—28		1928 a.		1927 a.		Keskmine	Keskm. %
Uusi üliõpilasi (esmakordselt sisseastujad)	745	710	727,5	64,2				
Endiseid üliõpilasi	477	334	405,5	35,8				
Kokku	1222	1044	1133	100				

Uued üliõpilased—esmakordselt sisseastujad—on enamjaolt samal aastal keskkooli lõpetanud isikud. Üldharidusliku keskkooli (hulka arvatud ka õpet. seminarid, kolledžid, eksternid) lõpetas

Tartu ülikooli üliõpilaste arvuline liikumine 1926—28 a.—*Mouvement du nombre des étudiants de l'Université de Tartu 1926—28.*

7.	OH 1/XII Au 1/XII		Sisseastunud Entrés		Lahkunud — Ont quitté												Oli järgneva a. 1/XII—Au 1/XII de l'année suiv.									
					Enne kursuse lõpetamist Avant de terminer le cours				Kursuse lõpetanud Le cours terminé				Kokku—Total													
	M.	N.	K.	%	M.	N.	K.	%	M.	N.	K.	%	M.	N.	K.	%	M.	N.	K.	T.	Kasv(+)/võikahan.(—) a. jooksul. (%)					
1/XII 1927—1/XII 1928.	3037	1171	4208	100	785	437	1222	29,0	802	309	1111	26,4	234	77	311	7,4	1036	336	1422	33,8	116,4	2786	1222	4008	+4,8	
1/XII 1926—1/XII 1927.	3342	1309	4651	100	727	317	1044	22,4	797	335	1132	25,4	235	70	305	6,6	1032	455	1487	32,0	142,4	3037	1171	4208	—9,6	
1/XII 1925—1/XII 1926.	3250	1275	4525	100	1018	379	1397	30,9	646	275	921	20,4	280	70	350	7,7	926	345	1271	28,1	91,0	3342	1309	4651	+2,8	
Kokku—Total.	—	—	—	—	2530	1133	3663	—	2245	969	3214	—	749	217	966	—	2994	1136	4130	—	114,1	—	—	—	—	—

1) Accroissement (+) ou diminution (—) au cours de l'année (%).

Eestis 1928 a. 2202 isikut, ülikooli esmakordselt sisseastujaid oli samal aastal 745, ehk umbes üks kolmandik keskkooli lõpetajate arvust.

	Eestis	Lätis	Laeuus	Soomes	Rootsis	Saksam.
1928 a.	359(279)	411	164	155	155	104
1926 a.	423(286)	340	124	130	147	145
1923 a.	353(283)	—	—	—	—	—

3. Üliõpilaste edasijõudmine õppimises 1927—28 a.

Progrès des étudiants en 1927—28.

Ülikooli kursuse on lõpetanud:

Iga 100 000 elaniku kohta tuli üliõpilasi ¹⁾ (sulgudes elanikkude arv 1 üliõpilase peale):

	Selsid lõpetamisel üliõpilaste nimekirjas				Lõpetamisel üliõpilaste nimekirjas ei seisnud			Üldse			
	M.	N.	K.	% üliõp. üldarvust	M.	N.	K.	M.	N.	K.	% üliõp. üldarvust
1/XII 1927 kuni 1/XII 28 a.	234	77	311	7,4	36	11	47	270	88	358	8,9
1/XII 1926 " 1/XII 27 "	295	70	305	6,6	31	336	9,0

Ülikooli kursuse lõpetajaid tuli iga 100 000 elaniku kohta: 1928 a. 32,1, 1927 a. 30,1, kahe aasta (1927—28) keskm. 31,1. Vaadeldes üliõpilaste töö edukust kahe viimasel aastal teaduskondade järgi, paistab silma eriti suur lõpetajate arv arstiteaduskonnas.

mist aluseks võttes:

Arstiteaduskonnas	24,0
Usuteaduskonnas	10,3
Matemaat.-loodustead.	9,7
Loomaarstiteadusk.	8,7
Õigusteaduskonnas	7,5
Filosoofiateaduskonnas	4,6
Põllumajandusteaduskonnas	4,1

Kursuse lõpetajaid tuli iga 100 üliõpilase peale, kahe viimase — 1927 ja 1928 — aasta kesk-

Tartu ülikooli kursuse lõpetajate arv 1927 ja 1928 a.

Nombre des personnes ayant fini le cours de l'Université de Tartu en 1927 et 1928.

	Üliõpilaste üldarv <i>Nombre total d'étudiants</i>		1928 a. ülikooli kursuse lõpetajad (1/XII 27—1/XII 28 a.) <i>Personnes ayant fini le cours de l'Université en 1928 (1/XII 27—1/XII 28)</i>								
			Selsid lõpetamisel üliõpilaste nimekirjas <i>Étudiants insérés dans les listes des étudiants</i>			Lõpetamisel üliõpilaste nimekirjas ei seisnud <i>Personnes non insérées dans les listes (anciens étudiants etc)</i>			Üldse—Total		
			M.	N.	K.	H.	F.	T.			
	1/XII 28	1/XII 27	M.	N.	K.	H.	F.	T.	M.	N.	Kokku
Usuteaduskond	118	116	9	—	9	—	—	—	9	—	9
Õigusteaduskond (ühes majandusteaduskonnaga)	1735	1925	123	13	130	—	—	—	123	13	136
Arstiteaduskond (ühes rohuteaduskonnaga)	374	342	31	13	44	22	10	32	53	23	76
Filosoofiateaduskond	738	730	16	20	42	1	—	1	17	20	48
Matemaatika-loodusteaduskond	471	524	42	25	67	4	—	4	46	25	71
Loomaarstiteaduskond	130	122	7	—	7	—	—	—	7	—	7
Põllumajandusteaduskond	442	443	6	—	6	9	1	10	15	1	16
Kokku	4008	4208	234	77	311	36	11	47	270	88	358

(järg).

	1927 a. ülikooli kursuse lõpetajad (1/XII 26—1/XII 27 a.)— <i>Person. ayant fini le cours de l'Univ. en 1927 (1/XII 26—1/XII 27)</i>									Kursuse lõpetajaid iga 100 üliõpilase peale <i>Personnes ayant fini le cours de l'Université par 100 étudiants</i>			Kursuse lõpetajaid iga 100 000 el. kohta <i>Personnes ayant fini le cours de l'Université par 100 000 habitants</i>		
	Selsid lõpet. üliõpilaste nimekirjas <i>Étudiants insér. dans les listes des étudiants</i>			Lõpetamisel üliõpil. nim. ei seisnud <i>Person. non insér. dans les listes (anciens étudiants etc)</i>			Üldse <i>Total</i>			1928 1927 Kahe-aasta 1927—28 keskm.			1928 1927 <i>Moyen. pour 2a. 1927—28</i>		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.						
<i>Faculté de théologie</i>	15	—	15	—	—	15	—	15	7,6	12,9	10,3	0,8	1,3	1,1	
„ „ <i>droit (avec la section économique)</i>	113	24	137	—	—	3	—	140	7,8	7,8	7,5	12,2	12,6	12,4	
„ „ <i>médecine (avec la section de pharmacie)</i>	46	24	70	—	—	26	—	90	20,3	28,1	24,0	6,8	8,6	7,7	
„ „ <i>philosophie</i>	10	13	23	—	—	2	—	25	5,8	3,4	4,6	3,9	2,2	3,0	
„ „ <i>mathématiques et de l'histoire naturelle</i>	19	6	25	—	—	—	19	6	25	15,1	4,8	9,7	6,4	4,3	
„ „ <i>vétérinaire</i>	13	2	15	—	—	—	13	2	15	5,4	12,3	8,7	0,6	1,3	
„ „ <i>d'agriculture (avec la section forestière)</i>	19	1	20	—	—	—	19	1	20	3,8	4,5	4,1	1,4	1,8	
Total	235	70	305	31	...	336	8,9	8,0	8,5	32,1	30,1	31,1	

¹⁾ Arvestatud on ainult kõrgemate õppeasutiste immatrikuleeritud üliõpilastega (ilma kunstikoolideta).

4. Ülikooli õppejõud 1926—28 a.

Personnel enseignant de l'Université 1926—28.

võrra on vähenenud, näitab õppejõudude — professorid, dotsendid, muud õppejõud — üldarv 20% list kasvu, kuna abijõudude arv põle muutunud:

	Õppejõud:	Kasv	Abijõud:	Kasv	Kokku	Kasv
1/XII 1928 a.	170	119,7%	135	100,7%	305	110,5%
„ 1926 „	142	100,0	134	100,0	276	100,0

Õppe- ja abijõudude arvulist koosseisu ja vahakordi üksikuis teaduskonnis 3 viimase aasta

jooksul selgitab tab. 9. Teaduskondade järgi tuli üliõpilasi keskmiselt 1 õppejõu — õppejõudude arv ilma assistentideta ja abijõududeta — peale 1/XII. 1928 a. (Sulgudes üliõpilaste arv 1 õppejõu peale, arvestades terve õppepersoonaliga):

Õigusteaduskond	72,3 (59,8)
Põllumajandusteadusk.	86,8 (15,8)
Filosoofia teaduskond	16,0 (14,8)
Matem.-loodusteadusk.	15,7 (6,7)
Usuteaduskond	14,8 (11,8)
Loomaarstiteaduskond	10,8 (5,2)
Arstiteaduskond	9,8 (4,0)
Keskmiselt	23,6 (13,1)

Tartu ülikooli õppejõud, assistendid ja muud abijõud 1926—28 a. teaduskondade järgi.
Corps enseignant de l'Université de Tartu d'après les facultés en 1926—28.

9.	1/XII 1928			1/XII 1927			1/XII 1926			%								
	Õppejõud ¹⁾	Abijõud ²⁾	Kokku	Profes-seurs etc.	Assistants etc.	Total	Õppejõud ¹⁾	Abijõud ²⁾	Kokku	Profes-seurs etc.	Assistants etc.	Total	Õppejõud ¹⁾	Abijõud ²⁾	Kokku	1/XII 1928		
																Profes-seurs etc.	Assistants etc.	Total
Usuteaduskond	5	2	10	8	1	9	3	1	9	4,7	1,5	3,3	5,4	0,8	3,2	5,6	0,7	3,3
Õigusteaduskond	24	5	29	19	5	24	17	4	21	14,1	3,7	9,5	12,7	3,8	8,5	12,0	3,0	7,6
Arstiteaduskond	38	55	93	31	57	88	27	81	88	22,4	40,7	30,5	20,3	43,2	31,3	19,0	45,5	31,9
Filosoofiateaduskond	46	4	50	42	4	46	39	4	43	27,0	3,0	16,4	28,3	3,0	16,4	27,5	3,0	15,6
Mat.-loodusteaduskond	30	40	70	24	41	65	28	42	70	17,6	29,6	22,9	16,1	31,0	23,2	19,7	31,4	25,3
Loomaarstiteaduskond	12	13	25	12	12	24	10	11	21	7,1	9,6	8,2	8,1	8,1	8,5	7,0	8,2	7,6
Põllumajandusteaduskond	12	16	28	13	12	25	13	11	24	7,1	11,9	9,2	8,7	9,1	8,9	9,2	8,2	8,7
Kokku—Total	170	135	305	149	132	281	142	134	276	100	100	100	100	100	100	100	100	100

b) Õppejõudude koosseis. Järgnevalt võtame vaatlusele õppepersoonali rahvuse, riikkondluse ja vanuse. Arvestame ainult õppejõududega, väljajättes assistendid ja muud abijõud.

Rahvus. Eesti rahvusest professoreid, dotsente ja muid õppejõude oli meil 1928 a. sügissemestri algul 64,8% õppejõudude üldarvust, 60,9% vastu 1926 a. Professorite-estlaste arv püsib 1928 a., võrreldes 1926 a., samal tasapinnal; kasvanud on Eesti rahvusest dotsentide ja muude õppejõudude arv.

Tartu ülikooli õppejõud (ilma abijõududeta²⁾) rahvuse järgi 1928 ja 1926 a. septembris.
Corps enseignant de l'Université de Tartu d'après la nationalité en septembre 1928 et 1926.

10.	Eestlased Estoniens		Sakalased Allemands		Venelased Russes		Soomlased Finnois		Ungarlased Hongrois		Helveetsl. Suisses		Prantslased Français		Lätlased Létons		Taaniased Danois		Kokku Total	
	1928	1926	1928	1926	1928	1926	1928	1926	1928	1926	1928	1926	1928	1926	1928	1926	1928	1926	1928	1926
	Professorid ja professori k. t.	43	41	19	21	3	2	2	1	1	1	2	1	—	—	—	—	1	—	71
Dotsendid ja dotsendi k. t.	20	15	4	5	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	21
Muud õppejõud ³⁾	52	25	18	10	5	6	—	1	—	1	—	—	5	1	1	1	—	—	81	45
Kokku	115	81	41	36	9	8	3	3	1	2	2	1	5	1	1	1	1	—	178	133
	%																			
Professeurs et leurs remplaçants	60,6	61,2	26,8	31,3	4,2	3,0	2,8	1,5	1,4	1,5	2,8	1,5	—	—	—	—	1,4	—	100	100
Chargés de cours et leurs remplaçants	77,0	71,4	15,4	23,8	3,8	—	3,8	4,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	100
Autres	64,2	55,6	22,2	22,2	6,2	13,4	—	2,2	—	2,2	—	—	6,2	2,2	1,2	2,2	—	—	100	100
Total	64,6	60,9	23,0	27,0	5,0	6,0	1,7	2,2	0,6	1,5	1,1	0,8	2,8	0,8	0,6	0,8	0,6	—	100	100

¹⁾ Õppejõud = teaduste õpetajad ja abiõppejõud.

²⁾ Abijõud = assistendid ja muud abijõud.

³⁾ Teaduslike õppeleasannete tähtjad, eradotsendid, lektorid, erialnete õpetajad, prosektorid, astronoom-observaator ja kõik muud abiõppejõud.

Peale eestlaste moodustavad suuruselt tähtsama rühma õppepersonaali koosseisus sakslased

Õppepersonaali üldarvus oli:

	Eestlasi	Sakslasi	Kõik muud rahvused kokku
1928 a. II semestril . . .	64,6%	23,0%	12,4%
1926 a. „ „ . . .	60,9 „	27,0 „	12,1 „

Riikondlus. Õppejõudude arv riikondluse järgi on kahel viimasel aastal õige sta-

biilne. Väikest (0,4%) kahanemist näitab õpetajate-välismaalaste arv:

Eesti kod. Välismaalasi	
1928 a. II sem. oli õppejõude . . .	85,4 14,6
1926 „ „ „ „ . . .	85,0 15,0

Õppejõud-välismaalased jaotusid 1928 a. järgmiselt: professorid (13): Saksa kod. 6, Soome—2, Helveetsia—2, Ungari—1, Taani 1 ja end. Vene-riigi (kodakondsuseta)—1; dotsendid: Soome—1. muud õppejõud (12): Prantsuse kod. 5, Saksa—4, end. Vene—2 ja Latvia—1.

Tartu ülikooli õppejõud (ilma abijõudeta ¹⁾ riikondluse järgi 1928 ja 1926 a. septembris.
Corps enseignant de l'Université de Tartu d'après la sujétion en 1928 et 1926.

11.	Eesti kodanikud Sujets de l'Estonie		Välismaalased Étrangers		Kokku Total		%					
							Eesti kodanikud Sujets de l'Estonie		Välismaalased Étrangers		Kokku Total	
	1928	1926	1928	1926	1928	1926	1928	1926	1928	1926	1928	1926
Professorid ja professori k. t. Profes. et leurs remplaçants	58	55	13	12	71	67	81,7	82,1	18,3	17,9	100	100
Dotsendid ja dotsendi k. t. Chargés de c. et leurs rempl.	25	20	1	1	26	21	96,2	95,2	3,8	4,8	100	100
Muud õppejõud—Autres . . .	09	38	12	7	81	45	85,2	84,4	14,8	15,6	100	100
Kokku—Total . . .	152	113	26	20	178	133	85,4	85,0	14,6	15,0	100	100

Vanus. Õppejõudude üldarvust oli 1928 a. II sem. algul (sulgudes 1926 a. arvud):

	Alla 30 a.: 30—49 a.: 50 a. ja üle:
Professoreid . . .	(—) 60,6 (62,3) 39,4 (37,7)
Dotsente	3,8 (—) 69,2 (75,0) 27,0 (25,0)
Muid õppejõude . . .	14,8 (4,5) 69,2 (68,2) 16,0 (27,3)

Õppejõudude vanuses alla 30 ja 60 a. ja üle oli 1928 a. 38:

	Alla 30 a.:				Kokku
	26 a.	27 a.	28 a.	29 a.	
Professorid	—	—	—	—	—
Dotsendid	—	—	1	—	1
Muud õppejõud	1	4	5	2	12
Kokku	1	4	6	2	13

	60 a. ja üle:			Kokku
	60—64 a.	65—69 a.	70 a. ja üle	
Professorid	8	4	2	14
Dotsendid	1	1	—	2
Muud õppejõud	4	3	2	9
Kokku	13	8	4	25

Tartu ülikooli õppejõud (ilma abijõudeta ¹⁾ vanuse järgi 1928 ja 1926 a. septembris.
Corps enseignant de l'Université de Tartu d'après l'âge en 1928—26.

12.		Alla 30 a. Moins de 30	%				Kokku Total	Alla 30 a. Moins de 30	%				Kokku Total
			30—39 a.	40—49 a.	50—59 a.	60 ja üle et plus			30—39 a.	40—49 a.	50—59 a.	60 ja üle et plus	
Professorid ja professori k. t. Professeurs et leurs remplaçants . . .	{ 1928 . . .	—	14	29	14	71	—	19,7	40,9	19,7	19,7	100	
	{ 1926 . . .	—	12	31	15	11	69	17,4	44,9	21,8	15,9	100	
Dotsendid ja dotsendi k. t. Chargés de cours et leurs remplaçants . . .	{ 1928 . . .	1	13	5	5	2	26	3,8	50,0	19,2	19,3	100	
	{ 1926 . . .	—	11	4	3	2	20	—	55,0	20,0	15,0	100	
Muud õppejõud—Autres	{ 1928 . . .	12	28	28	4	9	81	14,8	34,6	34,6	4,9	11,1	
	{ 1926 . . .	2	17	13	5	7	44	4,5	38,6	29,6	11,4	15,9	
Kokku—Total	{ 1928 . . .	13	55	62	23	25	178	7,3	30,9	34,9	12,9	14,0	
	{ 1926 . . .	2	40	48	23	20	133	1,5	30,1	36,1	17,3	15,0	

5. Ülikooli majandus 1926/27—1927/28 a.
Dépenses de l'Université 1926/27—1927/28.

Ülikool on autonoomse asutisena iseseisev oma õppetöö korraldamises kui ka oma majanduslik-administratiivses tegevuses. Oma ülalpidamise kulud saab ülikool riigikassast eelarve põhjal antavast krediitist ja ülikooli erisummadest. Peale riigi poolt

ülikooli ülalpidamiseks eelarve korras määratud summade, kujundavad kõik muud tulud (õppemaksud, kliinikute, instituutide, asutiste, mõisate sissetulekud jne.) ülikooli erisummad, mis on ülikooli äravõtmata omandus. Need erisummad tarvatakse riiklikkude eelarvesummade täienduseks, ülikooli teaduslikeks ja õppeotstarbeiks kui ka erakorraliseks kuludeks, mille jaoks ei ole määratud riigi poolt summe.

¹⁾ Abijõud = assistendid ja muud abijõud.

Kahe viimase — 1926/27, 1927/28 — aasta jooksul ülikoolile antud riigisummade kulutamise kohta on olemas kokkuvõtted. Kahjuks ei saa aga täpselt kindlaks teha ülikooli erisummade tegelikke tulusi-kulusid, sest et ülikool oma erisummade eelarveis ja aastaaruandeis ei näita mitte ainult tegelikku tulu-kulu, vaid ka summade läbikäike.

Meil on siiski korda läinud, Riigikontrolli kaasabil, ülikooli erisummade tulude-kulude aruandest väljavõtte teel kõrvaldada peaaegu kõik läbikäidavad summad ja seega saavutada ligikaudse — enam-vähem täpse — ülevaate ka ülikooli erisummade tegelikkude tulude-kulude kohta.

Tartu ülikooli erisummade tulud 1926/27 ja 1927/28 a. (kroones).
Revettes des sommes spéciales de l'Université de Tartu 1926/27 et 1927/28 (en kr.).

13.	1.IV.27— 1.IV.28	1.IV.26— 1.IV.27	%	
			1927/28	1926/27
Mitmesugused õppemaksud— <i>Diverses rétributions scolaires</i>	352 122	318 816	29,1	29,4
Õppur-sõdurite õppeabinõud— <i>Subsides aux étudiants-anciens militaires</i>	11 743	13 676	1,0	1,3
Erastipendiumid— <i>Bourses spéciales</i>	22 307	25 324	1,8	2,3
Kapitalid ja nende %— <i>Capitaux et leurs %</i>	—	548	—	0,1
Kliinikud— <i>Cliniques</i>	547 928	470 553	45,3	43,3
Muud asutised, kabinetid, instituudid, mõisad ja õppemetskond— <i>Autres institutions, cabinets, instituts, fermes et arrond. forestiers démonstratifs</i>	239 726	249 044	19,3	22,9
Mitmesugused sissetulekud— <i>Revettes diverses</i>	36 536	7 642	3,0	0,7
Kokku— <i>Total</i>	1 210 362	1 085 603	100	100

Ülikooli erisummade tuludes moodustab õppemaks kandvama artikli—ligi 30% sissetulekuist. Kliinikute sissetulekute osatähtsus on küll suurem (45% ümber tuludest), samuti annavad ka mitmesugused asutised, instituudid, kabinetid ja ülikooli majandusl. ettevõtted võrdlemisi suuri sissetulekuid (umbes 20% üldtulust), kuid kliinikute ja muude nimetatud asutiste ülalpidamiskulud, nagu allpool näeme, neelavad täielikult ka kõik nende sissetulekud, nii et reaalselt kaetakse peaaegu kõik erisummade kulud ja asutiste puudujäägid just õppemaksust sissetulnud summest.

likult ka kõik nende sissetulekud, nii et reaalselt kaetakse peaaegu kõik erisummade kulud ja asutiste puudujäägid just õppemaksust sissetulnud summest.

Vabu summe oli ülikooli erisummade deposiidi arvel:

1/IV. 1928 a. Kr. 365 088
„ 1927 a. Kr. 283 094

Tartu ülikooli erisummade kulud 1926/27 ja 1927/28 a. (kroones).
Dépenses des sommes spéciales de l'Université de Tartu en 1926/27 et 1927/28 (en kr.).

14.	1.IV.27— 1.IV.28	1.IV.26— 1.IV.27	%	
			1927/28	1926/27
Õppur-sõdurite õppeabinõud— <i>Subsides aux étudiants-anciens militaires</i>	10 271	36 753	1,0	3,3
Erastipendiumid— <i>Bourses spéciales</i>	24 283	23 409	2,3	2,1
Kapitalid ja nende %— <i>Capitaux et leurs %</i>	148	1 204	0,0	0,1
Kliinikud— <i>Cliniques</i>	515 438	480 863	48,1	43,6
Muud asutised, kabinetid, instituudid, mõisad ja õppemetskond— <i>Autres institutions, cabinets, instituts, fermes et arrond. forestiers démonstratifs</i>	350 095	327 276	32,6	29,7
Mitmesugused väljaminekud— <i>Dépenses diverses</i>	7 536	4 437	0,7	0,4
Teenistustasu— <i>Salaires</i>	20 462	19 872	1,9	1,8
Ametisõidud— <i>Voyages officiels</i>	3 842	8 791	0,4	0,3
Ametnikkude ja teenijate arstiabi ja toetus— <i>Allocations et traitement médical aux employés et service</i>	1 976	2 000	0,2	0,2
Juridiline abi ja kohtukulud— <i>Aide juridique et frais de procès</i>	1 123	486	0,1	0,0
Kantseleikulud— <i>Frais de bureau</i>	3 666	5 240	0,3	0,5
Majapidamine— <i>Frais économique</i>	6 538	21 434	0,6	1,9
Veokulud— <i>Frais de transport</i>	2 086	678	0,2	0,1
Vallasvara— <i>Achat et entretien du mobilier</i>	2 872	15 189	0,3	1,4
Hoonete remont ja ehitused— <i>Répartition et constructions des bâtiments</i>	50 189	125 695	4,7	11,4
Kultuurilise toetus— <i>Subventions pour les étudiants</i>	71 084	34 685	6,6	3,2
Kokku — <i>Total</i>	1 071 589	1 103 102	100	100

1926/27—1927/28 a. riigilt saadud summade tegelikust tarvitamisest võimaldab — üksikute kululiikide järgi — ülevaate tab. 15.

Tõusnud on 1927/28 a. võrreldes eelmise aastaga teenistustasu 66,1% pealt 70,6% peale kulu üldsummast. Muud kulutused on suhteliselt peaaegu võrdsed. Mõned kululiigid—veokulud, vallasvara soetus, hoonete remont ja

ehitused—mis 1926/27 a. osaliselt esinesid ka riigisummest, puuduvad 1927/28 a., (kaetakse täielikult ülikooli erisummest).

Riigi summest kulutati 1 üliõpilase peale (arvestades ka vabakuulajaid):

1927 a. Kr 267,9
1926 a. Kr 239,8

Tartu ülikooli riigisummade tegelikud kulud 1926/27 ja 1927/28 a. (kroones).
Utilisation des sommes assignées par l'État pour l'Université de Tartu (kr.) 1926/27 et 1927/28.

15.	1. IV 27-- 1. IV 28	1. IV 26-- 1. IV 27	%	
			1927/28	1926/27
Teenistustasu—Salaires	806 456	748 668	70,6	66,1
Ametsõidud—Voyage d'office	843	1 017	0,1	0,1
Ametnikkude ja teenijate laste abiraha, arstabi ja toetus—Allocations, traitement medical, et secours aux enfants des employés et du service	32 046	31 086	2,8	2,7
Kantsleikulud—Frais de bureau	3 511	3 753	0,3	0,3
Majapidamine (majateenijad, küte, valgustus, vesi, korrashoid jne.)—Frais économ. (service domestique, chauffage, éclairage, conduite d'eau, entretien de l'ordre etc.)	132 998	128 927	11,6	11,4
Veokulud—Frais de transport	—	1 945	—	0,2
Vallasvara soetus ja korrashoid—Achat et entretien du mobilier	—	2 375	—	0,2
Hoonete remont ja muud ehitused—Réparation et construction des bâtiments	—	30 000	—	2,6
Kultuuriline toetus (stipendiumid ja toetused hariduse alal)—Subventions pour les étudiants	49 942	52 600	4,4	4,7
Loodusvarade uurimine—Étude des richesses naturelles	5 450	6 105	0,5	0,5
Instituutide, kabinetide ja kliinikute ülalpidamine—Entretien des instituts, cabinets et cliniques	110 307	111 547	9,7	9,9
Kodifikatsioon ja kirjastamine—Codification et éditions	—	15 000	—	1,3
Segakulud—Dépenses diverses	—	146	—	0,0
Kokku—Total	1 141 548	1 133 169	100	100

Tartu ülikooli kohta enim Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid ja andmed:

Tartu ülikooli õppejõud, üliõpilaskond ja majandus 1922—26, A. Lepp, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 281—288.
Õppeasutised 1922—27 a., A. Lepp, Eesti Statistika 1928, lhk. 200—210.
Eriväljaanne: Haridus Eestis, seeria Eesti Demograafia, v. I, 1924 a.

A. Lepp.

TALLINNA TEHNIKUM 1926—28 a.

L'ÉCOLE TECHNIQUE SUPÉRIEURE à TALLINN de 1926—28.

Sis u: 1. Üliõpilaste koosseis 1926—28 a.: a) arv ja sugu, lhk. 240; b) rahvus, riikkondlus ja vanus, lhk. 240; 2. Üliõpilaste arvu-
line liikumine ja õppimises edasijõudmine, lhk. 241. 3. Tehnikumi õppejõud, lhk. 241. 4. Tehnikumi majandus, lhk. 242.

1. Üliõpilaste koosseis 1926—28 a.
Composition des étudiants
1926—28.

a) Arv ja sugu. Tallinna tehnikumi üliõpilaste arv on viimase kahe aasta jooksul kasvanud 16,1% võrra:

Oh üliõpilasi.	%	
31. XII: M. N. K. M. N. K.		
1928 a. 498	11	504 97,8 2,2 100% (116,1%)
1927 a. 487	16	503 96,9 3,2 100% (115,9%)
1926 a. 463	21	484 95,7 4,3 100% (100%)

Naised moodustavad tehnikumi üliõpilaste koosseisus tähtsuseti osa: 31/XII 28 a. oli neid ainult 2,9%, kaks aastat tagasi—4,3%.

Tehnikumi üliõpilaste arv 31.XII.1928 a.
Nombre des étudiants de l'école technique supérieure à Tallinn au 31.XII.1928.

1.	M.	N.	K.	%
Harud:				
Ehitustehnika—Technique de construction	118	—	118	23,4
Elektrotehnika—Electro-technique	113	4	117	23,2
Kultuurtehnik—Technique du sol	76	—	76	15,1
Masinaehitus—Construction de machines	61	—	61	12,1
Arhitektuuri—Architecture	39	4	43	8,5
Tehnilise keemia—Chimie technique	4	1	5	1,0
Üldsemester—Cours général	82	2	84	16,7
Kokku—Total	493	11	504	100

Tehnikumis on praegu kaks osakonda:

1) mehaanika osakond—elektrotehnika, masinaehituse ja tehnilise keemia (sulgemisel) harudega ja

2) ehitusosakond — ehitustehnika, arhitektuuri ja kultuurtehnik harudega.

b) Rahvus, riikkondlus ja vanus.
Rahvus. Tehnikumi Eesti rahvusest üliõpilaste arv on viimasel aastal tõusnud 86,4% pealt 88,1 peale.

Tehnikumi üliõpilaste rahvus 31. XII 1926—28.
Nationalité des étudiants de l'école technique supérieure de 1926—28.

2.	1928	1927	1926	%		
				1928	1927	1926
Eestlasi—Estoniens	444	437	418	88,1	86,9	86,4
Venelasi—Russes	41	48	46	8,1	9,5	9,5
Sakslasi—Allemands	9	10	10	1,8	2,0	2,1
Juute—Juifs	2	1	3	0,4	0,2	0,6
Lätlasi—Lettons	4	4	3	0,8	0,8	0,6
Muud—Autres	4	3	4	0,8	0,6	0,8
Kokku—Total	504	503	484	100%	100%	100%

Huvitav on märkida, et tehnikumi üliõpilaste rahvuslik koosseis viimasel ajal suhteliselt pea-
aegu täpselt vastab Eesti riigi elanikkude rah-

vuslikule üldkoosseisule (sulgudes Tartu ülikooli üliõpilaste rahvuslik koosseis 1/XII. 28 a.):

Rahvus	Elanikkude rahvuslik koosseis rahvalugemisel	Üliõpilaste koosseis 31/XII. 28 a.
Eestlased . . .	87,7%	88,1% (82,2)
Venelased . . .	8,2 „	8,1 „ (4,7)
Sakslased . . .	1,7 „	1,8 „ (6,4)
Juudid	0,4 „	0,4 „ (4,1)
Muud	2,0 „	1,6 „ (2,6)

Vaadeldes üliõpilaste rahvuslikku koosseisu 31. XII. 1928 a. üksikuis tehnikumi harudes, saame järgmise pildi:

Harud:	Eestl.	Venel.	Saksl.	Juudid	Lätl.	Muud	Kokku
Ehitustehnika . .	101	14	1	—	2	—	118
Elektrotehnika .	101	11	2	1	1	1	117
Kultuurtehnika .	75	—	—	—	1	—	76
Masinaehituse . .	54	3	3	—	—	1	61
Arhitektuuri . .	38	3	1	—	—	1	43
Tehnilise keemia .	3	1	—	—	—	1	5
Üldsemester . . .	72	9	2	1	—	—	84
Kokku	444	41	9	2	4	4	504

RIIKKOND LUS. Eesti riiklondluse kuu-luvaid üliõpilasi oli 31/XII. 28 a. 98,4% üliõpilaste arvust, välismaalasi vastavalt ainult 1,6%. Kõik välismaalased on erandita end. Veneriigi kodanikud, ehk n. n. kodakonsusetä isikud (emi-grandid).

Üliõpilaste riiklondlus 31/XII:

	Eesti kod.	Välism.	Kokku	Eesti kod. %	Välism.
1928 a.	496	8	504	98,4	1,6
1927 a.	492	11	503	97,8	2,2
1926 a.	473	11	484	97,7	2,3

Üliõpilaste vanus. 31. XII. 1928 a. oli tehnikumis üliõpilasi vanuses (sulgudes Tartu ülikooli üliõpilaste vanuslik koosseis 1.XII.28 a.):

		%
Alla 20 a.	21	4,2 (9,4%)
20—24 a.	264	52,4 (49,5%)
25—29 a.	151	29,9 (28,7%)
30 a. ja v.	68	13,5 (12,4%)

2. Tehnikumi üliõpilaste arvuline liikumine ja edasilõudmine õppimises.

Mouvement du nombre d'étudiants et progrès des étudiants.

31/XII 27—31/XII 28 a.	On 31/XI	%	Juuretõlnud aasta jooks.	%	Lahkunud aasta jooks.	%	On 31/XII	Kaasv aasta jooksul	
503	100%		84	16,7	83	16,5	504	+0,2%	
26--	27	484	100	110	24,7	91	18,8	503	+3,9
25--	26	463	100	144	31,1	123	26,6	484	+4,5

Tehnikumi kursus jaguneb alam- ja ülem-astmeks — kumbki 3 semestrise kestvusega. Alamastme lõpetaja saab tehniku kutse ja õiguse astuda ülemastmele. Ülemastme lõpetaja

omandab pärast lõpetamisele järgnevat ühe-aastast praktikat, tegeliku inseneri kutse. Tehnikumist on lahkunud viimase kolme aasta jooksul enne kursuse lõpetamist: 1928 a. 61 üliõpilast, 1927 a. 86, 1926 a. 115. Kursuse on lõpetanud tegeliku insenerina: 1928 a. 22 isikut, 1927 a. 5, 1926 a. 8. Üldse on tegeliku insenerina Tallinna tehnikumi lõpetanud kuni 1. I. 1929 a. 58 isikut.

Tehniku kutseeksami on teinud:

	1928 a.	1927 a.
Masinaehituse alal	—	5
Kultuurtehnika „	8	3
Keemia „	6	16
Elektrotehnika „	—	7
Ehitustehnika „	2	—
Kokku	16	31

Tallinna tehnikumi juures töötab tehnikumi eriosakonnana veel laevamehaanikute kool. Kooli kursus on 3 aastane: alamaste nelja ja sellele järgnev ülemaste kahe semestriga. Alamaste valmistab III järgu aurulaevamehaanikuid, ülemaste — II järgu aurulaevamehaanikuid ja mootorlaevamehaanikuid (I järgu mehaaniku diploomi saab II järgu mehaanik vastava praktilise staaži põhjal). Kooli võetakse kuueklassilise algkooli haridusega.

Õpilasi oli laevamehaanikute koolis 31/XII:

1928 a. . . .	54 (õpetajaid 12)
1927 „ . . .	53
1926 „ . . .	47

Kooli lõpetasid 1928 a.: III järgu mehaanikuna 12, II järgu mehaanikuna 9, II järgu mootor-mehaanikuna 4. Üldse on kuni 31/XII 1928 a. kooli lõpetanud:

III järgu mehaanikuna . .	87 isikut
II „ „ „	49 „
II „ mootormehaanikuna 14	„

3. Tehnikumi õppejõud 1926-28.

Personnel enseignant 1926-28.

Õppejõude oli Tallinna tehnikumil 31/XII:

	Õliõpilasi tuli 1 õppejõu peale keskmiselt:
1928 a. . . .	35
1927 „ . . .	31
1926 „ . . .	32

Õppejõud on kõik erandita meessoost ja Eesti vabariigi kodanikud.

Õppejõudude rahvuslik koosseis 31/XII 1928 a. (sulgudes andmed 31/XII 27 a. kohta):

	%
Eestlasi	33 } 94,3 (29 = 98,5%)
Sakslasi	1 } 5,7 (2 = 6,5%)
Venelasi	1 }

4. Tehnikumi majandus.
Recettes et dépenses de l'école.

Tehnikumi peetakse ülal riigi poolt. Peale riigi eelarve põhjal antavate krediitide on tehnikumil veel erisum-

mad, nagu ülikoolilgi. Erisummad moodustuvad üliõpilaste õppemaksudest ja muist sissetulekuist ja tarvitatakse riigi eelarvesummade täienduseks.

Tallinna tehnikumi tegelikud tulud-kulud 1926/27 ja 1927/28.
Recettes et dépenses de l'école technique supérieure à Tallinn 1926/27—1927/28.

	Summa kroones		%	
	1/IV 1927— 1/IV 1928 a.	1/IV 1926— 1/IV 27 a.	1927/28	1926/27
a) Tulud — Recettes (kr.)				
Riigisummad eelarve korras— <i>Sommes assignées par l'État</i>	154 206	164 608	71,6	83,0
Tehnikumi erisummad— <i>Sommes spéciales de l'école technique</i>	61 217	33 707	28,4	17,0
Sellest— <i>Dont</i> : 1) õppemaks— <i>rétribution scolaire</i>	35 340	37 923	16,4	16,7
2) toetused ja muud sissetulekud— <i>subvention et autres recettes</i>	25 877	1784	12,0	0,0
Kokku—Total	215 423	198 315	100%	100%
b) Kulud — Dépenses (kr.)				
Riigisummad— <i>Sommes assignées par l'État</i>	149 757	159 213	72,4	84,9
Tehnikumi erisummad— <i>Sommes spéciales de l'école technique</i>	57 081	28 378	27,6	15,1
Kokku—Total	206 838	187 591	100%	100%

Keskmiselt langes 1 tehnikumi üliõpilase peale kulusid:

	Arvestades terve kulusummaga	Arvestades ainult riigisummadega
1927 a.	kr 372,0	269,4
1926 a.	kr 35,38	299,8

Kulusumma väljaarvamisel ühe üliõpilase peale on üliõpilaste arvule juure arvatud tehnikumi juures eriosakonnana töötava laevamehaanikute kooli õpilased, sest et l-mehaanikute koolil ühine lahutamata majandus tehnikumiga.

Tallinna tehnikumi kohta ennem Keskbüroo väljaandets ilmunud artiklid ja andmed:

Tallinna tehnikumi õpilased, õppejõud ja majandus 1922—26 a., A. Lepp, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 299—290.
Õppeasutised 1922—27 a., A. Lepp, Eesti Statistika 1928, lhk. 200—210.
Eriväljaanne: Haridus Eestis, seeria Eesti Demograafia, v. I, 1924 a.

PIKALAENU PANK 1928 a.
BANQUE NATIONALE de CRÉDIT à LONG TERME 1928 a.

Pikalaenu pank alustas tegevust 1. I. 1928 a.

Põhikirja alusel on Pikalaenu panga ülesandeks: anda pikaajalisi laene põllumajandusele, tööstusele, laevandusele, ehitustegevusele, omavalitsustele, samuti ka teistele asutustele, ettevõtetele ja ühistegelistele ühingutele kas kinnisvarade või laevade pantimisel või teiste kindlustuste vastu, ning laenude ja nõudmiste valitsemine, mis Eesti pangast tema põhikirja § 82 põhjal valitsusele üleandmisele kuulusid. Pank allub Vabariigi Valitsusele rahaministri kaudu.

Valitsemisele võetud laenude ja nõudmiste summa 31. I. 28. oli 26 435 tuh. krooni, kuna

30. XI. 28. nende summa langes 23 108 tuh. kroonini, aset leidnud tasumiste ning laenude panga omaarvele võtmiste järeltulusel.

Laenude seis panga omaarvel 30. XI. 28. oli:

Laenuid mitmesug. kindlustustel	3 177	tuh. kr
Soodustatud laenuid	2 816	" "
Laenuid Rahamin. põllum. fondist	803	" "
Laenuid Töö-hoolek. minist. fondist	3	" "
Laenuid 1928 a. ikaldusfondist	5	" "
Hüpoteeklaenuid	1 948	" "
Kokku	8 751	tuh. kr

PIKALAENU PANGA ARISEIS 1. II—1. XII. 1928 a. (1000 kr).
SITUATION FINANCIERE de la BANQUE NATIONALE de CRÉDIT à LONG TERME (1000 kr).

	1. II	1. IV	1. VII	1. X	1. XII
Aktiva — Actif					
Kassa ja jooksvad arved— <i>Caisse et comptes courants</i>	341	1 112	5 909	5 357	5 471
Väärtpaberid— <i>Effets</i>	71	442	578	1 058	1 198
Laenuid— <i>Prêts</i>	10	933	4 250	6 564	8 752
a) Hülpoteek laenuid— <i>Avances hypothécaires</i>	—	—	298	1 143	1 948
b) Laenuid fondidest— <i>Avances des fonds</i>	—	602	328	495	811
Ärikulud— <i>Frais de bureau</i>	5	26	68	115	153
Makstud % ja komisjonid— <i>% et commissions payés</i>	—	7	14	51	55
Muud aktiivid— <i>Autres actifs</i>	—	148	35	32	41
Kokku — Total	427	2 673	10 854	13 177	15 670
Vabariigi Valitsuselt valitsemisele võetud laenuid ja nõudmised— <i>Avances transmises par le Gouvernement et administrées par la Banque</i>	26 434	26 332	25 373	24 292	23 108
Üldse — Grand total	26 861	29 005	36 227	37 469	38 778
Passiva — Passif					
Põhikapital— <i>Capital de fonds</i>	—	—	5 000	5 000	5 000
Võlakirjad— <i>Obligations</i>	10	10	1 810	4 510	5 410
Valitsemisele võetud fondid— <i>Fonds acceptés pour l'administration</i>	—	—	—	1 074	1 501
Vabariigi Valitsuse fondid— <i>Dépôts de Gouvernement</i>	333	1 579	2 773	1 943	2 886
Saadud % ja komisjon— <i>% et commissions reçus</i>	34	109	316	590	800
Muud passiivid— <i>Autres passifs</i>	—	975	955	60	73
Kokku—Total	427	2 673	10 854	13 177	15 670
Vabariigi Valitsuse poolt üle antud laenuid ja nõudmised— <i>Avances et obligations transmises par le Gouvernement</i>	26 434	26 332	25 373	24 292	23 108
Üldse — Grand total	26 861	29 005	36 227	37 469	38 778

Tab. 1. Sisse- ja väljavedu veebruaris 1929 a. —

Rühm, kuhu kuulub en- duses klassifitseeritud.	Dans les chiffres du tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. Trafic de perfectionnement, réexportation et ré- importation sont compris.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Inglise Anglete- rre	Läti Letto- nie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Poola Polog- ne	Prant- suse France	Rootsi Suède	Saksa Aile- magne	Čeh- hosto- vakkia Tšheco- slovaq.	Ühis- riigid Etats- Unis	Muud riigid Aulres pays
Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie											
A. Sissevedu tonnides — Importation en tonnes.											
5	I. 1. Elusloomad (arv—nombre)	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—
1, 4	II. Toidu- ja maitseained, joogid	643	6	1 480	1 076	3	10	3 441	116	2 574	711
1, 2	2. Tera- ja jahvatatud vill	252	0,2	—	0,3	—	10	2 876	—	2 551	368
3	3. Aia- ja juurvili	—	0,0	0,0	0,0	0,2	—	38	2	9	259
4	4. Karjasaadused	—	0,5	0,0	—	0,1	0,1	—	—	14	0,8
4	5. Kata, kalasaadused ja vähid	377	—	0,0	—	0,1	—	—	—	—	0,7
1	6. Muud toidu- ja maitseained ning joogid	14	0,9	1219	1 076	3	0,1	114	114	0,3	87
6	7. Loomasööt	—	5	261	—	—	—	413	—	—	—
4, 7	III. Toores- ja poolvalmisained	3 435	2 992	845	87	7	3 081	940	0,0	717	396
8	8. Loomariigilained (peale rasvade)	—	0,0	—	—	0,0	1	4	—	—	9
9	9. Seemned, taimed ja nende osad	0,1	27	140	0,0	6	—	14	0,0	18	150
10	10. Metsamaterjal	—	2 948	—	—	—	—	20	—	—	22
10	11. Faberiitooresained	—	—	—	—	—	—	—	—	—	117
12	12. Tekstiiltooresained	—	6	11	—	—	—	—	—	148	61
17, 18	13. Ärtsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	0,2	—	—	—	—	1	37	—	—	—
19—21	14. Mineraalid peale ärtside	3 799	—	132	—	—	9	834	—	—	2
19	15. Keemiatööstuse tooresained:	134	11	565	86	1	3 069	20	—	551	34
20	a) sellest õlid, rasvad, vaigud, kummi tooreid	134	11	565	86	1	9	19	—	551	34
	b) vietisained	—	—	—	—	—	3 060	—	—	—	—
6	IV. Valmisaadused	111	64	20	27	97	132	1 062	42	17	811
8	16. Nahad töötatud ja nahkaup	0,8	1	—	0,1	0,0	0,0	5	0,2	—	0,7
9	17. Puittootussaadused	0,0	6	3	0,0	0,0	—	34	0,0	0,0	59
11	18. Faberiitööstussaadused	0,1	24	0,2	0,5	0,3	0,3	24	1	0,1	142
12, 13	19. Tekstiilitööstussaadused	17	3	0,8	2	12	7	30	17	0,0	16
14	20. Metallid	42	11	—	—	64	16	608	15	0,0	478
15	21. Põllumajandusmasinad ja riistad	—	0,9	—	—	—	28	20	—	2	10
15	22. Jõu- ja töomasinad	45	3	—	0,7	1	6	105	0,0	3	7
16	23. Metallkaup	1	4	0,0	13	11	18	110	3	2	19
16	24. Elektrimasinad—aparaadid ja tarbeasjad	0,8	0,1	0,3	—	0,4	10	17	0,0	0,7	3
16	25. Instrumendid, aparaadid ja laskeriistad	2	0,3	—	—	0,6	0,2	6	0,2	0,1	1
15	26. Transportabinõud	0,1	—	—	0,0	0,2	0,0	8	—	7	0,4
17	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad	0,3	3	0,0	0,8	0,6	0,2	25	5	0,0	14
19, 21	28. Keem atööstussaadused	2	9	16	10	6	46	67	0,1	2	65
22	29. Muud eraldi nimetatava kaubad	0,2	0,0	—	0,0	0,2	0,0	3	0,7	0,0	1
12, 13, 22	V. 30. Kallits metallid ja -kiivid	—	0,0	—	—	—	—	0,1	—	—	0,0
	Kokku { kg	4 689	3 062	2 348	1 190	107	3 223	5 443	158	3 308	1 918
	{ %	18,4	12,1	9,2	4,7	0,4	12,7	21,4	0,6	13,9	7,5
	Jaanuar 1928	4 015	2 241	3 758	5 011	81	680	11 258	496	2 889	4 985
	1/1—28/II 1929	6 704	5 304	6 136	6 201	185	3 908	16 701	658	6 197	6 838
B. Sissevedu kroonides — Importation en couronnes d'Estonie, égale 100 ⁰ / ₁₀₀ gramme de l'or pur (100 marks antérieurs).											
5	I. 1. Animaux vivants	—	1 260	—	—	—	—	—	—	—	—
1, 4	II. Denrées alimentaires et coloniales, boissons	194 239	1 297	143 090	258 302	7 383	3 337	582 615	29 300	544 055	251 350
1	2. Céréales et produits de minoterie	69 540	23	—	50	—	2 799	491 897	—	522 336	91 126
2	3. Produits des potagers et des vergers	—	3	8	7	183	—	11 878	1 110	6 185	88 755
3	4. Produits de l'élevage du bétail	—	82	15	—	244	138	—	—	15 297	1 089
4	5. Poissons, leurs produits et écrevisses	105 496	—	73	—	234	—	—	—	—	2 686
4	6. Autr. denrées aliment. et coloniales et boissons	19 203	790	111 562	258 245	6 722	400	18 525	28 190	237	67 694
1	7. Fourrage	—	394	31 432	—	—	—	60 315	—	—	—
6	III. Matières premières et demi-fabriquées	96 867	66 351	273 004	16 900	11 842	169 801	110 211	105	409 460	300 049
4, 7	8. Produits animaux (non compr. gras. et huiles)	—	899	—	—	400	2 836	23 484	—	—	22 980
8	9. Semences, plantes vivantes et leurs parties	146	34 457	207 222	170	10 864	—	37 893	105	11 342	108 758
9	10. Produits forestiers	—	18 423	—	—	—	—	5 510	—	—	14 517
10	11. Matières pour papier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27 510
12	12. Matières textiles	11 432	9 264	7 255	—	—	—	8 159	—	320 032	92 861
17, 18	13. Minéraux et métaux bruts	948	—	—	—	—	513	3 696	—	—	—
19—21	14. Minéraux (non compris minéraux)	66 990	—	2 584	—	—	1 200	20 350	—	—	298
19	15. Matières chimiques	17 411	3 308	55 943	16 730	1 078	165 252	11 199	—	78 086	33 675
20	a) dont huiles, graisses, résine et caoutch. brut	17 411	3 308	55 943	16 570	1 024	1 361	9 574	—	78 086	33 675
	b) engrais	—	—	—	—	—	163 891	—	—	—	—
6	IV. Produits fabriqués	274 278	104 750	14 045	49 005	290 233	199 133	1 138 446	250 789	43 464	464 222
8	16. Peaux apprêtées et articles en cuir et peau	7 070	15 594	—	964	283	2	68 750	2 592	—	7 992
9	17. Ouvrages en bois	25	3 732	1 957	44	53	—	16 539	5	36	20 720
11	18. Articles en papier et imprimés	640	12 675	290	205	1 545	466	37 423	1 171	267	60 850
12, 13	19. Articles textiles	200 085	27 448	4406	34 917	225 271	13 462	295 494	218 920	97	119 653
14	20. Métaux ouvrés	14 709	1 863	—	—	3 510	—	11 588	91 187	4 691	3 661 011
15	21. Outillage et machines agricoles	—	770	—	—	—	—	28 857	17 485	—	5 642
15	22. Machines motrices et machines industrielles	23 912	6 923	—	1 028	4 955	16 560	180 363	15	10 680	11 221
13	23. Articles en métaux non spécialement dénommés	2 537	6 585	35	8 019	7 596	24 292	131 539	3 348	4 113	18 446
15	24. Machin. et appareils électriques et leurs parties	4 908	615	2 971	—	6 081	70 295	78 849	166	3 305	25 540
16	25. Instruments, appareils et armes à feu	11 478	1 798	—	—	4 912	2 992	56 709	2 805	1 673	38 014
17	26. Moyens de transport	600	—	—	220	1 056	246	28 822	—	18 687	951
17	27. Céramique et autres produits minéraux	750	2 841	4	1 940	524	739	29 214	8 230	40	11 241
19, 21	28. Produits chimiques	5 456	23 863	4 382	1 397	31 071	29 602	92 254	605	2 297	60 751
22	29. Autres articles non spécialement dénommés	2 108	40	—	251	5 371	20	28 818	7 843	297	16 160
12, 13, 22	V. 30. Métaux et pierres précieuses, perles et coraux	—	200	—	—	470	—	12 960	—	—	9 137
	Total { kr	565 384	173 858	430 139	324 207	309 928	372 271	1 844 232	280 194	996 979	1 024 778
	{ %	8,9	2,8	6,8	5,1	4,9	5,9	29,2	4,4	15,8	16,2
	Janvier 1928	888 267	142 830	624 532	771 625	243 098	448 692	3 489 574	332 830	1 504 827	2 734 041
	1/1—28/II 1929	1 448 651	316 688	1 054 671	1 095 832	550 957	828 022	5 383 806	613 024	2 501 808	3 758 819

Importation et exportation en février 1929.

Kokku Total	%	Veebr. Fevrier 1928	I/I-28/II 1929	Belgia Belgique ¹⁾	Hollandi Pays-Bas	Inglise Angleterre	Läti Lettonie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Rootsi Suède	Saksa Allemagne	Soome Finlande	Taanl Danemark	Maud riigid Aul-pays	Kokku Total	%	Veebr. Fevrier 1928	I/I-28/II 1929
11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
16	—	177	24	—	—	—	74	—	—	—	—	—	—	74	—	284	I 1
10 060	39,5	11 845	30 373	—	0,1	156	132	—	—	280	183	—	13	764	6,7	2 358	1 760 II
6 052	23,8	5 873	20 456	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
308	1,2	355	1 743	—	—	—	—	—	—	0,4	0,6	—	—	1	—	1 159	3 3
15	0,1	18	83	—	—	—	154	—	—	251	170	—	—	578	5,1	1 017	1 340 4
378	1,5	287	942	—	—	—	8	—	—	28	7	—	—	56	0,5	33	154 5
2 828	10,3	2 783	5 420	—	0,1	2	7	—	—	5	—	—	0,4	14	0,1	148	86 6
679	2,6	2 584	1 727	—	—	—	115	—	—	131	—	—	—	115	1,0	—	197 7
13 003	51,1	9 943	24 232	513	—	4 578	131	199	9	306	900	—	1441	8 077	70,8	7 181	22 564 III
14	0,1	75	172	—	—	—	7	—	0,2	20	0,0	—	0,1	27	0,2	91	67 8
356	1,4	141	938	—	—	—	—	199	—	—	—	—	—	199	1,7	54	236 9
2 996	11,8	64	5 130	—	—	3 601	113	—	—	187	—	—	164	4 016	35,2	3 360	13 233 10
117	0,5	57	169	492	—	403	—	—	—	16	—	—	1183	2 094	18,4	1 856	4 954 11
234	0,9	683	1 192	21	—	573	10	—	—	40	91	—	10	746	6,6	1 054	2 004 12
38	0,1	6	425	—	—	—	—	—	—	9	93	—	83	185	1,6	209	499 13
4 777	18,8	4 621	9 255	—	—	—	—	—	—	—	771	—	—	771	6,8	526	1 460 14
4 471	17,5	4 296	6 991	—	—	—	0,8	—	—	38	—	—	—	39	0,3	31	111 15
1 409	5,5	1 926	3 927	—	—	—	0,5	—	—	38	—	—	—	39	0,3	0,8	104 a) 16
3 060	12,0	2 369	3 060	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— b) 17
2 383	9,4	2 509	6 235	—	2	448	415	741	88	205	28	84	554	2 565	22,5	1 938	8 253 IV
8	0,0	16	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	3	—	28	9 16
102	0,4	77	214	—	—	355	0,0	—	—	23	2	—	—	379	3,3	1 001	2 681 17
192	0,8	164	282	—	—	57	15	740	—	0,1	0,1	—	520	1 839	11,7	2 855	3 636 18
105	0,4	110	236	—	2	30	33	—	87	179	24	84	32	471	4,2	332	892 19
1 229	4,8	645	2 703	—	—	—	0,4	—	—	—	—	—	—	0,4	—	1	0,4 20
60	0,2	190	407	—	—	2	—	—	—	0,3	—	—	—	2	—	0,2	3 21
172	0,7	81	510	—	—	—	37	0,1	0,8	3	—	—	—	41	0,4	16	91 22
181	0,7	295	605	—	—	—	2	—	—	0,0	0,1	—	—	1	—	1	4 23
33	0,1	28	68	—	—	—	1	—	—	0,3	0,8	—	0,1	3	—	5	9 24
10	0,1	11	29	—	—	—	0,0	—	—	0,1	0,5	—	—	0,5	—	0,9	3 25
15	0,1	27	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,2	0,4 26
49	0,2	432	138	—	—	—	328	—	—	0,1	—	—	—	328	2,9	497	853 27
222	0,9	441	907	—	—	—	—	—	—	—	0,8	—	—	0,8	—	141	170 28
5	0,0	2	10	—	—	—	—	—	—	0,1	—	—	—	0,1	—	0,1	0,8 29
0,1	0,0	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	V 30
25 446	—	24 297	—	513	2	5 182	678	940	97	791	1 111	84	2 005	11 406	—	14 477	32 577
—	100	—	—	4,5	—	45,4	6,0	8,2	0,9	6,9	9,8	0,7	17,6	—	100	—	—
35 424	—	—	60 870	1 549	1 203	17 706	1 133	2 184	316	1 840	2 583	314	3 689	32 577	—	—	—
—	—	—	—	1 036	1 260	13 524	456	1 245	219	1 049	1 472	230	1 680	21 171	—	—	—

A. Väljavedu tonnidest — Exportation en tonnes.

1 000 kr				B. Väljavedu kroonidest — Exportation en kr.														1 000 kr															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30				
1	0,0	16	2	—	—	—	16 530	—	—	—	—	—	—	—	—	17	0,3	63	25	I 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2 015	31,9	2 408	5 970	—	115	308 510	34 784	—	—	777 848	159 310	—	—	12 370	1 293	23,2	2 031	3 063	II	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
1 178	18,6	1 244	3 722	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,7	—	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
108	1,7	128	537	—	—	—	—	—	—	254	400	—	—	—	—	—	—	100	0,8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
17	0,3	12	90	—	—	302 379	2 700	—	—	744 933	150 436	—	—	—	1 201	21,5	1 807	2 823	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
108	1,7	75	257	—	—	—	8 807	—	—	32 661	6 774	—	—	12 209	60	1,1	31	166	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
512	8,1	561	1 104	—	115	7 131	3 012	—	—	—	1 650	—	—	161	11	0,2	87	39	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
92	1,5	398	240	—	—	—	20 265	—	—	—	—	—	—	—	20	0,4	—	36	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1 455	23,0	1 939	4 622	119 857	—	1 289 289	202 663	85 120	23 602	131 892	167 062	—	—	234 692	2 254	40,4	2 347	5 710	III	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51	0,8	167	242	—	—	—	175 998	—	18 650	47 829	4 476	—	—	4 663	251	4,5	205	491	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
410	6,5	179	931	—	—	—	—	85 120	—	—	—	—	—	—	85	1,5	22	99	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	0,6	21	65	—	—	324 126	8 971	—	—	4 721	—	—	—	18 514	351	6,3	178	1 089	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	0,4	14	39	86 041	—	74 485	—	—	—	2 798	—	—	—	210 612	374	6,7	298	871	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
449	7,1	937	1 282	33 816	—	890 878	16 659	—	—	64 866	132 342	—	—	5 246	1 141	20,4	1 611	3 112	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	0,1	15	39	—	—	—	—	—	4 952	12 320	—	—	—	2 657	20	0,4	13	38	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
91	1,4	99	186	—	—	—	—	—	—	—	28 505	—	—	—	24	0,4	16	44	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
888	6,1	487	788	—	—	—	1 040	—	—	360	6 739	—	—	—	8	0,2	4	26	7,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
217	3,4	334	677	—	—	—	640	—	—	60	6 739	—	—	—	7	0,1	0,1	14 a)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
164	2,6	151	164	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 828	44,7	2 766	6 848	—	3 950	176 681	217 453	182 823	277 271	699 965	86 468	156 923	219 577	2 021																			

Muud riigid — Autres pays.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
109. Alžäär—Algérie	9	2 513	—	—	107. Kanaaria saared—Iles Canaries	—	—	15	4 790
168. Argentina—Argentine	116	49 921	79	16 200	15. Kreeka—Grèce	28	21 938	75	17 208
182. Austraalia—Australie	15	8 941	—	—	22. Leedu—Lituanie	1	2 360	52	20 701
6. Austria—Autriche	5	37 886	—	—	93. Lõuna-Aafrika ühend. riigid—Union Sud-Africaine	0,2	36	—	—
7. Belgia-Luksemburgi majand. liit—Belgo-Luxembourg, Union écon.	504	136 969	513	119 857	80. Marokko-Prantsuse—Maroc: Zone française	0,1	45	—	—
83. Belgia Kongo—Congo belge	0,2	590	—	—	23. Norra—Norvège	0,0	8	7	14 913
170. Brasillia—Brésil	0,2	512	—	—	175. Peruu—Pérou	—	—	26	5 810
150-153. Briti Kesk-Ameerika—Colonies Britanniques de l'Amérique Centrale	0,9	1 050	—	—	26. Poola-Danzig—Pologne-Danzig	1190	324 207	127	87 112
66. Briti-Malaja—Malaisie britannique	0,6	1 500	—	—	27. Portugaalia—Portugal	8	3 676	—	—
8. Bulgaaria—Bulgarie	10	23 483	—	—	14. Prantsuse—France	107	309 928	1514	262 793
76. Egiptus—Égypte	17	36 070	—	—	70. Prantsuse-India—Etablissements français de l'Inde	0,2	490	—	—
143. Guatemala—Guatemala	2	3 797	—	—	53. Siam—Siam	—	—	22	4 802
35. Helveetsia—Suisse	4	75 893	—	—	54. Siiiria—Syrie	—	—	6	1 236
41. Hiina—Chine	8	19 459	—	—	13. Soome—Finlande	320	156 972	1111	412 840
11. Hispaania—Espagne	77	27 476	—	—	9. Taani—Danemark	108	81 356	84	156 923
25. Hollandi—Pays-Bas	102	142 257	2	4 065	62. Tseloon—Ceylon	0,7	2 567	—	—
72. Hollandi-India—Indes néerlandaises	4	3 517	—	—	37. Türgi—Turquie	0,3	337	4	1 600
65. India—Inde	152	54 621	66	12 196	177. Venezuela—Venezuela	—	—	16	3 615
19. Itaalia—Italie	136	67 743	—	—	16. Ungari—Hongrie	0,7	4 269	—	—
46. Jaapan—Japon	0,0	212	—	—	185. Uus-Meremaa—Nouv-Zélande	3	1 988	—	—
154. Jamaica—Jamaïque	0,6	600	—	—	134. Ühisriigid—États-Unis	3308	996 979	0,1	4 663
186. Kaanada—Canada	225	53 726	—	—					

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu veebruaris 1929 a. Importation et exportation des principaux articles en février 1929.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	1000 kg	kr.	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3			5	6
SISSEVEDU							
II. Toidu ja maitseained, joogid		10 060,3	2 014 968	III. Toores ja poolvalmisained		13 002,5	1 454 590
2.	Tera- ja jahvatatud vill	6 052,3	1 177 776	8.	Loomariigained, peale rasvade	14,3	50 529
11	Rukis	2 892,7	480 188	237-241	Loomanahad kuivalt soolatud	5,9	17 122
	Sel.: Saksa	2 458,0	408 027		Sel.: Saksa	3,7	9 250
	Ühisriigid	434,5	72 133		Hiina	1,6	6 672
12	Nisu	2 051,5	480 810	237-241	Loomanahad märjalt soolatud	6,6	12 900
	Sel.: Ühisriigid	1 752,1	387 946		Sel.: Argentina	6,6	12 900
	Saksa	299,4	62 864	243-257	Karunahad	0,4	17 569
13	Oder	0,8	50				
14	Kaer	100,0	16 400	9.	Seemned, taimed ja nende osad	355,4	410 457
16	Mais	303,8	55 773	274, 275	Linaseemned	99,2	32 188
21	Nisujahu	547,7	151 101	278	Pähvalliitseemned	—	—
	Sel.: Inglise	252,0	69 540	281	Kopra	—	—
	Ühisriigid	154,6	42 663	285	Ristikheinaseemned	152,0	227 287
	Kaanada	125,0	34 490	305, 306	Tabak lehtedes, kasvudes	64,4	88 395
26	Manna	17,4	4 922		Sel.: Taani	22,7	28 008
	Sel.: Rootsi	8,7	2 476		Ühisriigid	18,4	11 342
	Hollandi	7,5	2 115		Bulgaaria	10,2	23 483
27	Herkulo ehk kaeratangud	8,5	3 029	307	Humalad	3,1	11 339
30	Riis	105,6	28 508				
	Sel.: India	105,6	28 508				
3.	Aia- ja juurvili	307,8	103 129	11.	Paberitooresained	117,4	27 510
35	Herned	16,6	5 273	346	Paberimass kuiv	—	—
59	Apelsinid ja mandariinid	235,7	72 789	347	Paberimass märg	—	—
60	Sidrunid	8,2	2 980	349	Tselluloos kuiv	117,4	27 510
62	Banaanid	0,6	600	349	Tselluloos märg	—	—
69-75	Puuvilli ja marjad kuivatatud	43,8	24 138				
5.	Kala, kalasaadused ja vähid	377,6	108 439	12.	Tekstilitooresained	233,8	448 503
112	Heeringad	376,8	105 496	352	Puuvilli toores	138,8	353 987
					Sel.: Ühisriigid	122,0	317 917
6.	Muud toidu- ja maitseained ning joogid	2 028,4	511 568	357	Kanep	13,7	9 243
167	Kohv toores, ubades	5,8	12 415		Sel.: N. S. V. L.	11,0	7 255
172, 175	Kakao ubades ja pulbris	22,9	21 512	359	Dzhuut	28,7	16 344
176	Tee igasugune	12,3	26 681	363	Vill värvimata	6,8	30 886
178, 179	Suhkur peenike ja rafinaad	1 597,7	386 514		Sel.: Belgia	2,8	17 052
	Sel.: Poola-Danzig	1 076,0	258 245		Inglise	1,7	6 854
	N. S. V. L.	352,6	86 797		Läti	1,6	5 610
205, 206	Sool	887,5	18 849				
207	Kunstvõi	7,8	6 955	13.	Artsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	38,4	5 097
213-217,	Viljad ja veinid	2,2	5 005	376	Malm toores	—	—
221-224							
7.	Loomasööd	678,8	92 141	14.	Mineraalid peale kristide	4 777,0	91 362
231	Kliid igasugused (loomatoit)	408,0	59 336		Vabrik. ja ehit. tarvitav savi	29,7	2 038
	Sel.: Saksa	408,0	59 336	397, 398	Kivisüsi	3 931,0	69 514
232	Õlikoogid	173,2	21 380	447	Sel.: Inglise	3 799,0	66 990
233	Soojatangud	0,5	93				
236	Muu loomatott ern.	82,4	10 052				

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu veebruaris 1929 a. (järg).
Importation et exportation des principaux articles en février 1929 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur <i>Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie</i>	1000 kg		kr		Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marcs antérieurs)	1000 kg		kr	
		1	2	3	4			5	6		
VÄLJAVEDU											
I. Elusloomad.		74	16 530		13. Artsid ja metallid töötlemata (metallimurd)		185,2	19 929			
1	Hobused (arv)	51	13 900		380	Vanaraud	156,3	4 957			
2	Veised (väljaarvatud vasikad)	—	—		385,386	Sel.: Poola-Danzig	83,4	2 657			
5	(arv)	—	—		—	Vanavaask	22,7	11 462			
	Sead, põrsad (arv)	23	2 630		—	Sel.: Saksa	19,6	10 020			
II. Toidu- ja maitseained, joogid		764,4	1 292 937		14. Mineraalid peale artside		770,9	23 505			
3	Ala- ja juurvili	—	—		408,407	Kips	770,8	23 500			
39	Kartul toores	—	—		408	Lubi kustutamata	—	—			
57	Õunad	—	—		15. Keemiatööstuse tootesained		39,4	8 139			
4	Karjasaadused	577,7	1 200 498		a) Õlid, rasvad valitud, kummi tooreid		38,9	7 439			
70	Pekon	104,0	152 814		497	Põlevkiviõli	0,6	80			
	Sel.: Inglise	104,0	152 814		IV. Valmissaadused.		2 564,9	2 021 116			
77	Sealiha värske ja soolatud	10,9	14 768		16. Nahad töötatud ja nahkkaup		3,3	14 107			
78	Sealiha suitsut. (singid, küljed)	0,9	1 388		566,567	Suured parknahad	3,1	11 489			
79	Loomaliha	157,1	138 535		—	Sel.: Inglise	3,1	11 489			
	Sel.: Soome	157,1	138 535		17. Puittööstussaadused		379,6	101 939			
81	Lambaliha	2,8	2 933		593	Vineer	334,9	78 150			
	Sel.: Soome	2,8	2 933		594	Sel.: Inglise	329,7	77 000			
95	Kohupiim	—	—		598	Vineerist tootlipõhjad	33,7	18 200			
96	Või	300,3	893 491		603	Sel.: Saksa	17,6	9 200			
	Sel.: Saksa	250,1	743 926		609,610	Inglise	16,1	9 000			
	Inglise	50,2	149 565		807	Tikutraat	—	—			
99	Munad	—	—		807	Uksed	—	—			
5	Kala, kalasaadused ja vähld	56,2	60 451		807	Niidriivlid	0,6	371			
100—105	Värsked kalad	52,7	57 998		807	Mööbel	8,8	3 700			
116—120	Kalakonservid	0,6	640		—	Sel.: Inglise	8,8	3 700			
6	Muud toidu- ja maitseained ning joogid	14,5	11 069		18. Paberitööstussaadused		1 332,6	327 916			
127	Kartulijahu	5,0	1 850		634	Pakkimis-paber	78,8	31 188			
187	Sokolaad	1,4	4 781		635	Rotatsioonipaber	995,6	205 265			
210	Teraleib, pain normal	7,1	3 173		636,637	Kirjutus- ja trükipaber	315,0	90 428			
	Sel.: Läti	6,7	3 012		19. Tekstiilitööstussaadused		470,7	1 451 707			
III. Toores- ja poolvalmisained		8 076,8	2 254 177		664,665	Puuvillavärv	0,9	1 590			
8	Loomariigilained, peale rasvade	26,5	251 111		667—670	Puuvillaniit ja -lõng	149,7	524 727			
237—241	Loomanahad kuivalt soolatud	2,5	7 803		—	Sel.: Saksa	109,6	423 727			
	Sel.: Läti	2,5	7 803		—	Rootsi	35,7	90 000			
237—241	Loomanahad märjalts soolatud	10,8	28 272		671—676	Puuvillariite	189,3	732 879			
	Sel.: Saksa	10,8	28 272		—	Sel.: Saksa	62,2	244 806			
243—257	Karusanahad	2,5	195 863		—	Rootsi	50,8	184 471			
260	Jõhvid	—	—		—	Läti	32,5	143 471			
270	Soolad	6,9	7 337		—	Poola-Danzig	20,2	69 000			
9	Seemned, talmed ja nende osad	199,2	85 120		696	Pakkimis- ja kotiriie	86,2	129 203			
274, 275	Linaseemned	199,2	85 120		702, 703	Sel.: Taani	60,7	91 470			
10	Meisamaterjal	4 015,6	351 332		—	Inglise	13,9	20 050			
310—319, 325	Palgid, prussid, pakud, latid	5 052 kj.	4 698		—	Villane riie	0,6	6 609			
321	Litprid	—	—		—	Sel.: Läti	0,5	4 425			
322	Propsid	67 909 kj.	37 350		—	Taani	0,1	1 990			
320, 326—329	Kuuse- ja männilauad ja -plangud	1 451,65 st.	309 284		27. Keraamika ja muud mineraalkaubad		327,7	13 468			
	Sel.: Inglise	1 395,65 "	269 750		1016	Tsement	327,6	13 268			
333	Krohvimispeserud	—	—		1034	Sel.: Läti	327,6	13 268			
11	Paberitootesained	2 093,7	373 934		—	Telliivid vaapamata	—	—			
349	Tselluloos	2 093,7	373 934		28. Keemiatööstussaadused		0,8	2 106			
	Sel.: Prantsuse	1 135,2	210 612		1102	Kaseiin	—	—			
	Belgia	491,7	74 485		1318	Tuletikud	—	—			
12	Tekstiilitootesained	746,3	1 141 107				—	—			
354	Lina	652,4	1 043 763				—	—			
	Sel.: Inglise	516,7	826 650				—	—			
	Soome	63,9	102 272				—	—			
355	Takud	84,1	94 098				—	—			

Tab. 4. Väliskaubandus veebruaris 1929 a. (tollimette järgi). — *Commerce extérieur en février 1929 (d'après les bureaux de douane).*

	Tallinn										Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1000 kg { Sissevedu—Importation	19 714	5 282	220	219	—	—	—	11	0,0	25 446	
{ Väljavedu—Exportation	8 624	2 396	39	19	—	—	—	328	—	11 406	
Üldsumma—Total de l'importation et de l'export.	28 338	7 678	259	238	—	—	—	339	0,0	36 852	
1 000 kr { Sissevedu—Importation	5 817	427	49	22	—	—	—	7	0,0	6 322	
{ Väljavedu—Exportation	4 819	637	81	35	—	—	—	13	—	5 585	
Üldsumma—Total de l'importation et de l'export.	10 636	1 064	130	57	—	—	—	20	0,0	11 907	

Tab. 6. Riigiraudteed jaanuaris 1929 a. — Chemins de fer unis en janvier 1929.

1. Tähtsamad andmed piirkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

	Rongide arv Nombre de trains	Ärakasutatu- d läbi- laske võima- luse % % de l'exp. de la capa- cité	Reisija- km üldarv (tuh.) Voyageurs- km (mil- liers)	Sellest III kl. (tuh.) Dont III cl. (mil- liers)	Istekoh- tade arvu kasuta- mise % % des places occu- pées	Lühjade kauba- vagnite % % des wagons à marchandises total des wagons à marchandises	Laaditud kaubavag. keskmise teljekoorem *) Charge moyen d'essieux pour un wagon à marchand. chargé	Kauba- rongi keskmise kaal (tonnides) Poids moyen d'un train de mar- chandises	Kauba- rongi keskmise telgede arv Nombre moyen d'essieux pour un train de marchand.
a) Lalaroopalised teed — Voie large									
Auru- ja mootorronges	2 290	—	12 933	11 991	34,4	27,63	4,51	399	58,22
Sel. Paldiski—Keila auru-moot.	260	59,9	90	89	9,0	9,06	2,00	—	—
Haapsalu—Keila	253	40,8	715	700	26,6	23,74	2,19	156	18,84
Keila-Tallinn	379	80,1	718	710	46,5	20,29	2,67	254	46,59
Tallinn—Tapa	617	71,1	3 083	2 762	35,9	28,21	5,00	534	80,57
Tapa—Narva	393	41,2	1 966	1 860	30,6	33,40	4,86	398	59,22
Tapa—Kohtla	—	—	—	—	—	36,37	—	427	64,92
Tapa—Tartu auru-moot.	480	51,6	3 085	2 782	35,2	21,10	3,86	373	61,02
Tartu—Valga	713	52,7	2 150	2 023	33,0	19,02	3,98	327	50,74
Valga—Irboska	220	32,3	1 126	1 055	34,3	18,12	4,33	305	44,03
Elektrironges: Tallinn—Pääsküla	2 352	—	2 223	2 223	34,7	—	—	—	—
Kokku — Total	4 642	—	15 156	14 214	34,4	27,63	4,51	399	58,22
Detsembris—Décembre 1928 a.	4 360	—	19 152	18 051	41,2	30,00	4,05	384	61,43
Jaanuaris—Janvier 1928 a.	3 441	—	14 052	13 096	43,3	29,07	4,37	448	69,06
1/IV — 31/I 1929.	41 510	—	188 899	177 069	44,3	27,91	4,26	399	62,65
1/I — 31/I 1929 a.	4 642	—	15 156	14 214	34,4	27,63	4,51	399	58,22
b) Kitsaropalised teed — Voie étroite									
Sellest: Tallinn—Türi	694	—	1 663	1 413	39,7	22,90	3,50	178	71,73
Türi—Mõisaküla	268	—	1 064	965	39,9	31,23	3,74	125	44,63
Mõisaküla—Pärnu	284	—	520	494	34,9	33,47	2,41	99	58,15
Sellest: Liiva—Vääna	130	—	53	53	27,7	8,34	1,16	—	—
Lelle—Papiñidu	321	—	458	393	42,2	42,04	7,25	89	39,91
Türi—Tamsalu	258	—	384	305	34,1	29,38	1,79	76	37,35
Riisela—Orajõe	97	—	66	66	49,9	43,50	3,56	138	63,65
Mõisaküla—Valga	126	—	201	184	26,1	27,75	6,57	—	—
Valga—Mõniste	140	—	118	116	29,9	39,87	4,81	—	—
Sonda—Mustvee	258	—	154	150	33,8	43,42	2,75	93	47,61
Kokku — Total	1 756	—	4 681	4 199	37,2	30,19	3,81	131	54,61
Detsembris—Décembre 1928 a.	1 790	—	5 758	5 216	46,1	27,07	2,82	127	57,31
Jaanuaris—Janvier 1928 a.	1 933	—	3 988	3 486	42,2	29,96	3,26	101	70,08
1/IV — 1928—1/I 1929	23 476	—	50 910	45 774	45,4	29,76	3,04	140	63,17
1/I — 31/I 1929	1 756	—	4 681	4 199	37,2	30,19	3,81	131	54,61

	Lalaroopalised teed—Voie large			Kitsaropalised teed Voie étroite		
	Jaanuaris		1/IV-31/I 1928/9	Jaanuaris		1/IV-31/I 1928/9
	1929	1928	1929	1929	1928	1928/9
2. Kaubavedu — Transport des marchandises						
Kõigi saadetiste kaal—poids (tuh. tn.)	152	153	1 495	152	58	71
tn.-km (tuh.)	15 022	13 970	155 273	15 622	4 983	5 145
Sellest makuliseid saadetised (tuh. tn.)—Dont les marchandises payables (1000 tn.)	134	139	1 261	134	53	66
tn.-km (tuh.)	13 581	12 382	128 907	13 561	4 420	4 562
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées	121	133	1 150	121	52	61
tn.-km (tuh.)	11 657	11 412	114 924	11 657	4 319	4 014
3. Pagasivedu — Transport des bagages						
Kaal — poids (tuh. tn.)	0,5	0,4	7,1	0,5	0,3	0,2
tn.-km (tuh.)	51	47	639	51	28	18
4. Reisijate vedu — Transport des voyageurs						
Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	338 429	313 893	4 361 565	338 429	103 637	93 403
Sellest f Välisühendus — Communica. avec l'étranger	3 613	3 730	37 782	3 613	1 059	800
Dont Kohalik liikumine — Mouvement local	334 810	310 163	4 323 783	334 810	101 578	92 603
Sellest: I klassis	116	102	1 086	116	—	—
" II "	6 569	7 709	87 140	6 569	5 900	5 255
" III "	351 733	306 082	4 273 939	331 738	96 737	84 148
Reisija-km üldarv—Voyageurs-km.	15 155 732	14 052 446	188 899 065	15 155 732	4 680 592	3 968 374
Sellest f Elektrirongid — Trains électriques	2 222 711	1 897 398	22 182 796	2 222 711	—	—
Dont Mootorvagnid — Wagons à moteur	—	205 989	9 584 075	—	—	—
Reisijaid ühe tee-km peale — Voyageurs par km. exploité	22 520	20 880	280 632	22 520	8 256	7 874
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	44,8	44,8	45,3	44,8	45,6	42,3
Megamiskaartide üldarv — Cartes pour wagon-lits vendues	3 688	3 683	42 838	3 688	787	511
Jaamaestse-piletite üldarv — Tickets d'entrée vendus	10 827	12 853	147 570	10 827	569	2 298
5. Veerevkoossesu kasutamine — Exploitation du matériel roulant						
Rongide üldarv — Nombre total de trains	4 642	3 441	41 510	4 642	1 756	1 933
Rong-km üldarv — Trains-km.	260 752	185 183	2 411 822	260 752	146 421	130 485
Sellest reisirongid — Dont trains de voyageurs	191 292	135 629	1 760 853	191 292	104 164	79 718
Teig-km üldarv — Essieux-km.	7 605 254	7 615 744	82 394 729	7 605 254	5 370 951	6 659 701
Sellest f Reisivaguneis — Voitures à voyageurs	3 329 888	3 476 342	35 092 785	3 329 888	2 259 985	1 899 165
Dont Kaubavaguneis — Wagons à marchandises	4 275 366	4 139 402	47 361 944	4 275 366	3 110 966	4 760 536
Keskmine telgede arv rongis—Moyenne des essieux par train	29,16	41,12	34,16	29,16	40,00	51,06
Sellest f Reisirongides — Trains de voyageurs	26,77	36,42	30,35	26,77	34,35	39,21
Dont Elektrirongides — Trains électriques	8,91	8,09	8,77	8,91	—	—
Dont Kaubarongides — Trains de marchandises	58,22	69,08	62,87	58,22	54,61	70,08
Keskm. kaubar. kaal — Poids moyen d'un train de marchand.	399	448	399	399	151	140

*) Keskmine telje koorem kitsaropalisel teel on arvestatud paari telje peale.

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus märtsis 1929 a.
Mouvement du port de Tallinn en mars 1929.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Sellest—Dont																Laevadega veetud Transport de	
	Üldes Grand total				Rootsimaalt-le De-vers Suède				Saksamaalt-le De-vers Allemagne				Soomemaalt-le De-vers Finlande				Reisijaid (arv) Voyag. (nombre)	Kaupu (tonnides) Marchan. (tonnes)
	Arv Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv	Maht Ton. net	Neist laaditult			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
I. SISSE TULNUD — VALISSÖIT — I. ENTRÉES — LONG COURS																		
Resti	1	798	1	798	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1700
Sell. aur. Dont bat. à vap.	1	798	1	798	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1700
Inglise	1	1034	1	1034	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	187
Norra	2	1256	2	1256	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2764
Saksa	6	3664	6	3664	—	—	—	—	6	3664	6	3664	—	—	—	—	—	5944
Soome	2	1093	2	1093	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1093	2	1093	—	288
Kokku—Total	12	7845	12	7845	—	—	—	—	6	3664	6	3664	2	1093	2	1093	32	10878
1/I—31/III—1929	120	65 109	81	49 953	10	2879	9	2 650	43	28 117	35	21 598	29	15 812	13	7 614	720	48 294
Veebruar 1929	18	13 049	11	6 328	1	369	1	369	6	4 590	4	2 488	9	6 663	4	2 544	188	3 866
Märts 1928	50	33 934	44	27 720	3	1 287	3	1 287	21	18 674	19	11 613	9	7 002	6	3 930	388	26 113
II. VALJA LAINUD — VALISSÖIT — II. SORTIES — LONG COURS																		
Eesti	1	891	1	891	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1777
Sell. aur. Dont bat. à vap.	1	891	1	891	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1777
Norra	1	670	1	670	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1523
Saksa	5	3 157	5	3 157	—	—	—	—	4	2 603	4	2 603	—	—	—	—	—	2 271
Soome	3	1 729	3	1 729	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1 729	3	1 729	81	887
Taani	1	873	1	873	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	11	7320	11	7320	—	—	—	—	4	2 603	4	2 603	3	1 729	3	1 729	84	6 408
1/I—31/III—1929	107	62 196	77	50 750	9	2 580	8	2 577	27	18 534	23	17 403	37	18 294	19	11 494	775	25 084
Veebruar 1929	21	14 963	17	11 963	—	—	—	—	9	7 338	8	6 998	6	4 046	4	2 544	186	5 744
Märts 1928	52	35 317	44	29 270	8	2 984	7	2 560	15	10 070	14	9 495	12	9 123	9	6 329	369	15 814

Tab. 8. EESTI PANGA ÄRISEIS 28 veebruaril 1929 (1000 kr.).
Bilans de la Banque d'Estonie le 28 février 1929 (1000 kr.).

Aktiva—Actif	1000 kr.	%	Passiva—Passif	1000 kr.	%
	Kattevara—Réserve:	29 214		42,5	Põhikapital—Capital
kuld rahas ja kangides—or monnayé et or non monnayé	6 234	9,1	Tagavarakapital—Fonds de réserve	1 963	2,9
välisraha—devises étrangères nettes	22 980	33,4	Jooksvad kohustused—Exigibilités courantes:	57 050	82,9
Vahetusraha—Pièces de monnaie d'appoint est.	721	1,0	A. Pangalahed liikvel—Billets en circulation	35 780	52,0
Sisevekslaid—Effets intérieurs escomptés	15 077	21,9	B. Jooksvad arved—Dépôts à vue et compt. cour.	21 290	30,9
a) kaubavekslaid—commerciaux	12 613	18,3	a) valitsusele—État	16 513	23,7
b) põllumajandusl.—agricoles	2 416	3,5	b) pankade—banques	1 876	2,7
c) metsatööstusl.—relatifs au commerce de bois	43	0,1	c) teised—divers	3 101	4,5
Laenud—Prêts et avances:	—	—	Muud passivad—Passifs divers	4 783	6,9
valitsusele—à l'État	—	—			
teistele—à divers	16 262	23,6			
Kinnis- ja vallasvara—Propriété immobil. et matériel.	1 360	2,0			
Muud aktivad—Autres actifs	6 162	9,0			
	63 796	100		68 796	100

Kattevara vahekorid jooksvate kohustustega: 51,20%.—Proportion de la réserve par rapport aux exigibilités courantes: 51,20%.

1) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene mitte üle Kr. 11 424 968.08.

Tab. 12. RIIGI SISSETULEKUD JAANUARIS (1000 kr).
 RECETTES DE L'ÉTAT en JANVIER (1000 kr).
 Kr. — couronne d'Estonie, égale 100/248 gr. de l'or pur (100 mks. antér.).

	1929	1928
Korralised tulud—Recettes ordinaires:	8 255	7 786
I. OTSEKOHESED MAKSUD — CONTRIBUTIONS DIRECTES:	1 172	942
1. Tulumaks—Impôt sur le revenu	229	242
2. Äri- ja tööstusmaksud — Impôts sur bénéfices industriels et commerciaux	531	343
3. Maa- ja hoonetemaksud — Contributions foncières	50	39
4. Maks kapitali % pealt — Impôt sur les intérêts	219	216
5. Kinnistumaks — Mutations, immeubles et droits immobiliers	78	62
6. Pärandusemaks — Impôt sur les successions	65	40
II. LÕIVUD JA TASUMAKSUD — TIMBRES ET ENREGISTREMENTS.	493	482
7. Tempelmaks ja muud lõivud — Timbres	433	437
8. Patendid ja proovid — Contributions des patentes, droits de vérification	21	8
9. Mitmesugused tasumaksud—Enregistrements	39	37
III. KAUSSED MAKSUD—IMPÔTS INDIRECTS:	2 114	1 826
10. Tollid — Douanes	1 634	1 332
11. Aktsiisid — Droits et taxes (accises)	480	494
IV. RIIGIMONOPOLID—MONOPOLÉS DE L'ÉTAT.	1 099	1 024
12. Piiritusemonopol — Monopole d'alcool	1 099	1 024
V. RIIGI ETTEVÕTTED JA VARANDUSED — ENTREPRISES ET PROPRIÉTÉS DE L'ÉTAT:	3 335	3 549
13. Riigi kapitalid—Fonds de l'État	15	416
14. Maad, hooned, metsad ja veed — Domaines, forêts et eaux de l'État	1 319	1 373
15. Raudteed — Chemins de fer	1 258	1 118
16. Sadamad ja laod — Ports et dépôts	86	92
17. Post, telegraaf, teleton — Postes, télégraphes, téléphones	567	498
18. Mitmesugused riigi ettevõtted—Entreprises diverses de l'État	53	1
19. Mitmesugused riigi varandused—Propriétés diverses de l'État	37	21
VI. SEGATULUD—RECETTES DIVERSES:	46	—
20. Segatulud—Recettes diverses	46	—
Kokku—Total	8 259	7 823
Eelmistel kuudel p. 20 all saadud tuludest tagasi makstud—Reversen. au compte des recettes désigné. sous p. 20.	—	29
Tagasi makstud eelmiste aastate maksu—Reversements des années précédentes	—	8
Erakorralised tulud—Recettes extraordinaires	—	—
Operatsiooni fondide ja laenude tagasimaks—Encasement des fonds de roulement	74	188
Rannasõidoliinide eksploateerimine—Exploitation de la ligne de cabotage	1	—
Tuletiku monopoli tehokordine maks — Paiement au compte de monopole des allumettes	2 000	—
Eesti pangas 1927 a. tuludest—Bénéfice net de la Banque d'Estonie en 1927.	300	—
Üldise sissetulekuid. Total des recettes	10 630	7 974

Tab. 14. VABARIIGI PHRIDEST ÜLESÕITNUTE ARV MÄRTSIS 1929 a.
 NOMBRE DE PERSONNES PASSÉES LES CONFINS DE LA RÉPUBLIQUE EN MARS 1929.

	Sisse sõitnud Entrées			Välja sõitnud Sorties		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Välispassidega Passeports pour l'étranger	Riikondsuse järgi D'après la nationalité					
Eesti — Estonie	403	191	594	415	219	634
Ameerika — États-Unis	13	4	17	15	4	19
Austria — Autriche	11	3	14	14	2	16
Belgia — Belgique	8	—	8	9	2	11
Helveetsia — Suisse	9	—	9	9	1	10
Hollandi — Pays-Bas	12	—	12	13	—	13
Inglise — Angleterre	40	13	53	52	15	67
Itaalia — Italie	9	2	11	12	1	13
Leedu — Lettonie	31	7	38	31	8	39
Läti — Lettonie	230	69	299	259	91	350
N. S. V. L. (Vene) — U. R. S. S.	102	13	115	115	33	148
Poola — Pologne	52	11	63	51	11	62
Prantsuse — France	25	2	27	25	5	30
Rootsi — Suède	32	8	40	32	6	38
Saksa — Allemagne	202	27	229	200	21	221
Soome — Finlande	205	55	261	201	49	250
Taanid — Danemark	28	3	31	28	6	34
Chehoslovakkia — Tchécoslovaquie	16	3	19	18	1	19
Ungari — Hongrie	5	—	5	6	—	6
Muud riigid—Autres états	9	3	12	8	1	9
Riikondsusetä — N'ayant auc. sujet.	26	9	35	51	20	71
Sisepassidega—Passeports ordin.						
Eesti — Estoniens	—	—	10 231	—	—	10 692
Läti — Lettons	—	—	6 800	—	—	6 898

	Välispassidega Passeports pour l'étranger		Piiripunktide järgi—D'après les cordons de la frontière.					
	Tallinn	Valga	368	36	464	374	99	473
Valga	834	238	1 072	909	299	1 271	1 208	2 333
Narva	156	58	214	174	64	243	236	363
Mõisaküla	20	10	30	24	12	36	31	67
Mõniste	—	—	—	—	1	1	1	2
Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière.	87	21	108	87	21	108	108	2 064
Kokku — Total	1465	423	1888	1569	496	2 064	2 064	2 064
Sisepassidega—Passeports ordinaires								
Valga ^{a)}	—	—	1 251	—	—	—	—	989
Mõisaküla	—	—	272	—	—	—	—	259
Kuressaare	—	—	4	—	—	—	—	4
Koikküla	—	—	100	—	—	—	—	116
Mõniste	—	—	100	—	—	—	—	82
Piirivalvepunktid	15 304	—	15 304	—	—	15 304	—	15 640
Kokku — Total	17 031	—	17 031	—	—	17 031	—	17 090
Üldse — Gr. total	18 919	—	18 919	—	—	18 919	—	19 154
1/1—31/III 1929	—	—	49 846	—	—	49 846	—	49 456
Veebruar 1929	—	—	13 407	—	—	13 407	—	12 866
Märts 1928	—	—	15 889	—	—	15 889	—	15 929

Märkus: v. kuukiri Nr. 88(3) lhk. 193.

Tab. 25. TOIDUAINETE MAKSUMUS KALORILISE SISALDUSE JÄRGI
 1925—1929 a. — COUT DES DENRÉES ALIMENTAIRES
 À LA BASE DE LEUR VALEUR NUTRITIVE 1925—1929.

	1000 kalori maksumus (sentides) — Cout par 1000 calories (en cents)				1929		
	Keskmiselt Moyenne				I	II	III
	1925	1926	1927	1928			
1-2. Sealiha — Viande de porc	54	54	44	51	51	49	54
3. Seapekk — Lard	22	21	16	19	21	20	21
4-5. Loomaliha — Viande de boeuf	50	60	53	55	56	59	62
6-7. Vaskaliha — de veau	50	55	48	50	51	46	40
8-9. Lambaliha — de mouton	34	37	35	36	40	39	42
10. Searasv sulatam. — Graisse de porc	22	21	16	19	19	18	21
11. sulat. — Saïndoux	22	19	18	20	21	21	21
12. Loomarasv sulatam. — Graisse de boeuf non fondue	14	14	12	12	13	13	13
14. Teavorst — Saucisson	77	83	80	80	82	82	82
15. Sink — Jambon	43	43	38	40	41	41	44
16. Rälmed, värsked — Petits harengs baltiques, frais	57	59	53	58	65	68	55
17. Kilud, värsked — Esports frais	52	72	48	48	43	—	40
18. Haugid — Brochets	142	118	131	28	135	162	173
19. Ahvenad — Perches fraîches	102	104	98	107	115	145	138
20. Thursad — Morues	89	86	53	61	65	74	—
21. Rälmed, soolat. — Pet. har. sal. salés	48	50	52	56	58	58	58
22. Kilud — Esports salés	35	43	36	30	34	31	29
23. Heeringad — Harengs	36	37	37	37	35	38	38
29. Rukkijahu — Farine de seigle	7	5	6	7	7	7	8
Rukkijahu — hâuõe	10	8	9	9	11	10	11
30. Sepikujahu — de froment	12	11	11	11	11	11	11
Nisupüttel — " blutée	16	17	16	16	15	15	15
32. Odrajahu — " d'orge	9	9	9	9	11	11	11
34. Odratangud — Gruau d'orge	11	11	10	11	11	11	11
35. Kruubilid — Orge perlé	12	12	12	12	13	13	13
36. Rukkileib — Pain de seigle	9	8	9	9	9	9	9
37. Peenleib — de demi-bl. de seigle	15	14	14	14	14	14	14
38. Sepik — de froment	16	16	15	15	15	15	15
39. Naelasal — blanc	18	17	18	18	19	19	19
40. Rõõskpiim — Lait frais	22	22	21	23	28	28	27
42. Hapukoore — Crème aigre	33	32	31	35	49	49	49
43. Kõhupiim — Caillebotte	37	38	41	44	43	46	51
44. Või, meierei — Beurre de table	38	35	35	39	43	42	38
45. kõõglid — de cuisine	32	31	31	34	40	38	34
Taimevõi — " végétal	18	17	17	17	17	17	17
Juust šveitsi — Fromage suisse	54	54	54	54	55	55	55
46. Kanamunad — Oeufs de poule	112	107	99	112	120	132	156
47. Kartulid — Pommes de terre	10	8	8	12	12	15	18
48. Porgandid — Carottes	37	47	33	48	69	97	139
49. Peedid — Betteraves	41	52	58	54	112	118	206
50. Kaalikad — Navets	49	69	66	65	54	72	90
51. Herved — Pois séchés	13	13	13	15	15	15	14
52. Oad — Fèves	12	14	11	12	17	17	—
63. Kapsad, hapud — Choucroute	124	276	249	187	271	285	295
— värsked — Choucroute	78	172	132	85	250	250	250
55. Sibulad — Oignons	215	168	145	137	119	156	156
56. Riis — Riz	14	14	14	14	14	14	14
57. Manna — Manna	18	18	17	17	17	17	17
58. Makaronid — Macaronis	25	24	21	20	21	21	21
59. Kartulijahu — Fécule de pom. de terre	15	13	12	15	15	15	15
60. Suhkur, peenike — Sucre en poudre	12	11	12	11	10	10	11
61. Mesi — Miel	65	70	65	64	65	65	65

* Tähenadatud arvud käivad ainult raudtee politsei piirkonnast läbikäinute kohta, kuna ülejäänud Valga piirivalve punktist ülepiirikäjad „piirivalve punktide“ all on arvestatud.

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaberite hinnad Tallinna börsil märtsis 1929 a.

Cours du change à Tallinn en mars 1929.

Ruumi kokkuvõtte mõttes toome tab. 13 1 jaanuarist alates tühendatud kujul. Välja on jätetud kursid üksikutele koteerimiste päevadele, mis ajakirjanduses enamjaolt avaldatakse, selle eest aga toome kuu madalama, kõrgema ja keskmise kursi, võrdluseks juure lisades keskmisi eelmise kuu, sama kuu läinud aastal ja käesoleva aasta möödunud kuude kohta.

		Kõrgeim märts 1929		Madalaim märts 1929		Keskmine									
						märts 1929 a.		veebruar 1929 a.		1/I—31/III 1929 a.		märts 1928 a.			
		o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.		
1. New-York	100 \$ (dollar)	374,35	375,35	374,20	375,20	374,30	375,30	374,26	375,26	374,17	375,17	372	373		
2. London	100 £ (Inglis n.)	1817	1822	1816	1821	1816	1821	1816	1821	1815	1820	1815	1820		
3. Berlin	100 Saksa riigi marka	88,85	89,45	88,75	89,35	88,80	89,40	88,82	89,42	88,84	89,44	88,91	89,52		
4. Helsingi	100 Soome marka	9,40	9,45	9,39	9,44	9,40	9,45	9,39	9,44	9,39	9,44	9,36	9,40		
5. Pariis	100 Prantsuse franki	14,85	14,90	14,80	14,85	14,81	14,86	14,81	14,86	14,81	14,86	14,85	14,90		
6. Bruxelles	100 Belgia Belga	52,00	52,50	51,95	52,45	51,97	52,47	52,00	52,50	51,98	52,48	51,86	52,36		
7. Zürich	100 Helveetsia franki	72,10	72,70	71,95	72,55	72,00	72,60	71,98	72,58	71,98	72,58	71,61	72,21		
8. Milano	100 Itaalia liiri	19,60	20,00	19,60	20,00	19,60	20,00	19,59	19,99	19,58	19,98	19,65	20,05		
9. Stockholm	100 Rootsi krooni	100,00	100,60	99,95	100,55	99,98	100,58	100,04	100,64	100,01	100,61	99,83	100,41		
10. Kjöbenhavn	100 Taani krooni	99,80	100,40	99,70	100,30	99,75	100,35	99,81	100,41	99,77	100,37	99,65	100,25		
11. Oslo	100 Norra krooni	99,75	100,45	99,70	100,40	99,72	100,42	99,71	100,41	99,67	100,37	99,17	99,87		
12. Praha	100 Tšehhoslovaki kr.	11,10	11,30	11,10	11,30	11,10	11,30	11,08	11,28	11,08	11,28	11,03	11,23		
13. Amsterdam	100 Hollandi kuldeni	150,05	150,85	149,90	150,70	149,92	150,72	149,89	150,69	149,94	150,74	149,71	150,51		
14. Riga	100 Läti latti	72,05	72,65	71,95	72,45	72,02	72,52	72,07	72,57	72,04	72,54	71,88	72,38		
15. Moskva	100 Červ. rubla	192,25	193,75	192,25	193,75	192,25	193,75	192,25	193,75	192,15	193,65	192,15	193,65		
16. Wien	100 Austria šillingit	52,65	53,25	52,55	53,15	52,61	53,21	52,57	53,17	52,59	53,19	52,36	52,96		
17. Budapest	100 Ungari pengöd	65,25	65,95	65,20	65,90	65,22	65,92	65,22	65,92	65,21	65,91	65,03	65,73		
18. Warszawa	100 Poola slotti	41,60	42,80	41,60	42,80	41,60	42,80	41,60	42,80	41,57	42,77	41,50	42,70		
19. Kaunas	100 Leedu liiti	36,95	37,55	36,90	37,50	36,95	37,55	36,91	37,51	36,92	37,52	36,70	37,30		
20. Danzig	100 Danzigi kuldeni	72,70	73,30	72,65	73,25	72,65	73,25	72,65	73,25	72,62	73,22	72,60	73,20		
21. E. V. võidulaen (nom. väärt. 1 kr.)		1,60	1,70	1,60	1,70	1,60	1,70	1,60	1,70	1,60	1,70	1,45	1,50		
22. 8% E. hüpot. panga Pantl. (nom. v. 1 kr.)		—	0,87	—	0,87	—	0,87	—	0,87	—	0,87	0,82	0,84		
23. 1927 a. 7% välislaen (nom. väärt. \$500)		1667	1728	1666	1727	1666,76	1727,76	1667,13	1726,30	1667,39	1726,28	—	—		

Tab. 15. Elanikkude arv linnades märtsis 1929 a.

Mouvement de la population dans les villes en mars 1929.

	Registreeritud elanikkude arv 1/III 1929 a.			Sisse registreeritud Enregistrés						Välja registreeritud Rayés des listes						Registreeritud elanikkude arv 1/IV 1929 a.				
	Nombre de la population au 1/III 1929			Sündinud Naissances		Sisse-sõitnuid Arrivés		Teise korteri sissekolijaid Changement du logement		Surnuid Décès		Välja-sõitnuid Départ		Teadmata kuhu Inconnu		Korterit väljakolijaid Changement du logement		Nombre de la population au 1/IV 1929		
	Kokku	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	Kokku	M.	N.
Tallinn 1)	132 532	59 976	72 576	36	31	1 209	1 075	1 111	1 558	112	102	1 021	949	4249*	345*	862	1 244	128 688	56 098	72 600
Haapsalu	4 417	1 814	2 573	1	—	52	52	15	26	4	1	46	63	—	—	15	26	4 408	1 847	2 561
Kuressaare	3 480	1 509	1 971	1	1	50	28	7	24	9	4	55	32	—	—	7	24	3 490	1 496	1 994
Narva	26 053	11 425	15 228	6	6	205	168	223	333	21	18	137	152	28	16	183	294	26 749	11 490	15 259
Nõmme	11 781	5 241	6 540	7	8	166	215	71	80	10	12	115	158	30	21	63	80	11 837	5 267	6 570
Paide	3 484	1 546	1 938	2	1	118	43	25	27	3	1	108	55	—	—	25	27	3 481	1 555	1 926
Paldiski	1 152	571	581	1	—	7	—	6	8	1	1	7	8	—	—	6	8	1 150	571	579
Petseri	3 770	1 819	1 957	2	4	43	48	—	—	4	8	31	90	—	—	—	—	3 800	1 829	1 971
Pärnu	21 527	9 838	11 839	14	10	331	308	440	551	35	35	284	278	25	42	440	551	21 491	9 839	11 652
Põltsamaa	3 061	1 370	1 691	2	1	83	72	30	37	4	5	179	169	4	2	30	37	3 056	1 268	1 588
Rakvere	12 913	5 343	7 570	2	3	101	83	95	109	8	8	96	101	1	1	97	116	12 878	5 339	7 539
Tapa	3 785	1 826	1 959	3	2	41	21	26	25	2	2	23	24	2	2	21	19	3 808	1 848	1 960
Tartu	68 229	28 266	37 963	17	11	631	596	486	655	47	77	560	450	179	179	559	727	65 847	28 055	37 792
Tõrva	2 513	1 089	1 424	2	—	13	10	8	12	8	5	22	16	—	1	6	17	2 513	1 078	1 437
Türi	3 215	1 486	1 729	4	—	37	34	24	26	2	—	27	27	—	—	25	26	3 256	1 493	1 736
Valga	14 609	6 583	8 026	5	8	135	108	109	144	11	14	133	141	—	—	108	147	14 564	6 580	7 984
Viljandi	13 654	6 255	7 399	—	2	59	91	116	143	10	15	324	363	—	—	116	149	13 093	5 980	7 113
Võru	5 797	2 728	3 069	2	2	69	50	49	41	5	10	57	50	6	5	41	43	5 792	2 733	3 054
Kokku -- Total	334 628	148 715	185 913	107	88	3 349	3 007	2 842	3 810	296	318	3 225	3 066	4 524	614	2 604	3 535	329 649	144 364	185 285
Keskml 1/I-31/III 1929	335 586	149 261	186 325	110	99	3 401	3 489	3 037	3 881	250	286	3 541	3 008	2 268	1 042	2 652	3 436	333 729	147 707	186 022
Veebruar 1929 a.	336 910	150 941	186 869	91	85	3 461	2 738	2 705	3 493	269	340	3395	2 270	1 551	1 700	2 368	2 962	334 628	148 715	185 913
Märts 1928 a.	327 873	145 025	182 848	104	90	3 734	3 142	3 033	3 927	187	183	3003	2 816	574	663	2 051	3 526	328 300	145 481	182 819

1) Tallinna linna rahvastiku arvu kindlaks tegemisel majaraamatute kontrollrevideerimisega ja sellega ühenduses seisa aadressbüroo uuel alusel ümberkorraldamisega—osutus linna rahvastiku üldarv 3 892 in. võrra vähemaks kui eelmises kuukirjas näidatud. Nimetatud vahe on paigutatud „välja registreeritud teadmata kuhu“ lahtrisse.

Tab. 16. Lühik olev raha (kuu 1-ks)¹⁾
Billets en circulation (au 1-er du mois).

	(10 000 Ekr) ²⁾			
	Vahetusraha Monnaie et bil- lets subsidiaires			
	Débit pangalaühed Billets de la banque d'Estonie Kokku--Total ³⁾	Selgest 1-2 krooni ¹⁾ Dont: 1-2 couronnes	Essti pangalaühed Dans la caisse de la banque d'Est.	Lühik olev raha ja vahetusraha--Circulant, fiduciatre et monnaie etc subsidiaire
Keskmine 1921	2740
Moy. mens. 1922	3437
1923	3758
1924	3388
1925	3544
1926	3563
1927	3684
1928	3798	377	237	4175
1928 a. Jaanuar	3672	372	231	4044
Veebruar	3711	365	228	69 4076
Märts	3853	367	231	71 4224
Aprill	3882	365	229	76 4247
Mai	3903	368	231	74 4271
Juuni	3713	369	231	72 4082
Juuli	3668	372	233	69 4040
August	3724	375	235	60 4039
September	3829	396	251	43 4225
Oktoober	3856	394	248	47 4350
November	3890	397	251	45 4287
Detsember	3771	387	243	54 4033
1929 a. Jaanuar	3643	390	243	52 4158
Veebruar	3513	365	225	75 3878
Märts	3576	369	230	72 3945
Aprill	3626	58

Tab. 18. Pankadevaheline arvekoda -- Mou-
de la chambre de compensation.

	Summa Montant	
	Cekkide arv Nombre de chèques	1000 kr. ²⁾
Keskmine 1925	4 447	8 553
kuus 1926	5 032	8 932
Moyenne 1927	5 941	9 603
mensuelle 1928	6 584	15 872
1928 a. Aprill	6 285	15 457
Mai	6 466	15 598
Juuni	6 463	16 184
Juuli	6 378	18 892
August	6 510	16 484
Septemb.	6 598	16 765
Oktoob.	7 585	18 853
Novemb.	7 044	16 291
Detsemb.	6 576	16 742
1929 a. Jaanuar	6 587	15 074
Veebruar	5 715	13 411

Tab. 19. Protestitud vekslid -- Effets protestés.

	Summa Montant	
	Arv Nombre de chèques	1000 kr. ²⁾
Keskmine 1925	2457	949
kuus 1926	3 400	855
Moyenne 1927	3 930	862
mensuelle 1928	3 763	861
1928 a. Märts	3 590	1 128
Aprill	2 961	682
Mai	3 248	746
Juuni	3 742	994
Juuli	3 485	782
August	3 820	718
Septemb.	3 499	655
Oktoober	4 392	817
Novemb.	4 879	915
Detsemb.	5 210	1 346
1929 a. Jaanuar	6 141	1 423
Veebr.	5 809	1 214

Tab. 20. Kapitali emissioonid -- Emissions des capitaux. (1000 kr.) 253

	Akttseltselise ja osatühisuse ¹⁾ -- Nombre des sociétés par actions et anonymes							
	Asutatud Sociétés fondées		Kapitali suu- rendat.--Aug- mentation de capitaux		Likvideeritud Liquidations		Kapitali vä- hendat.--Di- minut. de fonds	
	Arv Nom- bre	Summa Montant	Arv Nom- bre	Summa Montant	Arv Nom- bre	Summa Montant	Arv Nom- bre	Summa Montant
Keskmine 1922
kuus 1923
Moyenne 1924
mensuelle 1925
1926	2,3	152	0,7	179	0,7	55	0,1	3
1927	2,3	141	1	40	6	41	---	---
1928 a. Oktoober	5	315	1	50	1	90	---	---
November	3	200	3	530	1	50	---	---
Detsember	2	150	2	105	5	503	3	415
1929 a. Jaanuar	7	650	2	137	1	90	---	---
Veebruar	---	---	---	---	---	---	---	---
Märts	2	80	2	570	---	---	---	---

Tab. 21. Tööstustoodang -- Production de quelques industries.

	Viret (tuh. ltr.) Moüt (milli- ers de litres)	Pärmi (kg) Levure	Pabe- rosse (kg) Cigaret- tes	Tu- bakat (kg) Tabac	Tuletikke (tuh. toosi) Allumet- tes (milli- ers de boites)	Hülse (tuh. tk.) Tubes à cigarettes (mille)	Liköö- re (litr.) Liqu- eurs (litres)	Veini (litr.) Vin (litres)	Põlevikivi (tuh. kg.) ²⁾ Schiste combustib. (milliers de kg) ⁶⁾
	Keskmine 1921	246	5 992	9 484	17 231	3 215	27 521	10 881	2 152
1922	725	10 260	26 708	31 052	5 213	44 752	13 190	6 473	11 577
1923	1 008	13 437	53 435	37 020	6 141	38 788	13 519	6 216	17 051
kuus 1924	1 202	14 593	55 059	35 032	10 244	38 267	10 959	8 576	19 603
Moyenne 1925	1 229	13 617	81 141	24 999	17 253	38 578	12 982	22 983	19 888
1926	894	13 956	69 119	24 233	13 959	38 356	15 573	11 752	27 844
1927	899	14 818	85 460	20 884	14 664	35 686	16 232	10 620	20 881
1928	957	16 690	91 129	19 922	10 920	32 388	21 545	15 581	26 529
1928 a. Oktoober	795	16 774	101 485	24 056	11 751	31 778	26 355	18 016	32 761
November	946	16 958	88 245	18 126	11 574	37 363	24 365	23 969	28 010
Detsember	750	26 646	82 355	17 829	9 831	34 223	19 485	20 524	22 623
1929 a. Jaanuar	757	14 927	91 054	21 691	11 150	30 140	15 832	11 337	28 450

Tab. 22. Loomataudid -- Epizooties.
(Haigete loomade arv--Nombre des animaux malades)

	Põnataud Anthrax	Tahtaud Maitteis	Marutaud Lyssa	Kärnataud Scabies	Sigade puna- taud Erysipelas	Lahtine tiiskus Tuberculosis	Veiste punn. Pireplasmosis bouni	Veiste pah. peal Coryza boum.	Hobuste veerpl. haigus Morbus macul.	Nõlg Adentitis epi- oraria	Hobuste müsa- kusehaigus Hæmoglobinæmia par.
	Keskmine 1921	9,3	3,7	6,8	114,5	12,8	...	31,2	8,3	0,4	1,4
1922	10,6	4,0	5,5	76,8	21,3	...	39,3	12,5	0,7	5,9	15,0
1923	9,1	0,7	8,2	24,6	32,6	...	39,1	12,4	2,4	2,4	21,2
kuus 1924	6,7	1,3	4,1	24,9	32,8	66,0	49,9	8,0	1,7	10,6	63,7
Moyenne 1925	6,6	0,3	15,0	17,6	35,7	20,8	61,2	12,7	2,4	21,7	31,4
1926	5,4	0,6	12,0	20,4	48,4	32,3	55,5	14,5	8,5	174,8	39,8
1927	10,8	0,7	10,5	12,9	92,1	36,3	60,3	12,9	2,3	26,6	17,2
1928	10,7	0,2	15,0	11,3	70,3	47,2	73,5	13,6	2,5	13,1	18,2
1928 a. August	25	---	23	6	164	30	74	16	1	2	3
September	9	---	16	10	104	32	50	11	3	1	8
Oktoober	10	---	20	---	60	46	19	14	---	1	15
November	10	1	17	27	47	42	5	8	6	1	10
Detsember	8	---	9	5	66	87	2	17	1	1	20
1929 a. Jaanuar	12	---	7	17	15	37	---	18	---	---	26
Veebruar	12	---	13	13	13	49	---	10	---	2	38

Tab. 23. Tapamajade tegevus -- Fonctionnement des abattoirs.

	Veised Gros bétail		Vasikad Veaux		Lambad Moutons		Sead Pores	
	a ¹⁾	b ²⁾	a	b	a	b	a	b
	Keskmine 1921	2 900	2 689	2 460	2 508	1 574	3 216	879
1922	4 370	2 781	2 599	3 442	1 824	2 834	1 902	5 356
1923	4 531	1 719	3 361	3 171	2 360	2 336	1 239	4 647
kuus 1924	3 949	1 483	3 365	3 452	2 179	2 144	1 331	5 035
Moyenne 1925	3 513	1 250	3 417	3 462	3 009	2 302	2 888	4 700
1926	3 183	1 187	3 609	3 942	3 768	2 222	4 975	4 945
1927	4 165	1 352	3 938	3 910	3 757	2 115	5 852	5 455
1928	5 697,8	1 511,6	3 847,4	4 612,7	3 649,4	2 434,2	4 658,4	5 693,5
1928 a. August	5 039	1 320	1 309	1 092	7 683	3 271	2 651	3 412
September	7 701	1 601	634	707	10 838	5 779	2 528	3 589
Oktoober	9 618	1 775	1 142	1 149	9 745	7 243	4 171	6 369
November	8 053	1 667	1 692	2 087	5 073	5 563	5 929	7 958
Detsember	6 190	1 829	2 237	3 287	2 550	3 288	6 038	10 280
1929 a. Jaanuar	5 941	1 703	3 635	4 827	729	1 028	4 734	7 176
Veebruar	4 734	1 729	4 512	7 866	413	600	2 792	5 130

1) 1. jaan. 1928 a. lõpetati riigkassatõhete ja vahetusõtete emissioon. Liikvele lastud viiesaja ja tuhandemargalise riigikassa-
tõhede anti üle (vastu koostus) Eesti pangale ja arvati õhesugseks panga oma tõihtedega. Sajamargalise riigkassatõhede, kahekümne-
viimemargalise vahetusõtete ja metallvahetusraha jäid liikvele riigikassa arvel vahetusraha. 1. jaan. 1928 a. on Eesti rahakõ-
seks Kroon=100 senti=100 end. marka. (R. T. Nr. 48, 18. V. 1927). 2) Ilma Eesti pangas olnud vahetusraha. 3) Kr--Couronne d'Estonie, égale
100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs). 4) Tapamajas tapetud -- Animaux abattus aux abattoirs. 5) Tapetult järelevaatusele
toodud veise veerandi -- Présenté à l'inspection. 6) Riiklikud kaevandused--Carrières d'État. 7) Andmed on seatud kokku Kaub. tööstus-
ja Rahaministeeriumi poolt väljaantud aktiseltside ja osatühisuste registreerimise ja osakapitali summa muutmise lubade ning ministeeriumides
saadud ettevõtete likvideerimise teadaannete põhjal; arvestamata on kuuldilansside seaduse põhjal ettevõtetud nominaal-kapitalide muutmised.

Tab. 26. Turuhinnad märtsis 1929 a. — Prix de détail en mars 1929.

Mõõduüksus	Tallinn												Paldiski	Rakvere	Narva	Paide	Haapsalu	Tartu	Viljandi	Pärnu	Võru	Valga	Petseri	Kuresaare							
	Märts 1929	Veebr. 1929	Märts 1928	1	2	3	4	5	6	7	8	9													10	11	12	13	14	15	16
	Hinnad sentides — Prix en cents. *)																														
Lihha, lihased ja rasv Viandes et graisses	1. Sealiha, keedulihha—Viande de porc II s.	kg.	125	110	107	113	98	121	126	111	97	103	105	118	126	110															
	2. " praelihha — " " " I "		140	126	115	120	123	137	—	120	122	125	133	143	146	150															
	3. Seapekk—Lard		158	146	125	138	145	172	150	150	138	153	150	158	171	186															
	4. Loomaliha, supiliha—Viande de boeuf II s.		75	78	68	70	98	79	50	50	75	55	74	80	65	85	61														
	5. " praelihha — " " " I "		125	110	105	90	130	91	55	50	98	79	91	115	78	99	80														
	6. Vasikalihha, esim. veerand—Viande de veau II s.		51	59	49	50	64	67	60	48	48	47	61	53	48	51	38														
	7. Vasikalihha, tagum. veerand—Viande de veau I s.		60	71	59	60	78	74	65	61	61	60	73	65	61	38															
	8. Lambaliha, esim. veerand—Viande de mout. II s.		111	105	98	—	105	101	100	—	88	84	100	67	—	70	75														
	9. Lambaliha, tagum. veerand—Viande de mout. I s.		119	109	110	—	103	106	100	—	97	96	113	75	—	80	80														
	10. Searasv, sulatatud—Graisse de porc.		175	150	139	155	150	177	100	—	156	186	169	167	175	145	130														
	11. Searasv, sulatatud—Saindoux		200	200	159	—	170	—	—	—	172	218	173	193	200	220	190														
	12. Loomarasv, sulatatud—Graisse d. boeuf, n. fond.		100	100	85	—	106	103	75	—	—	—	—	—	—	120	120														
	13. Loomarasv, sulatatud—Graisse de boeuf, fondue		100	100	85	—	106	103	75	—	—	—	—	—	—	120	120														
	14. Teevorst—Saucisson		125	125	122	—	133	—	—	—	131	—	—	—	—	125	125														
15. Sink—Jambon		175	175	171	—	145	—	—	—	150	—	—	—	—	175	175															
16. Räämed, värsked—Petits harengs bailliques, frais		33	41	29	19	37	51	38	—	—	—	—	—	—	34	43	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
17. Kiltud värsked—Esports frais		23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
18. Hangid — Brochets frais		90	84	61	—	103	75	—	—	—	—	—	—	72	63	77	75	82	—	—	—	—	—	—	—	—					
19. Ahvenad — Perches fraiches		76	80	59	—	53	61	—	—	—	—	—	—	66	50	68	63	70	—	—	—	—	—	—	—	—					
20. Särjed — Gardons frais		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
21. Räämed, soolatud—Petits harengs bailliq., salés		38	38	37	—	37	45	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
22. Kiltud soolatud—Esports salés		38	45	—	—	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
23. Heeringad soolatud—Harengs salés		58	58	58	—	65	62	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
24. Kiltud toosides—Esports en boites		toos ¹⁾	50	50	—	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
25. Rukis—Seigle		10 kg.	300	255	234	—	198	210	207	—	—	—	—	—	205	210	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
26. Nisu—Froment		330	330	—	—	—	—	210	292	340	—	—	—	—	260	270	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
27. Oder—Orge		200	210	228	205	185	205	180	—	—	—	—	—	—	193	200	225	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
28. Kaer—Avoine		200	188	194	205	195	202	183	—	—	—	—	—	—	188	180	200	200	187	180	—	—	—	—	—	—					
29. Rukkijahu—Farine de seigle		300	258	241	233	218	224	210	—	—	—	—	—	—	228	220	210	224	235	235	—	—	—	—	—	—					
30. Nisujahu, hilt—Farine de froment		400	400	391	—	—	—	345	—	—	—	—	—	—	320	320	260	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
31. " sõela — blutée		—	—	—	—	—	—	370	—	—	—	—	—	—	380	387	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
32. Odrajahu, inimtoiduks — Farine d'orge (pour ailm. de l'homme)		380	380	317	373	245	308	370	—	—	—	—	—	—	315	310	250	300	—	—	—	—	—	—	—	—					
33. Odrajahu, loomatoid.—Farine d'orge (p. fourr.)		—	—	—	—	195	185	—	—	—	—	—	—	—	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
34. Odratangud—Grain d'orge		kg.	40	40	37	38	39	35	37	—	—	—	—	—	31	33	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
35. Kruidid—Orge perlé		45	45	44	40	40	37	42	—	—	—	—	—	—	40	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
36. Rukkileib—Pain de seigle		23	22	22	21	22	22	22	—	—	—	—	—	—	22	22	22	25	23	—	—	—	—	—	—	—					
37. Peenileib — demi-blanc de seigle		35	34	34	37	40	32	39	—	—	—	—	—	—	32	35	36	37	—	—	—	—	—	—	—	—					
38. Seplik—Pain de froment		38	38	37	42	43	39	32	—	—	—	—	—	—	37	40	36	39	—	—	—	—	—	—	—	—					
39. Sai—Pain blanc		50	50	49	48	58	47	61	—	—	—	—	—	—	50	57	60	56	64	64	—	—	—	—	—	—					
40. Piim, rõõsk—Lait, frais		l.	19	20	15	14	16	15	—	—	—	—	—	—	16	16	18	13	14	—	—	—	—	—	—	—					
41. Koor, — Crème fraiche		kg.	120	120	115	—	141	—	—	—	—	—	—	—	80	—	76	100	123	—	—	—	—	—	—	—					
42. " hapu — aigre		175	175	115	—	198	164	—	—	—	—	—	—	—	160	145	125	124	100	113	—	—	—	—	—	—					
43. Kõhupiim—Caillebotte		54	48	49	—	40	37	—	—	—	—	—	—	—	44	38	—	50	30	38	—	—	—	—	—	—					
44. Või, meierei, rõõsakoore—Beurre de ferme, frais		295	320	313	—	325	322	—	—	—	—	—	—	—	322	306	300	310	263	323	—	—	—	—	—	—					
45. " köögi—Beurre de cuisine		289	300	276	228	279	280	300	—	—	—	—	—	—	234	262	—	260	218	254	—	—	—	—	—	—					
46. Kanamunaud—Oeufs de poule		paar ²⁾	25	21	19	19	21	27	18	—	—	—	—	—	10	23	23	22	19	24	—	—	—	—	—	—					
47. Kartulid—Pommes de terre		10 kg.	188 ³⁾	159 ⁴⁾	99	—	78	139	81	—	—	—	—	—	79	108	128	120	115	100	—	—	—	—	—	—					
48. Porgandid—Carottes		kg.	70	35	12	—	25	25	30	—	—	—	—	—	30	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
49. Peedid—Bettelaves		50	40	12	—	25	40	—	—	—	—	—	—	—	35	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
50. Kaalikad—Navets		25	20	12	—	25	15	19	—	—	—	—	—	—	19	13	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
51. Herned, kollased, kuivatatud—Pois secs		45	50	49	—	40	42	49	—	—	—	—	—	—	54	36	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
52. Oad, kuivatatud—Fèves sèches		—	75	49	—	63	41	—	—	—	—	—	—	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
53. Kapsad, hapud—Choucroute		40	40	24	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	29	25	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
54. " värsked—Choux frais		50	50	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
55. Sibulad—Oignons		50	50	44	—	75	60	—	—	—	—	—	—	—	61	34	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
56. Riis—Riz		50	50																												

Tab. 27.—28. ELUMAKSUMUS- ja SUURMÜÜGINDEKSID (geom. kesk.)
Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros en valeur or (moyenne geom.)

Hinnamuutused 1929 a. märtsis eelmise kunga võrreldes:

Elumaksumusindeksid

Keskmine aast.			1928		1929 a.		
Moyenne annuel.			Dets.	Jaän.	Veabr.	Märts	Märts 1928
1926	1927	1928					

Tab. 27. ELUMAKSUMUSINDEKSID

N.-Indices du coût de la vie

A. (1913 = 100)

1. Toitlus—Alimentation	118	112	120	120	128	132	136	117
2. Korter—Logement	31	40	52	52	52	52	52	52
3. Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	76	80	83	85	85	85	93	83
Puid—Bois	81	83	83	87	87	87	99	81
Elekter—Electricité	43	43	43	43	43	43	43	43
Petrooleum—Pétrole	74	89	86	83	83	83	83	94
Tuletikud—Allumettes	55	53	109	130	130	130	130	87
4. Riietus—Habillemeht	149	147	150	150	150	150	150	150
Riie—Étoffe	120	120	120	120	120	120	120	120
Õmblemine—Couture	150	150	150	150	150	150	150	150
Pesu—Linge	159	148	153	155	155	155	155	155
Jalatsid—Chaussures	181	181	187	187	187	187	187	187
5. Riietus—Hygiène et nettoyage	99	95	100	100	100	100	100	102
Seep—Savon	146	123	111	109	109	109	109	117
Saun—Bain	52	52	71	73	73	73	73	73
Habemeajamine—Barbe	105	105	105	105	105	105	105	105
Juukselõikus—Coupe de cheveux	121	121	121	121	121	121	121	121
6. Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	77	78	78	78	78	78	78	78
Tall.—Nõmme pil. hind.—Chem. de fer	75	79	79	79	79	79	79	79
Tramm—Tramway	70	70	70	70	70	70	70	70
Postitarif—Tarif postal	86	86	86	86	86	86	86	86
7. Haridus—Instruction	94	94	94	94	94	94	94	94
8. Lõbustus—Divertissements	142	142	143	143	143	143	143	143
Teater—Théâtre	56	56	56	56	56	56	56	56
Kino—Cinéma	46	46	46	46	46	46	46	46
Tubak—Tabac	174	174	174	174	174	174	174	174
Alkohol—Alcool	142	142	151	153	153	153	153	153
9. Muud kulud—Autres dépenses	90	92	97	98	99	99	100	97
Üldindeks—N.-ind. général du coût de la vie	106	105	112	113	117	119	122	111

B. (1922 = 100)

Toitlus—Alimentation	122	117	125	125	133	138	142	122
Korter—Logement	136	175	227	227	227	227	227	227
Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	84	89	93	95	95	95	104	92
Riietus—Habillemeht	106	105	107	107	107	107	107	107
Puhastus Hygiène d. corps et nettoyage	106	102	107	107	107	107	107	109
Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	138	140	140	140	140	140	140	140
Haridus—Instruction	141	141	141	141	141	141	141	141
Lõbustus—Divertissements	132	132	132	132	132	132	132	132
Muud kulud—Autres dépenses	119	122	129	130	131	131	133	129
Üldindeks—N.-ind. général	118	117	125	126	130	133	136	124

Tab. 28. SUURMÜÜGINDEKSID (kaalumata keskm.)

Nombres-indices des prix de gros (moyennes non pondérées).

A. (1913 = 100)

Sisseveetavad ained—Articles d'importation								
Toiduained—Denrées aliment.	108	110	108	103	102	104	109	110
Sellest koloniaalkaubad—Dont denrées coloniales	83	84	82	81	81	81	86	82
Sõdaained—Denrées fourragères	154	156	185	175	174	177	178	186
Tõstussaadused—Matières premières et produits industriels	99	94	87	87	90	92	94	88
Kokku sisseveetav. ained—Gr. total	109	108	106	102	104	106	109	107
Väljaveetavad ained—Articles d'exportation								
Toiduained—Denrées aliment.	114	108	128	128	134	136	137	128
Tõstussaadused—Matières premières et produits industriels	121	127	139	136	137	137	137	137
Lina—Lin.	143	154	228	213	207	201	199	256
Kokku väljaveetav. ained—Gr. total	120	122	141	139	142	142	143	142
Üldindeks—Nombre-indice général	114	114	121	118	119	121	123	121
Sellest toiduained—Dont denrées alimentaires	110	109	117	113	115	117	121	117
Tõstussaadused—Dont matières prem. et prod. industr.	108	107	111	108	110	111	112	109

B. (1922 = 100)

Sisseveetavad ained—Articles d'imp.	100	99	98	95	96	98	100	99
Väljaveetavad—d'export.	101	103	119	117	119	120	120	119
Üldindeks—N.-ind. général	101	101	107	104	106	107	109	108

Kallinenud:

Veabr. Märts

Rukkiteib	22, 23	ant. kg.
Peenteib	34 35	" "
Rukkljahu	25,8 30	" "
Porgandid	35 50	" "
Kaalikad	20 25	" "
Kõhupiim	48 54	" "
Munad	11 12,5	tk.
Searasv. su- latam.	150 175	kg.
Loomaliha	94 100	" "
Sealiha	121 133	" "
Pekk	146 158	" "
Sink	175 188	" "
Lambaliha	167 115	" "
Haugid, värsk	84 90	" "
Suhkur	40 45	" "
Põletispuud, kased 27, 30,6 kr. } kuused 19 22,5 " } männid 20 22,5 " }		2,13 × 2,13 × 0,71 m

Odavnenud:

Veabr. Märts

Herned	50 45	ant. kg.
Kartulid	159 188	" 20 lt.
Pim	20 19	" lt.
Või, meferei 329 298 } kõõgi 300 269 } Vaskaliha 65 56 " "		kg.
Räimed, värsked 41 33 " "		" "
Kilud värsk. 30 28 " "		" "
soolat. 45 38 " "		" "

Suurmüügindeksid

Kallinenud:

Veabr. Märts

Rukis	18,55	18,75	kr. kv.
Kaer	17,65	18,15	" "
Rukki- jahu	20,45	21,49	" "
Nisupüü, pehme 44,71 45,37 " "			
Nisupüü, sõre 44,38 44,75 " "			
Riis	35,96	37,75	" "
Suhkur 35,66 42,60 " "			
Sool	3,55	4,00	" "
Kartulid 6,43 6,75 " "			
Sealiha 1,01 1,11 " kg.			
Lamba- liha	0,60	0,87	" "
Just 1,31 1,38 " "			
Kivisüsi, aur 27,50 34,00 " mt.			
Kivisüsi, sepa 33,83 43,00 " "			
Petroo- leum	15,95	17,56	" kv.

Odavnenud:

Veabr. Märts

Või	3,11	2,65	kr. kg.
Pim	0,20	0,19	" lt.
Oder, õlle	20,50	20,48	" kv.
Bensin 41,32 39,00 " "			
Pesu- sooda 19,18 9,75 " "			
Lina Liivi 1306 1281 " mt.			
Lina V. Petersi 1398 1308 " "			

Méthodes de calcul des nombres-indices

Les nombres-indices recalculés à l'occasion de l'introduction de la couronne-or sont établis d'après les mêmes principes que dans les calculs antérieurs, avec les changements peu importants.

En vertu de la décision de la conférence esto-lettonne des statisticiens les calculs ont été faits d'après les deux bases distinctes: année 1913 et année 1922. D'ailleurs, comme désormais toutes les moyennes sont géométriques, le renversement de la base peut s'effectuer sans aucune difficulté.

Les nombres-indices du coût de la vie pour Tallinn sont établis conformément aux résultats de l'enquête budgétaire parmi les ménages ouvriers à Tallinn en octobre 1925 (V. Recueil Nr. 483).

Le nombre-indice pour l'alimentation comprend le coût d'un panier de provision de 51 produits différents dont la valeur nutritive égale 3820 calories.

Poids des groupes sont suivants:

Alimentation	58,5%
Loyer	7,5%
Chauffage et éclairage	5,8%
Habillement	15,7%
Hygiène du corps et nettoyage	2,7%
Voyages, circulation, poste	0,7%
Frais d'instruction (journal)	2,7%
Cinéma, théâtre, tabac, boissons	2,8%
Autres dépenses	3,6%

Comme prix sont appliqués: les prix de produits d'alimentation au marché de Tallinn de même que dépenses pour l'électricité et chauffage des vêtements et chaussures dans les magasins de confection, les salaires dans les ateliers des tailleurs etc.

Les nombres-indices des prix de gros sont les moyennes géométriques non pondérées. Le nombre-indice général comprend 43 articles.

Liste des marchandises, le groupement ainsi que les données de 1913—28 v. Recueil 77(4) pp 266—267.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja nende töötajad 1-ks märtsiks 1929 a.
 Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1 mars 1929.

Ettevõtte arv — Nombre d'entreprises	Töötajate üldarv — Nombre général des travailleurs			Neist töölisi — Dont ouvriers			Töölised — Ouvriers	Töölised ja teenijad alaealised (alla 18 a) — Mineurs parmi les ouvriers et services
	Töötajaid 1 märtsil 1929 — Au 1 mars 1929	Teenuses I märtsil 1929 — Au 1 mars 1929	Teenuses I märtsil 1929 — Au 1 mars 1929	Teenuses I märtsil 1929 — Au 1 mars 1929	Teenuses I märtsil 1929 — Au 1 mars 1929	Teenuses I märtsil 1929 — Au 1 mars 1929		
I. Murrud ja keevandused	14	2 297	214	143	2 366	211	103,9	62
II. Mineraalide lumbertöötamine	14	1 944	183	55	1 472	141	100,3	76
III. Keemilistööd	35	3 787	100	70	3 222	98	100,3	148
IV. Keemistööd	12	904	89	101	898	708	80,9	8
V. Nahatööd	10	470	21	16	480	18	101,1	3
VI. Tekstiilid	27	9 226	281	208	10 003	214	101,0	4
VII. Pabertööd	51	3 131	581	140	3 680	560	100,9	207
VIII. Pabertööd	14	2 464	67	198	2 323	66	100,3	40
IX. Polügraafiatööd	10	1 009	32	79	2 457	29	100,3	20
X. Toidu-, matkainete- ja jookide tööstus	48	2 499	37	42	2 018	42	98,2	57
XI. Kohakaitte- ja pudukaupade tööstus	9	1 009	36	1 005	42	98,3	96,7	34
XII. Ehitustööd	11	1 807	274	163	1 413	273	90,0	20
XIII. Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustus	7	665	27	26	666	20	100,2	22
XIV. Puhastustööd	3	157	7	11	153	7	99,6	1
Kokku suurtööstus—Total	266	31 189	1 892	1 296	31 783	1 822	102,2	786
Sellessest ettevõtteid 50 ja üle töötajaga — les entreprises ayant plus de 50 travailleurs	120	23 357	1 194	801	26 660	1 152	101,3	600
Dont: ettevõtteid 20—49 töötajaga — les entreprises, ayant 20—49 travailleurs	146	4 832	698	407	5 123	670	106,8	186
1929 a. veebruaril arvud — Chiffres de février 1929:	266	29 957	2 847	1 615	31 189	2 686	104,4	791
Kokku suurtööstus—Total	18	182	15	13	194	14	100,6	4
I. Industries extractives	70	934	35	54	915	350	98,0	122
II. Industrie minérale	21	257	8	27	222	14	100,4	3
III. " chimique	18	171	15	20	166	13	97,1	9
IV. " des cuirs et peaux	47	566	24	29	561	22	99,1	14
V. " textile	56	656	185	79	762	165	115,3	24
VI. " du bois	10	149	5	4	150	4	100,7	6
VII. " du papier	43	548	16	15	549	14	100,2	6
VIII. " polygraphique	154	1 223	93	104	1 212	83	99,9	67
IX. Confiserie de vêtements et des boissons etc	36	381	48	27	402	47	105,5	29
X. Confection de vêtements et fab. de mercerie	6	46	3	16	32	1	62,5	1
XI. Usines électriques, à gaz d'éclairage et d'éclairage	7	65	3	6	59	5	90,8	—
XIV. Industrie et métayage	8	51	—	9	75	3	92,6	—
Kokku kesk tööstus—Total	494	5 259	463	384	5 338	420	101,5	299
Üldise suur- ja kesk tööstus—Grand total	760	36 448	2 355	1 682	37 121	2 242	102,1	1 057
1929 a. veebruaril arvud — Chiffres de février 1929:	480	4 992	600	393	5 259	605	105,6	317
Kokku kesk tööstus—Total (entreprises moyennes)	716	34 949	3 507	2 208	36 448	3 291	104,6	1 078
Üldise suur- ja kesk tööstus — Grand total (entreprises moyennes)	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Arvestatud juba ennem tegevust alustanud, andmete paudumisel eelmisest kokkuvõttest väljalükkunud ettevõtteid.

Suur- ja kesktööstusettevõtete tööjõud
Main d'oeuvre d'entreprises grandes et moyennes

Kura tööstusettevõtete isikliku koosseisu (tööjõu) tabelis (stand. 30) antakse andmed ainult tööstusharude järgi, toome eritabelina üksikasjalise ülevaate töötajate arvust tööstusharude aljaotuste ulatusel ja tööjõu eriliikide järgi—tõltsed, tehniline personal, ametnikud ja teenijad. Arvud 1 juulist 1928 on toodud E. Stat. nr. 82 (9) 1928 lhk. 562—563.

Suurtööstus (20 ja üle töötajaga ettevõtte)
Grandes entreprises (plus de 20 travailleurs)

- I. Murrud ja kaevandused—Industries extractives
 1. Turbatööstus—Tourbières
 2. Põlevkivitööstus—Carrières de schiste combustible
 3. Kivi- ja paemurrud ning muud kaevand.—Carrières de pier. à chaux et autres
- II. Määriliste ümbertöötamine—Transformation des pierres et des terres
 1. Sideainete (tsementi- lubja- kipsi- kriidi j. n. e.) tööstus—Fabr. de ciments (ciment, chaux plâtre craie etc.)
 2. Savitööstus ja keraamika—Fabrication de poterie et céramique
 3. Klaasitööstus—Verrières
 4. Kivide ümbertöötamine—Transformation des pierres
- III. Metallitööstus—Industrie des métaux
 1. Metallide ümbertöötamine ning masinaehitus (remont)—Travail des métaux et construction mécanique (réparation)
 2. Laevaehitus (ja remont)—Construction navale (réparation)
 3. Raudtee ja trammi veereva koosseisu ehitus (ja remont)—Constr. (et répar.) du matériel roulant des chemins de fer et des tramways
 4. Elektriparsat ja tarbeasjade valmistus—Fabr. d'appar. et d'instrum. électrig.
 5. Mehaanika ja lukusepatöökojad—Ateliers mécaniques et de serrurerie
 6. Täpsete mõõduhistade valmistus ja remont ning kallismetallide ümbertöötamine—Fabr. et répar. d'appareils de précision et transformation des métaux précieux.
 7. Mitmesuguste metallsemete valmistus—Fabr. d'objets métal. de tout genre
- IV. Keemiatööstus—Industrie chimique
 1. Tuletitööstus—Fabrication d'allumettes
 2. Kummiesemete linoleumi ja vahariidide valmistus—Fabr. d'articles en caoutchouc, de linoléum et de toile cirée
 3. Seebi- ja küünlatööstus ning kosmeetilised laboratooriumid—Fabr. de savon et de bougies, laboratoires de cosmétiques
 4. Muude keemiliste ainete ja esemete valmistus—Fabr. d'aul. mat. et prod. chimiq.
- V. Nahatööstus—Industrie des cuirs et peaux
 1. Tooresnahatööstus—Fabrication des peaux brutes
 2. Nahkesemete valmistus—Fabrication d'articles en cuir
- VI. Tekstiilitööstus—Industrie textile
 1. Puuvillatööstus—Fabrication de coton
 2. Villatööstus—de laine
 3. Linatööstus—de lin
 4. Kõle-, nõõri- ja ntiditööstus—Corderies et fileteries
 5. Appretuur-, värvimis- ja vauutamistööstus—Apprêt, teinture et foulonnerie de matières textiles
- VII. Puutööstus—Industrie du bois
 1. Saeveskide—Sétries
 2. Mõõbli ja vingeritööstus—Fabr. de meubles et du bois de placage
 3. Muude puuesemete valmistus—Fabr. d'autres objets en bois
- VIII. Paberitööstus—Industrie du papier
 1. Paberimassi ja paberivaimistust—Fabr. de pâte, du bois et de papier
 2. Pabereseemete valmistus—Fabr. d'articles en papier
- IX. Polügraafiatööstus—Industrie polygraphique
 1. X. Toidu- ja maitseainete ning jookide tööstus—Ind. de l'alim. et des bois.
 1. Jahuveskid—Moulins à farine
 2. Leivatööstus—Fabrication de pain
 3. Sokolaadi ja komvekkitööstus—Fabr. de chocolat et de bonbons
 4. Liha- ja kalatööstus—Fabrication de viandes et de poissons
 5. Tapamajad, külmetushooned ja kunstjääitööstus—Abattoirs, chambres réfrigérantes et fabr. de glace artificielle
 6. Piimatööstus—Fabrication de lait
 7. Toiduõlide- ja rasvadetööstus—Fabr. d'huiles alimentaires et de graisses
 8. Kartulijahu- ja siirupitööstus—Fabr. de féculé de pommes de terre et de sirops
 9. Marjade ning puu- ja juurviljatööstus—Préparation de baies, fruits et légumes
 10. Pihritusepõlet.- ja -puhastust ning pärmivabr.—Fabr. et raffin. d'alcool et fab. de lev.
 11. Likööri ja veinivabrikud—Fabr. de liqueurs et de vins
 12. Linnase- ja õlletehased—Fabr. de mail et brasseries
 13. Karastavate jookide tööstus—Fabr. de boissons rafraichissantes
 14. Kohvi- (ja surrogaatide) ning muude maitseainete tööstus—Fabr. de café (causti succédanés) et d'autres matières coloniales
 15. Tubakatööstus—Fabr. de tabac
- XI. Kõhakatite- ja puukaukade tööstus—Confect. de vêtem. et fabr. de merc.
1. Riidetööstus—Fabr. de vêtements
2. Jalandude tööstus—Fabr. de chaussures
3. Villitööstus—Fabr. de laines
4. Fudu- ja muukaupade tööstus—Fabr. de mercerie et d'articles de mode
- XII. Ehitustööstus—Industrie des bâtiments
 1. Hoonete ehitus ja remont—Construction et réparation de bâtiments
 2. Välisehitused—Constructions extérieures
- XIII. Elektrihaamad ning gaasi- ja veevarustus—Usines électriques, à gaz d'éclairage et distribution d'eau
 1. Elektrihaamad—Usines électriques
 2. Gaasi- ja veevarustus—Usines à gaz d'éclairage et distribution d'eau
- XIV. Puhastustööstus—Industrie du nettoyage

Ettevõtte arv N. N. d'entreprises	Tööhõised Ouvriers		Tehniline per- sonaal—Person- nel technique		Ametnikud Employés		Teenijad Service		Kokku Total		
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I. Murrud ja kaevandused	14	1 701	326	89	—	36	8	54	23	1 880	357
1. Turbatööstus	6	90	30	12	—	6	—	7	2	115	32
2. Põlevkivitööstus	5	1 417	201	70	—	28	6	42	20	1 557	287
3. Kivi- ja paemurrud	3	194	95	7	—	2	2	5	1	208	38
II. Määriliste ümbertöötamine	17	1 042	181	36	—	37	21	35	11	1 153	213
1. Sideainete tööstus	4	582	45	20	—	17	10	25	9	644	70
2. Savitööstus	8	118	32	11	—	7	3	10	1	146	36
3. Klaasitööstus	5	342	104	5	—	13	2	3	1	363	107
4. Kivide ümbertöötamine	35	3 023	209	163	1	166	73	114	11	3 466	294
III. Metallitööstus	12	921	26	38	1	47	17	29	2	1 035	46
1. Metallide ümbertöötamine ning masinaehitus	4	487	16	34	—	27	21	26	—	574	37
2. Laevaehitus (ja remont)	8	1 206	20	58	—	66	21	44	8	1 374	49
3. Raudtee ja trammi veereva koosseisu ehitus	4	214	95	24	—	17	9	14	1	269	75
4. Elektriparsat ja tarbeasjade valmistus	4	214	30	2	—	1	1	—	—	67	31
5. Mehaanika ja lukusepatöökojad	2	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Täpsete mõõduhistade valmistus ja remont ning kallismetallide ümbertöötamine	5	131	52	7	—	8	4	1	—	147	56
7. Mitmesuguste metallsemete valmistus	12	444	284	50	—	44	11	26	4	564	299
IV. Keemiatööstus	3	68	233	15	—	10	1	11	—	104	234
1. Tuletitööstus	2	10	27	9	—	6	2	2	2	27	31
2. Kummiesemete linoleumi ja vahariidide valmistus	7	380	24	32	—	28	8	13	2	433	34
3. Seebi- ja küünlatööstus ning kosmeetilised laboratooriumid	10	325	83	22	—	15	5	18	—	390	88
4. Muude keemiliste ainete ja esemete valmistus	1	305	69	21	—	15	4	14	—	355	73
V. Nahatööstus	9	20	14	1	—	1	1	—	—	25	15
1. Tooresnahatööstus	27	2 622	6 441	128	3	314	136	181	45	3 245	6 625
2. Nahkesemete valmistus	5	1 331	4 002	42	—	179	75	77	4	1 620	4 081
VI. Tekstiilitööstus	5	708	532	56	2	60	27	53	35	907	896
1. Puuvillatööstus	10	407	1 329	11	—	54	19	14	3	466	1 351
2. Villatööstus	3	25	110	5	1	7	4	5	3	42	118
3. Linatööstus	4	151	168	14	—	14	11	2	—	181	179
4. Kõle-, nõõri- ja ntiditööstus	50	1 407	968	164	—	125	53	77	13	1 773	1 034
5. Appretuur-, värvimis- ja vauutamistööstus	37	341	80	63	—	52	28	57	5	513	108
VII. Puutööstus	6	979	818	91	—	65	26	16	8	1 151	852
1. Saeveskide	7	87	70	10	—	8	4	4	—	109	74
2. Mõõbli ja vingeritööstus	14	1 697	466	84	4	86	42	72	13	1 939	525
3. Muude puuesemete valmistus	8	1 644	310	75	4	79	34	68	12	1 866	350
VIII. Paberitööstus	6	53	156	9	—	7	8	4	1	73	165
IX. Polügraafiatööstus	14	658	398	57	8	67	53	17	8	799	437
X. Toidu- ja maitseainete ning jookide tööstus	42	779	1 174	68	4	165	84	143	41	1 155	1 303
1. Jahuveskid	3	219	73	8	—	15	11	42	—	284	84
2. Leivatööstus	2	3	9	2	—	4	7	—	3	36	19
3. Sokolaadi ja komvekkitööstus	11	128	425	4	2	16	10	11	17	154	454
4. Liha- ja kalatööstus	6	89	42	6	1	48	25	42	9	135	77
5. Tapamajad, külmetushooned ja kunstjääitööstus	1	12	12	1	—	1	1	—	—	14	12
6. Piimatööstus	1	42	10	5	—	5	1	4	—	56	11
7. Toiduõlide- ja rasvadetööstus	2	19	2	4	—	6	—	2	—	31	2
8. Kartulijahu- ja siirupitööstus	2	38	5	5	—	5	3	11	1	54	9
9. Marjade ning puu- ja juurviljatööstus	1	2	7	2	4	1	2	2	2	10	10
10. Pihritusepõlet.- ja -puhastust ning pärmivabr.	4	148	32	9	1	31	6	8	1	196	40
11. Likööri ja veinivabrikud	1	16	6	4	—	—	—	1	—	23	6
12. Linnase- ja õlletehased	8	46	55	18	—	28	20	8	112	570	
13. Karastavate jookide tööstus	8	218	521	25	5	25	36	8	5	276	567
14. Kohvi- (ja surrogaatide) ning muude maitseainete tööstus	4	108	343	5	3	9	12	—	3	122	361
XI. Kõhakatite- ja puukaukade tööstus	2	76	94	17	2	14	21	7	2	114	119
1. Riidetööstus	1	21	46	2	—	2	2	1	—	26	48
2. Jalandude tööstus	1	13	38	1	—	1	1	—	—	14	39
XII. Ehitustööstus	11	507	144	38	—	42	14	1	1	601	159
1. Hoonete ehitus ja remont	9	308	9	25	—	32	14	11	1	371	24
2. Välisehitused	2	204	135	13	—	10	—	3	—	280	185
XIII. Elektrihaamad ning gaasi- ja veevarustus	7	452	17	53	—	72	38	26	6	608	61
1. Elektrihaamad	5	291	17	40	—	56	28	11	4	398	49
2. Gaasi- ja veevarustus	2	161	—	18	—	16	10	15	2	210	12
XIV. Puhastustööstus	3	9	142	—	1	2	1	1	—	12	144
Kokku—Total	266	14884	11 324	982	26	1196	575	789	181	17 851	12 106

1 jaanuaril 1929 a. (ettevõtete rühmade ja allrühmade järgi).
 au 1. I. 1929 (d'après les groupes et sous-groupes).

Sellest ettevõtetest 20-49 töötajaga Dont les entreprises, ayant 20-49 travailleurs										Kesktööstus (5-19 töötajaga ettevõtted) Entreprises moyennes (de 5-19 travailleurs)											
Ettevõtte arv N. d'entreprises	Töölised Ouvriers		Tehniline personal- sonnal- nel technique		Ametnikud Employés		Teenijad Service		Kokku Total		Ettevõtte arv N. d'entreprises	Töölised Ouvriers		Tehniline personal- sonnal- nel technique		Ametnikud Employés		Teenijad Service		Kokku Total	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
12	18	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
2	128	29	6	—	2	1	1	—	137	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	128	29	6	—	2	1	1	—	137	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	274	80	7	—	8	5	9	2	299	87	19	129	39	6	—	2	3	3	—	141	42
2	63	7	1	—	3	2	7	1	74	10	5	36	4	1	—	—	1	1	—	88	4
6	67	30	5	—	1	1	2	1	75	32	11	68	31	4	—	2	1	1	—	73	32
3	144	43	1	—	4	2	—	—	149	45	2	11	4	1	—	1	1	1	—	14	5
20	510	129	21	—	21	9	5	—	557	138	71	783	81	21	—	22	6	7	1	833	88
6	183	17	3	—	4	2	—	—	195	19	15	232	—	7	—	6	—	2	—	247	—
3	57	1	4	—	2	—	2	—	95	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	41	2	1	—	5	—	—	—	47	2	1	5	—	1	—	1	—	—	—	7	1
2	29	27	4	—	1	2	—	—	36	29	3	21	8	—	—	—	—	—	—	21	8
2	64	30	2	—	1	1	—	—	67	31	19	166	4	2	—	3	1	1	—	172	5
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	106	12	—	—	—	—	—	—	107	12
7	131	52	7	—	8	4	1	—	147	56	21	258	57	10	—	12	4	4	1	279	62
7	75	50	9	—	18	5	8	3	110	58	21	103	75	21	1	20	13	8	4	152	93
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	9	5	2	—	1	—	—	—	12	5
5	16	27	3	—	6	2	2	2	27	31	6	18	30	8	1	8	5	2	4	36	40
2	59	23	6	—	12	3	6	1	83	27	14	76	40	11	—	11	8	6	—	104	48
7	174	44	9	—	6	2	10	—	199	46	13	111	32	8	—	4	4	6	—	129	36
6	154	30	3	—	6	4	6	—	174	31	10	73	18	6	—	4	3	6	—	89	21
1	20	14	1	—	1	1	4	—	25	15	8	38	14	2	—	1	1	—	—	49	15
11	82	185	14	1	10	13	9	1	115	200	46	275	161	16	—	11	24	4	2	306	137
1	1	34	2	—	1	1	1	—	4	35	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	17	50	3	—	2	3	1	—	23	53	29	200	46	10	—	4	14	4	1	218	61
4	16	62	4	—	2	2	1	—	23	64	4	9	31	4	—	4	3	—	—	17	34
1	15	17	3	—	3	2	4	1	25	20	7	33	50	—	—	1	2	—	—	34	58
3	33	22	2	—	3	6	2	—	40	28	6	33	28	2	—	2	5	—	1	37	34
30	259	116	40	—	25	11	16	—	340	127	54	423	33	21	—	27	3	4	2	475	40
21	113	24	31	—	17	6	15	—	176	30	23	164	18	14	—	19	2	2	1	199	21
4	98	32	3	—	4	1	—	—	106	33	19	208	2	5	—	4	1	2	1	219	4
7	48	60	3	—	3	5	1	—	58	64	7	51	15	2	—	4	4	—	—	57	15
2	97	92	5	—	5	6	5	1	112	99	12	61	89	5	—	7	5	4	—	77	94
2	54	43	2	—	1	4	1	—	57	1	4	46	3	1	—	3	4	—	—	54	3
2	45	91	3	—	5	6	4	1	55	98	8	15	86	4	—	4	5	—	—	23	31
2	144	115	9	—	9	4	4	—	166	128	42	297	204	9	—	6	13	1	—	315	248
28	319	375	35	2	85	42	66	19	505	438	138	630	310	70	4	73	24	14	5	787	313
1	22	12	1	—	1	1	2	—	26	13	5	24	10	1	—	2	2	—	—	27	10
2	50	9	2	—	4	7	3	—	36	19	24	143	53	2	—	9	2	4	—	158	55
3	73	212	2	—	8	5	0	6	39	225	12	36	79	5	—	2	2	1	2	44	83
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	40	—	—	—	1	—	—	—	42	5
4	31	28	3	—	32	13	30	4	96	45	8	33	14	5	—	11	3	4	1	53	20
1	12	12	1	—	1	1	—	—	14	12	23	109	47	18	—	23	4	2	1	152	53
1	42	10	5	—	5	1	4	—	56	11	1	3	—	1	—	—	1	—	—	4	6
2	19	2	4	—	6	—	2	—	31	2	2	22	8	—	—	2	—	—	—	25	8
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	33	5	5	—	5	3	11	1	54	9	35	152	4	28	—	14	—	—	—	194	4
1	7	2	2	—	4	1	2	—	10	10	5	9	41	6	—	5	3	—	—	20	44
2	38	8	1	—	13	6	5	—	57	14	3	18	6	1	—	1	1	1	—	21	7
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	41	31	2	—	3	—	—	—	47	40
1	16	6	4	—	2	—	1	—	23	6	1	—	7	—	—	—	—	—	—	—	8
3	1	64	5	—	4	5	3	3	13	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	13	72	1	—	4	1	—	—	14	73	33	89	320	4	—	5	7	3	—	101	329
1	—	34	—	—	—	—	—	—	—	34	20	30	195	1	—	1	2	3	—	35	198
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	47	33	3	—	4	—	—	—	54	37
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	26	—	—	—	—	—	—	2	26
1	13	38	1	—	—	—	—	—	14	39	6	10	66	—	—	—	—	—	—	10	68
9	137	1	5	—	1	—	—	—	145	1	6	58	1	3	—	2	—	—	—	63	2
5	123	1	—	—	1	—	—	—	124	1	6	58	1	3	—	2	—	—	—	63	2
4	14	9	5	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	120	9	6	—	10	4	3	3	139	16	7	51	—	9	—	2	2	—	—	62	2
3	87	9	3	—	7	2	1	2	98	13	6	47	—	7	—	2	—	—	—	56	2
2	33	—	3	—	3	2	2	1	41	3	1	4	—	2	—	3	—	—	—	6	—
1	5	70	1	—	1	1	1	—	7	72	8	6	61	—	—	—	—	—	—	15	62
146	2 337	1 367	167	5	201	112	137	29	2 842	1 513	490	3 016	1 408	196	8	187	105	57	15	3 456	1 536

Tab. 31. TÖÖNNETUSED TÖÖSTUSETTEVÖTTEIS VEEBURIIS 1929 a.
 Actifs du travail dans les entreprises industrielles en février 1929.

Pour la nomenclature franç. s'adresser à la page précédente	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtteid) Grand. entrep. (plus de 20 travailleurs)	Sellest—Dont		Keskööstus (5—19 töötaja- ga ettevõtteid) Entreprises moyennes (de 5—19 travail- leurs)	Kokku Total	Jaannaris Janvier 1929
		Üle 50 töötaja- ga ettevõtteid Entr. ayant plus de 50 travail- leurs	20—49 töötaja- ga ettevõtteid Entr. ayant 20—49 tra- vailleurs			
I. Murrud ja kaevandused	101	95	6	—	101	102
II. Mineraalide töötööstamine	33	26	7	—	33	23
III. Metallitööstus	48	40	8	2	50	79
IV. Keemiatööstus	13	11	2	—	13	15
V. Nahatööstus	4	3	1	—	4	1
VI. Tekstiilitööstus	95	95	—	1	96	124
VII. Puitööstus	32	29	3	1	33	43
VIII. Paberitööstus	26	25	1	—	26	36
IX. Poligraafia- ja kirjandustööstus	1	1	—	—	1	1
X. Toidu-, maitseain. ja jookide tööst.	13	9	4	1	14	16
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	—	—	—	—	—	2
XII. Ehitustööstus	14	13	1	—	14	7
XIII. Elektri- ja gaasi- ning veevar.	7	4	3	—	7	5
XIV. Puhastustööstus	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	387	350	37	5	392	454
Kokku—Total 1/1—28/II. 1929 a.	834	747	87	12	846	—

Tab. 32. TÖÖSTUSTÖÖLISTE ARVU LIKUMISE INDEKSID (1-ks kuupäevaks).
 Nombres-indices du mouvement du nombre de main-d'oeuvre dans les entreprises industrielles (au 1-er du mois).

	A. Liikuväl baasil (eelmine kuu = 100 järgmise kuu jaoks) A. Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant)								B. Indeksid baasil 1. I. 1927 = 100. B. Base 1. I. 1927 = 100			
	Töötajad—Travailleurs en général				Töölised—Ouvriers				Töötajad	Töölised		
	Suur- ja kesk- tööstus	Suurtööstus	Sellest		Keskööstus (5—19 tööt.)	Entreprises grandes et mo- yennes	Grandes entreprises	Dont		Suur- ja kesk- tööstus	Entreprises grandes et moyennes	
		50 ja üle töötajaga	20—49 tööt.				50 et plus de travail- leurs	20—49 travail- leurs				
1928 Jaanuar	99,3	98,8	99,2	96,5	102,0	99,1	98,6	99,1	95,9	101,8	102,0	102,6
Veebruar	103,0	102,4	101,7	106,7	106,7	103,3	102,7	102,0	107,2	107,0	105,1	106,0
Märts	103,0	103,6	102,5	109,8	103,9	104,0	103,9	102,8	110,9	104,7	108,9	110,2
Aprill	101,0	101,2	100,7	103,7	99,9	101,2	101,3	100,8	104,0	100,3	110,0	111,5
Ma	101,6	101,5	101,3	102,7	101,9	101,3	101,3	101,6	102,7	102,0	111,7	113,5
Juuni	106,6	107,2	106,2	117,8	103,1	107,2	107,9	105,6	119,9	103,1	119,1	121,7
Juuli	99,6	98,5	98,2	105,7	100,3	99,7	99,6	98,2	106,6	100,2	118,7	121,3
August	101,2	101,7	102,1	99,2	97,8	101,1	101,6	102,1	89,9	98,2	120,4	123,1
September	97,2	96,9	96,9	96,9	98,9	96,9	96,6	96,5	96,8	98,6	116,9	119,2
Oktoober	95,8	95,3	94,9	96,2	98,7	95,4	94,3	94,6	95,7	99,4	112,1	113,7
November	99,7	99,2	98,9	100,0	102,8	99,3	99,3	99,0	100,8	103,3	111,8	113,5
Detsember	96,7	96,5	96,2	94,6	99,7	98,6	95,4	99,3	93,9	99,6	110,3	111,9
1929 Jaanuar	97,5	97,2	97,8	93,5	99,7	97,1	96,8	97,5	93,0	95,8	107,5	108,7
Veebruar	104,3	104,1	102,9	111,0	105,3	104,6	104,4	103,1	112,4	105,6	112,1	113,7
Märts	101,8	101,9	101,1	106,0	101,5	102,1	102,2	101,3	106,8	101,5	114,2	116,0

Tab. 33. NAKKUSHAIKUSED VEEBURIIS 1929 a. — Maladies contagieuses en février 1929.

	Typhus ab- dominalis	Paratyphus	Typhus ex- anthematic.	Febris recurrens	Malaria	Variola	Morbilli	Scarlatina	Diphtheria	Dysenteria	Lepra	Encephalit. lethargica	Meningitis cerebro-spinalis	Trachoma	Tabercul- losis	Kokku Total
Linnad—Villes	15	4	—	—	—	—	33	168	13	—	—	—	—	5	67	295
Tallinn	5	1	—	—	—	—	11	65	8	—	—	—	—	—	49	144
Haapsalu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Narva	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	7	15
Nõmme	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	14
Paide	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Petseri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Pärnu	1	—	—	—	—	—	—	20	1	—	—	—	—	—	5	27
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Tapa	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Tartu	2	—	—	—	—	—	—	38	4	—	—	—	—	—	—	44
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Türi	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	19
Valga	2	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	5
Viljandi	3	3	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	4	16
Võru	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3
Maad—Arrond.	15	3	—	—	—	—	136	98	14	—	—	1	2	16	67	350
Viru	4	—	—	—	—	—	33	25	2	—	—	1	—	—	4	69
Järva	—	—	—	—	—	—	97	5	—	—	—	—	—	—	2	104
Harju	—	—	—	—	—	—	4	6	1	—	—	—	—	1	14	26
Lääne	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	3	6
Saare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Pärnu	4	1	—	—	—	—	—	21	2	—	—	—	—	3	12	43
Viljandi	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	5	11
Tartu	5	2	—	—	—	—	—	28	0	—	—	—	—	3	14	58
Valga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Võru	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	3	11	17
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	6	—	13
Kokku—Total	30	7	—	—	—	—	169	254	27	—	—	1	2	21	134	645

1) Töölised, tehniline personaal, ametnikud ja teenijad. — Ouvriers, personnel technique, employés et service.

PRINCIPAUX ARTICLES PARUS DANS LE RECUEIL MENSUEL.

MÉTHODOLOGIE.

Recensement agricole de 1929	Nr. 88(3), page 133-141
Convention concernant l'unification des méthodes des statistiques économiques	87(2), " 69-80
Influences internationales sur l'organisation des statistiques nationales	76(3), " 161-170
Développement des statistiq. en Estonie	75(2), " 65-72
Relation de la population aux travaux statistiques en Estonie	75(2), " 73-81
Les résolutions adoptées par la I-re conférence esto-lettonne des statisticiens	66(5), " 233-238
-Do- par la II-de conférence esto-lettonne des statisticiens	71(10), " 547-551
-Do- par la III-me conférence des statisticiens des pays Baltes	80(7), " 397-401
Principes de la statist. du commerc. extér.	27(6), " 1-24
Principes de la statistique agricole	22(1), " 1-20
Organisation de la statistique de l'activité des sociétés coopératives	14(3), " 75-100

DONNÉES INTERNATIONALES.

Emi. et immigr. mondiale de 1920-1924	Nr. 57(12), page 3-10
Quelques comparaisons entre les États Baltes de 1920-26	72(11), " 629-633
Nombres-indices des gains dans les pays étrangers de 1911-1925	55(10), " 1-4

POPULATION.

Développement physique des enfants estons en 1926-27	Nr. 81(11), page 621-629
Taille, poids et dimensions de la tête des nouveau-nés estoniens 1926-27	82(9), " 525-531
Naissances, décès, mariages et divorces en 1927	85(12), " 690-713
-Do- en 1926	74(1), " 1-18
-Do- en 1925	64(3), " 97-101
-Do- en 1924	47(2), " 1-60 A.
Principales caractéristiques démographiques de 1918-28	75(2), " 135-137
Mariages en Estonie en 1922	21(10), " 61-69
Décès en Estonie en 1922	20(0), " 61-76
Naissances, décès et mariages en Estonie en 1921 et 1922	18(7), " 51-80
Causes de décès en 1927	87(2), " 101-112
-Do- en 1926	77(4), " 236-247
-Do- en 1925	64(3), " 102-104 et 126-133
Mort. des enfants d. moins d'un an 1925	65(11), " 209-219
Acroissement de la population en Estonie de 1921-25	55(10), " 5-8
Populat. des villes et des bourgs en 1927	78(5), " 285-287
Nombre et mouv. de la populat. dans les villes de l'Estonie en II semestre 1921	1-2, " 42-55
Mouvement de la population traversant la frontière en 1927	78(5), " 288-291
Mouvement mécanique de la population en 1925-26	68(7), " 384-389
Emigration en 1927	77(4), " 233-235
Emigration en 1926	66(5), " 290-291
Emigration d'Estonie en 1924-25	57(12), " 1-5
Mouvement d'option et les optants arrivés en Estonie	5, " 5-22
Statute des jeunes gens terminant leur service militaire en 1924	69(8), " 431-445

INSTRUCTION PUBLIQUE.

Écoles normales d'instituteurs (séminaires) de 1922-27	Nr. 78(5), page 298-302
Établissements scolaires pendant les années scolaires de 1922-27	76(3), " 200-210
Écoles de navigation de 1923-27	74(1), " 30-34
Écoles primaires et secondaires pendant l'année scolaire de 1927/28	88(3), " 142-162
-Do- 1926/27	79(6), " 341-361
-Do- 1925/26	72(11), " 611-628
-Do- 1924/25	60(15), " 1-20
-Do- 1923/24	43(10), " 1-54 A.
Jardins d'enfants de 1923-27	81(8), " 471-478
Données générales sur les écoles primaires pendant l'année scolaire 1927/28	13(2), " 47-65
Écoles secondaires en Estonie en 1920/21	3-4, " 17-38
Dépenses faites par le Gouvernement pour les institutions d'instruction publique de 1918-21	3-4, " 30-42
Institutions ayant un but d'instruction	1-2, " 193-199
Personnel enseignant, étudiants de l'Université de Tartu et sommes dépensées par l'Université 1922-26	66(5), " 281-288
-Do- pour l'école technique supérieure à Tallinn 1922-26	66(5), " 289-290
Le marché du livre et la presse périodique en Estonie de 1924-26	68(7), " 393-401

TRAVAIL ET SALAIRES.

Durée du travail dans l'industrie en I semestre de 1928	Nr. 86(1), page 36-41
-Do- en 1927	82(9), " 541-545
Conditions du travail 1922-27	75(2), " 133-140
Main d'oeuvre des entreprises moyennes et grandes au 1. VII 1927	71(10), " 608-610
Nombre des ouvriers dans l'industrie en Estonie en 1923-24	59(6), " 1-14
Mouvm. du nombre d'ouv. empl. et de service des entrepr. princip. en 1923	24, " 43-45
Marché du travail en Estonie	49(4), " 15-18

Activité des bourses du travail et le chômage 1924-26	Nr. 70(9), page 524-528
Chômage à Tallinn le 8. IV. 1926	82(1), " 9-20
-Do- à Tartu le 16. II. 1927	69(3), " 464-466
Chômage en Estonie 1922-24	39(6), " 15-30
Inspection du travail 1921-26	73(12), " 694-704
Convention collective au 7. VII 1927	71(10), " 589-590
Grèves dans l'industrie en 1925	88(3), " 163-165
-Do- en 1927	78(5), " 294-295
-Do- en 1926	67(6), " 354-356
-Do- en 1921-25	54(9), " 7-13
-Do- en 1922	15(4), " 51-63
Aperçu des conditions du travail des entr. princip. en I-er semestre de 1925	41(8), " 42-46
Travaux publics 1924-26	69(8), " 453-463
Nombre de caisses de secours et de leurs membres en 1921-27	80(7), " 478-482
Accidents du travail en 1926	81(8), " 485-488
-Do- 1924-25	70(9), " 487-494
Alimentation des ouvriers agricoles et industriels	87(2), " 76-80
Gains des ouvriers industr. en 1926-27	80(7), " 402-417
-Do- " à Tallinn	71(10), " 573-580
-Do- " "	67(6), " 349-357
Salaires des ouvriers agricoles en 1927	71(10), " 576-577
-Do- en 1926	61(10), " 22-23
Gains des ouvriers industr. en Estonie 1914-26	59(14), " 3-12
Budgets des familles ouvrières en 1925	48(3), " 1-108
Salaires et gains dans les entr. ayant plus de 20 ouvriers pendant l'année 1924	37(4), " 1-21 a.
Salaires dans l'agricult. et le marché du travail des ouv. agric. en 1923 et 1924	32(11), " 1-24
Budget annuel d'un ouvrier agricole	64(3), " 151-162

HYGIÈNE PUBLIQUE.

Hygiène des enfants	Nr. 87(2), page 81-83
État sanitaire de l'armée de 1925-27	82(9), " 113-142
État sanitaire de la popul. de 1919-27	75(2), " 141-142
Causes de décès en 1927	87(2), " 101-112
-Do- en 1926	77(4), " 236-247
-Do- 1925	64(3), " 102-104 et 126-133
Mortalité des enfants 1926	81(8), " 460-470
-Do- 1925	65(4), " 209-219
Maladies contagieuses en 1925-26	67(6), " 351-353
Lèpre de 1919-28	84(11), " 630-632
Cancer 1919-25	73(12), " 684-690
Tuberculose en 1925-26	70(9), " 515-523
État sanitaire en Estonie 1924-26	58(13), " 3-5

CRIMINALITÉ ET SINISTRES.

Incendies en 1927	Nr. 76(3), page 191-199
Composition des condamnés dans les affaires criminelles 1924-26	74(1), " 19-28
Prisonniers 1922-26	74(1), " 29
Suicides en Estonie 1927	81(8), " 488-490
-Do- 1925-26	65(4), " 208-208
-Do- 1922	19(8), " 57-80
Crimes, délits et infractions aux lois 1924-26	71(10), " 555-573
Affaires criminelles en Estonie 1919-1924	53(8), " 1-7
Incendies en 1924-26	70(9), " 512-517
Accidents du travail (voir travail et salaires)	

INDUSTRIE.

Production et main d'oeuvre dans les grandes entreprises en 1927	Nr. 87(2), page 84-100
-Do- 1926	75(2), " 110-125
-Do- dans l'industrie 1925	63(2), " 37-56
Consommation des combustibles dans les industries en 1925	67(6), " 347-349
Machines motrices et emploi de la force mécanique dans les industries en 1925	69(8), " 446-453
Exportation des produits industriels aux marchés étrangers 1921-26	70(9), " 498-502

COMMERCE EXTÉRIEUR.

Commerce extérieur des produits forestiers de 1920-28	Nr. 88(3), page 165-175
Commerce extérieur de 1919-27	75(2), " 101-109
-Do- pendant le I-er semestre de 1927	63(2), " 453-454
Commerce extérieur et droits de douane d'après les §§ du tarif douanier en 1927	83(10), " 589-599
-Do- en 1926	70(9), " 509-511
Exportation des produits industriels aux marchés étrangers 1923-26	70(9), " 498-502
Commerce extér. pend. le I-er sem. de 1926	68(13), " 5-7
-Do- en 1923	26(5), " 1-7
Commerce extérieur des produits agricoles et industriels en 1927	81(8), " 453-459
-Do- en 1926	67(6), " 322-330
-Do- en 1925	49(4), " 3-9

PRIX.

Prix forains du bétail en 1927	Nr. 78(5), page 295-297
Nombres indices des prix de gros et du coût de la vie de 1913-28	77(4), " 261-269
Mouv. des prix de gros 1922-1926 et les nomb. ind. des prix de gros pour l'Est.	63(9), " 51-66
Côût comparé des diverses denrées alimentaires d'après leur valeur nutritive 1922-27	68(7), " 380-392
Nombres-indices pondérés des prix des produits agricoles	65(4), " 219-220
Coût de la vie	36(3), " 1-98 a.
Prix de gros à Tallinn 1922-24	35(2), " 30-33

TRANSPORTS ET COMMUNICATIONS.

Trafic des marchandises principales par chemins de fer en 1927/28 Nr. 86(1), page 1-27

Trafic des marchandises princip. par les chemins de fer à voie large en 1926 76(3), 176-186

Chemins de fer en 1927/28 85(12), 714-742

-Do- en 1926/27 73(12), 705-724

Do- 1925 65(4), 182-199

Do- 1921-23 77(6), 67-90

Navigation et transports maritimes des marchandises et des voyageurs en 1927 80(7), 421-437

-Do- en 1926 67(6), 331-346

Marine marchande au I. I. 1928 82(9), 532-537

-Do- au I. I. 1927 68(7), 404-408

Mouvement de la navigation et transport des marchandises et des voyageurs par voies navigables intérieures en 1927 82(9), 538-540

-Do- en 1926 68(7), 409-411

Navigation et marine marchande en Estonie 1925 56(11), 1-18

Poste, télégraph., téléph. et radio en 1927/28 84(11), 650-672

-Do- en 1926 et pendant les 3 premiers mois de 1927 72(11), 637-656

Nombre des véhicules à moteur en Estonie 1922-26 68(7), 402-403

Navig. aérien, privée en Estonie 1924-26 65(4), 200-203

ASSURANCES.

Sociétés d'assurance en 1926 Nr. 74(1), page 35-48

-Do- en 1924-25 64(3), 131-148

-Do- en 1923 42(9), 1-161

-Do- en 1920-22 22(8), 1-15

Assurances contre maladies en 1926 83(10), 473-486

-Do- de 1919-25 68(7), 375-383

CREDIT ET CAPITAL.

Situation financière des sociétés anonymes en 1927 et 1928 Nr. 88(3), page 176-183

Recettes et dépenses des banques en 1927 86(1), 28-35

-Do- de 1921-26 71(10), 580-585

Activité de la Banq. agraire en 1926-27 71(10), 586-587

Situat. financière de la Banque agraire 71(10), 587-588

Lombards de 1922-26 73(12), 690-695

Développement des établissements financiers de l'Estonie 1920-21 1-2, 203-205

FINANCES.

Budget net de l'Etat et la charge générale des impôts Nr. 86(1), page 42-50

Recettes et dépenses de l'Etat de 1918-27 79(6), 362-366

Recettes et dépenses des administrations des arrondissements 1923-26 79(6), 367-373

Recettes et dépenses des villes et des bourgs en 1926 78(5), 311-322

-Do- en 1925 66(5), 257-269

-Do- en 1924 52(7), 1-13

-Do- en 1923 40(7), 1-12

Dépenses des administrations des villes et des arrondissements pour l'hygiène publique et l'assistance en 1925 65(4), 203-205

Balances des paiements en 1927 78(5), 303-310

Balances des paiem. de l'Estonie 1924-26 66(5), 239-250

Impôts sur les bénéfices nets en 1927 81(8), 479-484

Impôt sur le revenu en 1927 77(4), 249-260

Recettes de l'Etat en 1922 15, 56-59

COOPÉRATION.

Sociétés de consommation en 1926 Nr. 73(12), page 726-727

Sociét. de consom. en Estonie au I. I. 1924 33(12), 1-31

VARIA.

Traitements du personnel des institutions d'Etat en 1927-28 Nr. 84(11), page 633-649

Production en consommation des boissons alcooliques de 1920-27 78(5), 291-293

Personnel des institutions de l'Etat et le problème de sa diminution 76(3), 211-218

Le marché du livre et la presse périodique en Estonie de 1924-26 68(7), 393-401

Statut des jeunes gens terminant leur service militaire 69(8), 431-445

Unions et sociétés en Estonie 1921-26 61(10), 18-21

La première application du plébiscite en Estonie (17-19 février 1923) 14(3), 58-74

Longueur de la ligne-front de l'Estonie 3-4, 9-16

REFORME AGRAIRE.

Réalisation de la réforme agr. 1919-26 Nr. 76(3), page 171-175

La réforme agraire en Estonie 6-8, 49-68

Pour les articles sur la statistique agricole s'adresser à l'annuaire de la stat. agric.

LISTE DES ÉDITIONS DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE.

Type A. DÉMOGRAPHIE.

Volume I. Annuaire de la statistique d'instruction publique Pages 288+186, 1924. Kr. 6.-

" " II. Naissances, décès, mariages, et mouvem. de la populat. 300, 1924. " 3.50

" " III. Statistique de l'hygiène publique 1921-1923 52+54, 1925. " 3.-

" " 192+80, 1925. " 5.-

STATISTIQUE ÉCONOMIQUE.

Volume I. Commerce extérieur en 1923 Pages 20+72, 1924. Kr. 2.-

" II. Ports, marine marchande et navigation 102, 1925. " 2.50

" III. Chemins de fer, poste, télégraphe et téléphone en Estonie 64, 1925. " 2.-

" IV. Commerce extérieur en 1924 22+92, 1925. " 3.-

" V. Industrie en Estonie 80, 1926. " 2.50

" VI. Chemins de fer de l'Etat en 1924 38, 1926. " 2.-

" VII. Commerce extérieur en 1925 109, 1926. " 3.25

" VIII. Commerce extérieur en 1926 14+106, 1927. " 3.25

" IX. Situation financière des sociétés anonymes et des sociétés coopérat. au I. I. 1926 32+34, 1927. " 2.-

" X. Commerce extérieur en 1927 106, 1928. " 3.25

" XI. Commerce extérieur en 1928 Sous-presse

STATISTIQUE AGRICOLE.

Volume I. Annuaire de la statistique agricole I. Pages 290, 1923. Kr. 5.-

" II. Annuaire de la statistique agricole II (1923) 132, 1924. " 2.25

" III. Élevage du bétail en Estonie en 1924 17+105, 1925. " 1.50

" IV. Annuaire de la statistique agricole (1925) 3-207, 1926. " 3.-

" V. Annuaire de la statistique agricole (1926) VII-254, 1927. " 3.-

" VI. Annuaire de la statistique agricole (1927) VIII+207, 1928. " 2.75

Type B. 1. Résultats préliminaires du recensement de 1922 Pages 78, 1923. Kr. 2.-

2. Les enfants infirmes en Estonie 164, 1923. " 3.75

3. Elections au Parlement en mai 1923 78, 1923. " 3.-

4. Commerce extérieur de l'Estonie en 1921-1922 60+38, 1923. " 2.50

5. Résultats du recensement de 1922:

Volume I. Répartit. démograph. de la popul. et conditions de logement Pages 88, 1925. Kr. 2.-

" II. Répartit. démograph. de la popul. (tableaux) conditions. 3+188, 1924. " 4.-

" III. Répartition de la population par occupations 88+84, 1925. " 3.-

" IV. Arrond. Viru 24+52, 1924. " 2.-

" V. " Järva 52+60, 1925. " 3.-

" VI. " Harju et la ville de Tallinn 40+56, 1924. " 3.-

" VII. " a) Lääne 20+56, 1924. " 2.-

" " b) Saare 20+56, 1924. " 2.-

" VIII. " Pärnu 40+84, 1924. " 3.50

" IX. " Viljandi 30+84, 1924. " 3.50

" X. " Tartu et Vaiga 40+92, 1924. " 3.-

" XI. " Võru et Põltsi 30+46, 1927. " 3.-

6. Dépouillement des données du recensement de 1922 et le contenu des tableaux de résultats définitifs 46, 1923. " 1.-

7. Les exploitations agricoles nouvellement fondées de 1919-23 46+60, 1924. " 3.50

8. Résultats du recensement agricole de 1925 44-219, 1926. " 3.75

9. Album statistique, vol. I. Territoire et populat. (38 dia- et cartogram. en coul.) 1925. " 6.-

" Album statistique, vol. II. Économie (24 dia- et cartogram. en coul.) 1926. " 6.-

" Album statistique, vol. III. Agriculture 113, 1928. " 7.50

10. Election au III. Parlement 48, 1927. " 1.75

11. Élevage du bétail et marchés des produits animaux en Estonie et à l'étranger 72, 1928. " -

Type D. Indicateur officiel des établissem. et des adresses III 1926-1927 Pages LXX+44+900. Kr. 6.50

Indicateur officiel des établissem. et des adresses IV 1929-1930 En préparation.

Type G. Recueil mensuel.

1922 Nr. 1-11 Prix total Kr. 10.- 1925 Nr. 34-45. Prix total. Kr. 15.-

1923 " 12-21 " " 15.- 1926 " 46-61 " " 15.-

1924 " 22-33 " " 15.- 1927 " 62-73 " " 15.-

" " " " " 15.- 1928 " 74-85 " " 15.-